

SULTANI

Galatasaraylılar Derneği ücretsiz yayını

Söyleşiler:

Meral Mercan

Betül Pasinler

Gülnur Özfer Görgün

Birnur Fertekligil

Asena Yılmazkaya Dinçbaylı

"Mektep'te Kadın Olmak"

158 DEVRESİ'NİN KALEMİNDEN

"Galatasaray'da Kadın Olmak"

YUVARLAK MASA SÖYLEŞİSİ

"Galatasaray'ın Kadınları, Kadınların Galatasaray'ı"

KADIN ÇALIŞTAYI

"Galatasaray'da Karma Eğitimin 60 Yılı: Biz kaç kişiyiz?"

SEZA SİNANLAR USLU

"Bir erkeğin gözünden 'ablık' müessesesi"

İZZEDDİN ÇALIŞLAR

Fransa'nın
İstanbul

Başkonsolosu

Nadia Fanton ile
Söyleşi

GALATASARAY LİSESİ'NİN İLK KIZ ÖĞRENCİLERİ, 1965

Oturanlar: Fortune Bahar, Nilgün Kaynar, Şebnem Arkan, Filiz Fırtına.

Ayaktakiler: Nilgün Arün, Meral Ünsaler, Canan Göktürk, Ayfer Aksan, Fulya Ataman ve Fulya Ertek.

GALATASARAY VE KADIN

KATKIDA BULUNANLAR: 158 DEVRESİ, ÖZGE AKARSU, ZEYNEP İREM ALTUN, METİN SİNAN ASLAN, DUYGU AYTAÇ, İZZEDDİN ÇALIŞLAR, DİLEK ÇAM, İLAYDA ÇAVDAR, ELİF İKRA ÇİFTÇİ, GÜNNUR DİKER, IŞIL ERTÜZÜN, GÜLSÜN GÜVENLİ, İLKE KAYA, GÜLENER KIRNALI, İLKER KOCAEL, BERK KUTENGİN, ÇAĞLAYAN KOVANLIKAYA, LALE DEFNE METE, BURCU NEMUTLU ÇİRKİN, AYSUN OLGUNSOY YANBOL, CANSAN ECE ÖZ, IŞIL SAYICI, İPEK ŞAHİN, ZERRİN SİDAR CANTÜRK, SEZA SİNANLAR USLU, HÜLYA UĞUR TANRIÖVER, EZGİ TAŞKIN, ÇİĞDEM USTA GÜNER, CEYDA ÜÇER, ÖZEN ÜLGEN

SKODA

Yeni Enyaq

Yeni Enyaq Coupé

Yeni Elroq

%100 elektrikli E Kuşaağı

www.skoda.com.tr

f X @ /SkodaTürkiye

Elroq, Enyaq, Enyaq Coupé: kWh/100 km cinsinden enerji tüketimi: 16,1-16,3 (Elroq) – 16,0-16,5 (Enyaq) – 15,7-16,3 (Enyaq Coupé) (WLTP); CO2 emisyonları (birleşik) g/km olarak: 0. Kombine menzil: 422 km (Elroq) – 423 km (Enyaq) – 431-533 km (Enyaq Coupé) (WLTP). Kullanım koşullarına göre menzil değeri farklılık gösterebilir. Hava şartları, yol ve trafik durumu, sürüş tarzı, klima veya ısıtıcı kullanımı gibi değişkenler menzil üzerinde etkili olabilir ve menzil bu hususlara göre değişiklik gösterebilir. Detaylı bilgi için: www.skoda.com.tr

XüceAUTO

SULTANİ DERGİ • ARALIK 2025

- 2 Başkanın Mesajı — METİN SİNAN ASLAN
- “GALATASARAY VE KADIN” ÖZEL DOSYASI
- 4 BU ÖZEL SAYIYI NASIL HAZIRLADIK? — YAYIN YÖNETMENİNİN NOTU
- 8 MEKTEB-İ SULTANİ’NİN İLK KADIN MÜDÜRÜ MERAL MERCAN İLE SÖYLEŞİ
- 16 GALATASARAYLILAR YARDIMLAŞMA VAKFI’NIN İLK KADIN BAŞKANI BETÜL PASİNLER İLE SÖYLEŞİ
- 26 GALATASARAY İLKÖĞRETİM OKULU’NUN İLK KADIN MÜDÜRÜ GÜLNUR ÖZFER GÖRGÜN İLE SÖYLEŞİ
- 34 MEKTEP’TE OKUMUŞ İLK KADIN BÜYÜKELÇİMİZ BİRNUR FERTEKLİGİL İLE SÖYLEŞİ
- 42 GALATASARAYLILAR DERNEĞİ DİSİPLİN KURULU’NUN İLK KADIN BAŞKANI VE GALATASARAY SPOR KULÜBÜ GENEL KURULU’NUN İLK KADIN DİVAN BAŞKANI ASENA YILMAZKAYA DİNÇBAYLI İLE SÖYLEŞİ
- 52 “Mektep’te Kadın Olmak” — 158 DEVRESİ KADINLARININ KALEMİNDEN
- 54 Galatasaray’da Kadın Olmak — YUVARLAK MASA SÖYLEŞİSİ
- 82 Kadın Çalıştayı: “Galatasaray’ın Kadınları, Kadınların Galatasaray’ı”
- 86 Galatasaray’da Karma Eğitimin 60 Yılı: Biz kaç kişiyiz? — SEZA SİNANLAR USLU
- 90 Bir Erkeğin Gözünden Ablalık Müessesesi: “Abla” Türüyle Yakından Karşılaşmalar — İZZEDDİN ÇALIŞLAR
- 94 Entretien avec la Consule Générale de France à İstanbul, Mme. Nadia Fanton — NADIA FANTON İLE SÖYLEŞİ
- 98 Cemiyetten Haberler — DİLEK ÇAM
- 126 TROFE 2025: Kaptan Yılmaz Dağcı Anısına — BERK KUTENGİN
- 132 Kaybettiklerimiz

Sultani Dergi
web sitemizde

KAPAK FOTOĞRAFI: Hayat Dergisi’nin 7 Ekim 1965 tarihli sayısındaki “Galatasaray’da Kız Öğrenciler” başlıklı haberde kullanılan ilk 10 kız öğrencinin toplu fotoğrafı

SULTANİ Galatasaraylılar Derneği ücretsiz yayını. İMTİYAZ SAHİBİ: Galatasaraylılar Derneği adına Metin Sinan Aslan (126), Başkan.

YÖNETİM YERİ: Galatasaraylılar Derneği, Çalışma Sokak No 7 1. Levent Beşiktaş 34330 İSTANBUL - www.galatasaraylilardernegi.org.tr

YAYIN YÖNETMENİ: Gülenir Kırmalı (139) - YAYIN KURULU BAŞKANI: Ufuk Kaya (112) - EDITÖR: Filiz Gümüş - GRAFİK TASARIM: Mehmet Akif Atasoy - FOTOĞRAFLAR: İlgili yazarlar ve GS Müze arşivi.

HER HAKKI MAHFUZDUR. Dergideki yazı, fotoğraf ve diğer görsellerin izin alınmadan veya kaynak gösterilmeden her türlü ortamda çoğaltılması yasaktır.

REKLAM KOORDİNATÖRÜ: Dilek Çam / Telefon: 0212 270 19 08 / E-posta: dernek@galatasaraylilardernegi.org.tr

BASKI: Özgün Basım Ltd., Seyrantepe İstanbul, Sertifika No 48150

Başkanın Mesajı

Değerli Galatasaraylılar,

Derneğimiz, içinde bulunduğumuz senenin kadınların Galatasaray’a adım atışının 60. yılı olması nedeniyle bu temayı öne alan pek çok etkinlik gerçekleştirmiştir. Sultani Dergi’nin bu özel sayısında da aynı gerekçe ile “Galatasaray ve Kadın” başlığı tüm yönleriyle irdelenmiş, sonuç itibarıyla ortaya her Galatasaraylının başucu eseri olma niteliğini taşıyacak bir eser çıkmıştır. Yayın ekibindeki arkadaşlarımıza ve tüm katkı verenlere bu muazzam çalışma için teşekkür etmeyi borç bilirim.

Sultani’nin “Başkanın Mesajı” başlıklı bu bölümü, geçmiş dönemin bir “résumé”ini çıkartma ve özellikle hesap verme imkânı vermesi bakımından bizim için büyük önem taşıyor. Bildiğiniz gibi, ülkemizdeki “hesap verebilirlik kültürü” ne yazık ki arzu edilenin oldukça altında... Camiamız bu yönüyle de gerçekten gurur duyulacak bir seviyede bulunuyor. Derneğimiz özelinde ifade etmek gerekirse, geçmişten bugüne tüm yöneticilerimiz, hemen her fırsatı üyelere kendilerini açıklamak için değerlendirmişler; genel kurullarda ve divan toplantılarında tüm sorulara tam bir açıklıkla cevap vermişler; hatta bu toplantıların adeta İngiliz Parlamentosu’ndaki soru-cevap oturumu gibi geçmesini sağlayacak bir demokratik performans göstermişlerdir. Derneğimizin en büyük gücü işte bu denge ve denetim mekanizmasını çalıştırabilmesinden ve şeffaflık ilkesini tavizsiz bir şekilde uygulamasından kaynaklanıyor. Tek basılı yayın organımız olan Sultani’nin hemen başında yer alan “Başkanın Mesajı” köşesi de kanımca bu çerçeve içerisinde değerlendirilmesi gereken bir işlev görmeli... Bu sebeplerle, köşemde size son altı ayda yaptığımız ve yapamadığımız işlerle ilgili bilgi vermek isterim. Geçtiğimiz altı ay içerisinde üç büyük organizasyon gerçekleştirdik:

Bunlardan ilki, kuşkusuz “Pilav”dı. Geciken seçimlerden dolayı önümüzde yalnızca bir ay olduğu için heyecanlıydık ancak bu ilk sınavımızı başarıyla atlattığımızı söyleyebilirim. Oldukça yüksek bir katılım gösterilen Pilav’la ilgili yapıcı eleştirileri not ettiğimizi ve önümüzdeki sene bunlara azami dikkati göstereceğimizi ifade etmek isterim.

İkinci büyük organizasyonumuz “Sultani Balo” idi. İstisnasız tüm Galatasaraylıların takdirini toplayan bu etkinliğimizde, en gencinden yaş almışına çok geniş bir yelpazeden Galatasaraylıların hazır bulunması, bir başka ifade ile Sultani Balo’nun toplumsallaşması bizim için çok önemliydi. Balonun bir diğer özelliği, tüm Galatasaray kurumlarının bir masanın etrafında ve en üst düzeyde temsil edilmesi; ihtiyacımız olan birlik mesajının camiaya verilebilmesiydi. Ve tabii Balo vesilesiyle belki de tüm zamanların en yüksek meblağının toplanarak değerli Müdürümüz **Reşat Dabak Ağabey**’e teslim edilmesi, bizim için bir gurur kaynağı. Bununla birlikte söz konusu rakamın da bizim gerçek kapasitemizin son derece altında olduğunu söylemek zorundayım. Dolayısıyla bir sonraki baloya daha çok çalışacağız ve ocağımıza olabilecek en yüksek desteği vermeye gayret edeceğiz. Bu vesileyle Sultani Balo’yu gerçekleştirmemizde büyük katkısı bulunan değerli ablam **Candan Erçetin**’e, Galatasaray Adası’nı yenilenmiş hâliyle ilk defa Sultani Balo’ya tahsis eden Kulüp Başkanımız **Dursun Özbek**’e ve tabii bütçesine göre katkı veren tüm Galatasaraylılara bir kez daha teşekkür ediyorum.

Büyük önem verdiğimiz üçüncü organizasyonumuz “*Kadın Çalıştayı*” idi. Seçimden önce sözünü verdiğimiz bu çalışmanın planlamasına göreve geldikten hemen sonra başlamıştık. Muradımız, Galatasaray’ın kadınlarının dününü konuşmak, mevcut durumun tespitini yapmak; geçmişe takılmadan ancak geçmişten dersler çıkararak, geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunmak; özetle Galatasaray’da kadınların dünü-bugünü ve yarınının açıkça tartışılmasını sağlamaktı. Değerli kardeşim Doç. Dr. **Özen Ülgen Adadağ**’ın moderasyonunu mükemmel bir şekilde yürüttüğü hazırlık döneminde Galatasaray’ın farklı kuşaklarından akademisyenler, titiz bir çalışma yaptılar ve böylelikle çalışmaya sağlıklı bir zemin oluşturdular.

Nihayet geçtiğimiz ay içerisinde Kadın Çalıştayı toplandı, Galatasaray’ın kadınları dünü-bugünü ve yarını özgürce tartıştı. Henüz sonuç bildirgesi çıkmadığı için daha fazla yorum yapıp rol çalmak istemem ancak Galatasaray’ın önemli bir meselesinin konuşulmasına alan açmamız sebebiyle gurur duyduğumuzu belirtmek isterim. Bugün belki bebek adımları gibi görünsün de gelecekte tarihsel önemini Galatasaraylıların tespit edeceğini ümit ettiğim bu çalışmaya katkı veren değerli ablalarım; **Hülya Uğur Tanrıöver, Gülsün Güvenli, Çağlayan Kovanlıkaya, İpek Mercil, Feyza Ak Akyol, Didem Danış ve Seza Sinanlar Uslu**’ya ayrı ayrı teşekkür ederim.

Geçtiğimiz 6 aylık dönemde Derneğimizde birtakım tadilatlar gerçekleştirilmiştir. Öncelikle bahçenin zemini tamamen değiştirilmiş, yine bahçeye çok şık bir bar ve oturma bölümü kazandırılmıştır. İnşai faaliyetler planladığımız zaman içerisinde tamamlanmadığı için bahçenin yeni hâlinin keyfini ancak önümüzdeki ilkbaharda çıkarabileceğiz. Kış bahçesine havalandırma sistemi takılmasını, lavaboların yenilenmesini ve “*Cemiyet Sahne*”de yapılan estetik düzenlemeleri tadilat çalışmaları içerisinde sayabiliriz. Özellikle sahnede yapılan değişiklikler, bize söz konusu alanı farklı aktiviteler için kullanma imkânını sağlamıştır.

Bu dönemde, “*Cemiyet Agora*”, “*Cemiyet Kabare*”, “*Cemiyet Sahne*” ve “*Açıkhava Sineması*” başlıkları altında pek çok faaliyet gerçekleştirilmiş, çok sayıda konuk ağırlanmış; “*brıç*” ve “*koro*” dersleri başlatılmıştır. Tam bu noktada aralık ayı içerisinde “*Cemiyet Kariyer*” günlerini başlatacağımızı duyurmak isterim.

Son olarak geçtiğimiz dönemin önemli bir gelişmesi olarak, işletmeci değişikliğine temas etmek durumundayım. Önceki işletmenin sözleşme süresi ağustos ayında tamamlandığı için seçimden

önce de belirttiğimiz gibi temmuz ayında ihale açılmış, bu ihaleye dört başvuru olmuştur. Sonuç itibarıyla şartnameyi tam manasıyla kabul eden ve Cemiyetin ruhuyla ahenkli çalışabileceğine inandığımız Kut Gıda Ltd. Şti.’ne ihale verilmiştir.

Şunu açıklıkla ifade etmek zorundayım ki yeni işletmeci kardeşlerimiz mutfakta, kış bahçesinde ve ana salonda sözleşmeyle yüklediklerinin ötesinde bir yatırımı, biz talep etmememize rağmen yapmışlar; bir işletmeci olmanın ötesinde aile evini yenileyen evlatlar gibi hareket etmişlerdir. Bununla beraber bir işletmeden diğerine geçilirken intibak sorunları yaşandığı, servis ve fiyatlarla ilgili şikâyetlerin dile getirildiği bir vakıadır. Bize ulaşan tüm şikâyetlerle ilgilendiğimiz ve genel olarak da bir çözüm yolu bulmak için ciddi çaba verdiğimiz bilinmesini isterim. Öncelikle genç kardeşlerimize yüzde 35’e ulaşan bir indirim yapılmasını temin ettik. Ayrıca genel olarak da aralık ayının başı itibarıyla yenilenen menünün, en azından fiyatlarla ilgili itirazları önemli ölçüde karşılayacağını umuyoruz. Sizlerden ricam, ülkemizin ekonomik koşullarını dikkate almanız, ön yargılı olmamanız ve evinize gelmekten vazgeçmemenizdir.

Yazımın sonunda iki önemli duyuru yapacağım: Başta da ifade ettiğim gibi içinde bulunduğumuz sene içerisinde, Galatasaray ve Kadın temasını öne çıkaran pek çok faaliyette bulunduk. Bunlardan birisi de senenin sonunda seçilecek ve yeni yılda bir törenle ilan edilecek “*Galatasaray Ödülü*”dür. Bu seneki ödülün konusunu, yönetimimiz “*Kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği*” şeklinde belirlemiştir. Amacımız Galatasaray Ödülü’nün tanınırlığını artırmak ve Camiada hak ettiği yeri almasını sağlamak.

Sultani’nin bir sonraki sayısında “*Nasıl bir Galatasaray?*” başlığı altında, Galatasaray’ın reorganizasyona ihtiyacı olup olmadığı tartışmasını açacağız. Köklü bir yapıyız, bununla gurur duyuyoruz ancak köklü olmak hantal olmayı gerektirmiyor. Bize yakışan, müthiş insan kaynağımızla kendimizi yenilemeyi başarabilmek; gelenekten geleceğe bir köprü kurabilmektir. Bu nedenle “*Nasıl bir Cemiyet?*”, “*Nasıl bir Kulüp?*”, “*Nasıl bir Yardımlaşma Vakfı?*”, “*Nasıl bir Eğitim Vakfı?*”, “*Nasıl bir İşbirliği Kurulu?*” vb. sorularından korkmamalı; bilakis bu soruları soranların artmasının bir sağlık göstergesi olduğunu kabul etmeliyiz.

Tüm Galatasaraylıların yeni yılını kutlar, 2026’nın her biriniz için daha mutlu, sağlıklı ve özgür bir ortamda geçmesini dilerim.

Saygılarımla

Metin Sinan Aslan

GALATASARAY'A KADINLARIN GİRİŞİNİN 60. YILI:

*Galatasaray
ve Kadın*

SULTANİ DERGİ'NİN BU ÖZEL SAYISINI NASIL HAZIRLADIK?

Galatasaray Lisesi'ne kadınların girişinin 60. yıl dönümü sebebiyle yaptığımız bu özel sayı her açıdan özel bir yere sahip. Sultani Dergi'nin bu özel sayısı, bu anlamlı yıl dönümünden hareketle belirlenen “Galatasaray ve Kadın” teması kapsamında

bir dizi konuşma, tartışma ve etkinlikle paralel olarak hazırlandı. Ve öncelikle şunu altını çizmeliyim ki elinizdeki bu dergi, çok uzun ve meşakkatli bir çalışmanın ürünüdür. Haziran Pilavı bittiği gibi seferber olduğumuz bir süreç içerisinde, 6 ayı aşkın

yoğun bir emeğin sonucunda bu özel sayıyı tamamlayabildik.

Bu sayının yayın yönetmeni neden bir erkek diye sorabilirsiniz ve çok da yerinde bir soru olur. Merak etmeyin, bu sayının nasıl hazırlandığı yazısını yazıyor olsam da bu

sayıyı ben hazırlamadım. Bu sayının nasıl tasarlanacağını ve içerisinde hangi içeriklerin olması gerektiğini belirleyebilmek adına, haziran ayında bu işin erbabı olan Galatasaraylı kadınlardan mürekkep bir Danışma Kurulu oluşturuldu. Bu özel sayıda kimlerle söyleşi yapılacağı, söyleşilerde neler sorulacağı, bu sayıdaki özel dosyaların içeriği, Yuvarlak Masa söyleşisinin kimlerle nasıl yapılacağı, neler konuşulacağı gibi birçok konu, bahsettiğim Danışma Kurulu'nun önderliğinde tasarlandı ve uygulandı. Bu sayının Danışma Kurulu'nda yer almayı kabul eden ve sürecin başından sonuna kadar rehberlikleriyle, fikirleriyle ve emekleriyle bu derginin hayata geçmesini sağlayan ablalarım -haddim olmayarak- teşekkürlerimi sunuyorum: **Hülya Uğur Tanrıöver** (106), **Gülsün Güvenli** (113), **Seza Sinanlar Uslu** (124) ve **Özen Ülgen** (129).

Bu özel sayının hayata geçmesinin ise her şeyden önce Dernek Başkanımız Metin Ağabey'in fikrî mimarlığı ve inisiyatifleriyle gerçekleştiğini hatırlatmak gerekir. *"Galatasaray ve Kadın"* temalı bu özel sayının nasıl hayata geçeceği meselesini ilk konuşmamızdan itibaren tek bir temel ön koşul üzerinden hareket edildi: *"Mış gibi"* yapmadan, sahici bir tartışmayı açmak ve bu meselenin etraflıca konuşulabilmesini sağlamak. Bu derginin bahsettiğim uzun ve yoğun organizasyonunda sanıyorum ki Metin Ağabey başta olmak üzere Dernek yönetiminin bu tartışma alanına yürekten, cesur ve

sahici bir destekle dayanak olması; derginin bu sayısına dahil olan bütün ablalarım ve kardeşlerim için de önemli bir motivasyon faktörü oldu. Şunu da mutlaka söylemek isterim ki bu tartışmanın açık, sansürsüz ve kapsamlı bir biçimde yapılabilmesi için Sultani Dergi ekibi olarak da ayrıca titiz bir çaba gösterdik. Zira bu sayıda ele alınan tema, hepimizin bildiği gibi çok boyutlu, hassas ve girift bir mesele. Fakat bütün bu saydıklarımın birlikte; başlangıç noktasından, tasarı mekanizmalarına, kılı kırk yaran bir dizi sürecinden önemli tartışmalara parmak basan iddialı duruşuna varasıya arşivlik mahiyetteki bu özel sayının, Galatasaray tarihinde önemli bir yeri ve katkısı olacağına inanıyorum.

Bu sayıda çok kişinin emeği var. Söyleşi veren, yazı yazan, bu sayının hazırlanmasında irili ufaklı desteği olan herkese Sultani Dergi adına yürekten teşekkür ediyorum. Ama özel bir teşekkürü hak edenlerse, kanımca bu özel sayının en özel yazısını kaleme alan 158 devresinden sevgili kardeşlerimizdir. *"Mektep'te Kadın Olmak"* başlıklı muazzam yazılarıyla bu sayıda ele almaya çalıştığımız meselenin özünü en berrak şekilde ortaya koyan 158 devresindeki kız kardeşlerimize ve bu yazıyı bilfiil yazan İpek Şahin ve Elif İkra Çiftçi kardeşlerimize ayrıca teşekkür etmek isterim.

Umuyorum ki dergimizin bu sayısı Camiamız içerisinde okunur. Çünkü yazılanlar, konuşulanlar, tartışılanlar sadece Galatasaray nedir, neydi ve ne oldu sorularının

yanı sıra Galatasaray nereye gidiyor, Galatasaray'ın geleceği nedir gibi soruları da içinde barındıran çok yönlü bir tartışmayı içeriyor. Hatta daha doğrusu; herkesin şapkasını önüne koyup düşünmesi gereken bir dizi anekdotu, bir dizi anıyı, Galatasaray'a ilişkin bir dizi fikri ve tahayyülü barındırıyor. Ve yine umuyorum ki Sultani Dergi'nin bu sayısının yanı sıra Kadın Çalıştay ve İşbirliği Kurulu'nun düzenlediği Forum ile başlayan bu tartışma alanı artarak ve güçlenerek devam edecektir. Bu bahsettiğim tartışma alanının açılmasında Dernek başkanı olarak yaptıklarının yanı sıra bu özel sayının tüm sürecinde elinden gelen her şeyi yaptığına bizzat şahit olduğum Sevgili Başkanımız Metin Ağabey'e Sultani Dergi'nin okuyucuları huzurunda bir kez daha teşekkür etmek isterim.

Öte yandan şunu da bir not olarak düşmek gerekir ki bu sayının *"Galatasaraylı İlk Kadınlar"* dizisi dahilinde söyleşi yapmak istediğimiz başka ablalarımız da vardı. Çeşitli sebeplerden gerçekleştiremediğimiz bu söyleşileri, sonraki sayılarda yapacağımızı hatırlatmak isterim.

Son olarak da bu çok meşakkatli özel sayının hazırlanmasında çokça katkısı olan İlker Kocael (139) ve Işıl Sayıcı'ya (153) bütün emekleri ve destekleri için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sultani Dergi Yayın Yönetmeni
Gülener Kırmalı (139)

97 yıllık okula bu yıl kabul edilen 10 kız öğrencinin kabul edilmesi, karma okul olması yolunda atılan ilk ciddî adım oluyor.

KURULUŞUNDAN bu yana yalnız erkek talebe yetiştiren Galatasaray Lisesi ve bununla övünen Galatasaraylılar, bu öğrenim yılının başında artık bu unvanlarını kaybettiler. «Şehzadeler Okulu», «Mektebi Sultani» ve «Galatasaray Lisesi» adları altında yurt ve Avrupa çapında şöhret yapan Galatasaray, kuruluşunun 97'nci yılında okula 10 kız öğrenci alınmasıyla, bir «erkek okulu» olmaktan çıktı!

Belki de bu yüzden ilerdeki geleneksel pilav günlerinde, kız mezunlar ile karşılaşınca, eski mezunlar arasından gözleri yaşaranlara dahi rastlanacak. Geleneklerine sadık Galatasaraylılar, talebelik yıllarında yaptıkları haşarlıkları artık gönül rahatlığı ile birbirlerine anlatamayacaklar! Şöyle bir diledikleri gibi senede bir kerecik olsun, çocuklaşamayacaklar.

Hatta şu veya bu sebepten Galatasaraylı kızların üstün mevkilere geçmeleri bile güçlerine gidecek.

Yemekhanelerde, sınıflarda bir Galatasaraylı gibi hareket edemeyecekler. Baştan başa bir tarih olan o meşhur «Grand Cour» da ve koridorlarda iştiklari kız sesleri, onlara kapanan bir tarih sayfası gibi gelecek...

Yıllar yılı kız talebe görmeyen Galatasaray Lisesi'nin hazırlık bölümü sıralarında ilk Galatasaraylı kızlar görünüyor.

Ve her halde en çok üzülecekleri şey, arkadaşlarına istedikleri şekilde lakap takamamak olacak!

ÇOK UĞRAŞTILAR, AMA...

Kendi-deyimleri ile, «Türkiye'nin geleneklerine en sadık insanları olan Galatasaraylılar, yıllar yılı mezunu olmakla övündükleri okullarına kız öğrenci alınmaması için doğrusu çok gayret sarf ettiler.

Fakat Türkiye'de değişen şartlar, er-

kek-kadın eşitliği, bütün çabalara set çekti.

ARMALI ON KIZ

1965-66 öğretim yılında Galatasaray hazırlık sınıfına giren 10 kız talebe ise, hayatlarından memnun! Dört hazırlık sınıfına bölünmelerine rağmen, erkek çoğunluğu arasında şimdiden birlik ve beraberlik kurmuşlar. Yeni okullarında en övündükleri tarafları, arkadaşları Canan Göktürk'ün, giriş imtihanlarında erkek-

leri de geride bırakarak birincilik kazanması!

Galatasaray'ın köklü bir okul olması ve yetişenlerin birbirlerini her alanda tutmaları, bu öncü kızların Galatasaray'ı tercih etmelerinin başlıca sebebi. Aralarında diğer tanınmış okulların giriş imtihanlarını kazanıp da, Galatasaray'da karar kılanlar da var. Bazıları bu yüzden taraftarı oldukları kulübü bile değiştirmişler. Fulya Ertek ve Fortune Bahar, artık «eski» birer Fenerbahçeli!

ESKİ MEZUNLAR MUHALİF

Galatasaray Lisesinden yıllarca önce mezun olmuş, şimdi aynı okulda tarih hocalığı yapan eski müdür yardımcısı Ferruhzat Turaç ve 1932 mezunu Ali Çorakçı (Ali Baba), «Anane bozuldu» diyorlar...

OKUL MÜDÜRÜ ÜZGÜN

1925 yılında mezun olup 7 yıldır yetiştirdiği okulun müdürlük görevinde bulunan Ali Teoman da kız talebe alınmamasına çok çalışmış, «Çalışmalarım bu kararı ancak bir yıl geciktirebildim,» diyor.

Kız talebelerin Galatasaray Lisesindeki ilk dersleri. Kızların, erkek talebeleri ders bakımından kamçılıyıp gayrete getireceği hususunda herkes hemfikir.

Yarım asır önce

akılların ucundan

bile geçmeyen

bir olay gerçekleşti...

H E M E N

KAYNAŞTILAR

VE OYUN

OYNADILAR

Yeni kız öğrencilerle erkekler ilk gün hemen kaynaştılar ve ileride lise sıralarında birbirlerine yardımcı olarak çalışacaklarını gösterdiler.

Galatasaray'da

Kız Öğrenciler!

RÖPORTAJ: CENGİZ YARBAĞ — FOTOĞRAFLAR: SEDAT DİZİCİ

Kız talebelerin velileri de bu neticeden memnun. Meselâ fikirlerini öğrenmek istediğimiz veliler arasında Bayan Perla Bahar, «Kızını yatılı dahi olsa Galatasaray'dan almamak kararında olduğunu» söylüyor. Fulya Ertek'i Galatasaraylı olmaya, okulun bilgi yarışmalarında hep birinci olması sürüklemiş.

İDARECİLERİN FİKRİ

Galatasaray Lisesi müdürü ve okulun 1925 mezunu Ali Teoman, kızların kabulünden hem memnun, hem üzgün! Bu konuda fikirlerini şu kelimelerle anlattı:

«Şu bizim ananecilik hissimiz olmasa, kız talebelerin alınmasını derhal kabul ederim. Fakat eski mezunların hissiyatı bambaşkadır. Bana yaptıkları müraعاتlarda, hemen hepsi kız talebenin alınmamasını veya başka bir yerde bir Galatasaray kız lisesinin açılmasını istedikler. 1923'ten beri tutulan mezunlar albümüne nedense kız resminin girmesini istemiyorlar.

«Fakat bir yetiştirici olarak memnunum. Kız talebeler, erkek talebeleri teşvik ve sosyal faaliyetler bakımından faydalı olacaktır. Bu şekli düşünen eski mezunlardan bazıları da kız talebelerin okula alınmasını faydalı buluyorlar!»

Yine Galatasaray mezunu olan ve lisede yıllardır öğretmen ve müdür yardımcısı olarak vazife gören Ferruhzat Turaç ve Vahdi Sümer de, Galatasaray'da bir kız kolunun kurulmasına ve okulda kız talebelere pek alışamayacaklarını söylediler. 26 ve 30 senedir lisede öğretmenlik yapan bu zatlar da kızların kabulünün tek faydasının erkek talebeleri kamçılamak ve sosyal faaliyetleri canlandırmak olacağını söylüyorlar.

İLK KIZLAR — Galatasaray Lisesinin ilk kız öğrencileri: Fortune Bahar, Nülgün Kaynar, Şebnem Arkal, Filiz Fırtına (oturanlar), Nülgün Arin, Meral Ünseler, Canan Göktürk, Ayfer Aksan, Fulya Ataman ve Fulya Ertek (ayaktakiler).

Mekteb-i Sultani'nin İlk Kadın Müdürü:

Meral Mercan

“Kadınların artık yönetime erişimine değil kalıcılığına odaklanmalıyız”

Söyleşiyi Yapan: **Burcu Nemutlu Çirkin** (127)

SULTANİ DERGİ- Öncelikle bize vakit ayırdığınız için Galatasaraylılar Derneği Yönetimi ve Sultani Dergi ekibi olarak size teşekkür ediyoruz. Galatasaray Lisesi’ne kadın öğrencilerin girişinin 60. yıl dönümü olması sebebiyle “Galatasaray’da Kadın” temalı özel bir sayı çıkarıyoruz. Bu sayı içerisinde de Galatasaray kurumlarında görev almış ilk kadınlarla röportaj yapmak istedik. Sizin de Lise’nin ilk kadın müdürü olmanız, bu 60 yıllık tarih içerisinde çok anlamlı bir yer tutuyor ama isterseniz önce lise yıllarınızla başlayalım. Çünkü bu dergi için çok anlamlı bir diğer özelliğiniz de Galatasaray’a ilk giren 10 kız öğrenciden biri olmanız. O yıllara dönersek, Galatasaray’a nasıl girdiniz? Siz mi tercih ettiniz, aileniz mi yönlendirdi? Sonuçta o sene ilk defa kız öğrenciler kabul edildi. Liseye girmeniz konusunda sizin ve ailenizin çekinceleri, endişeleri oldu mu?

MERAL MERCAN- Çocuklarının eğitime özel önem veren bir aileden geliyorum. Annem ve babam benden beş yaş büyük ağabeyimin Galatasaray Lisesi’nde öğrenim görmesini çok istemişler ve bu amaçlarını büyük bir mutlulukla gerçekleştirmişlerdi. Ağabeyimin Galatasaray Lisesi’ne kaydolmasıyla evimizi saran ısıltılı havadan çok etkilenmiştim. Sanırım en büyük şansım da ilkokuldan mezun olduğum yıl Galatasaray Lisesi’nin kapılarının kız öğrencilere açılması oldu. Bu mucizevi fırsat gerek bana gerek aileme tarifsiz bir sevinç yaşattı. Bu noktada hiçbir kaygımız ya da çekincemiz olmadığını rahatlıkla söyleyebilirim.

Peki Galatasaray’a girdiğinizde en başta neler yaşadınız? Sonuçta çok uzun yıllar erkek okulu olarak var olmuş bu köklü kuruma

ilk giren kız öğrenciler olarak nasıl bir atmosferle karşılaştınız? Erkek öğrencilerin ve idarenin size ve diğer kız öğrencilere karşı tutumu nasıldı?

Galatasaray Lisesi öğrencisi olmanın hepimiz için öncelikle büyük bir onur olduğunu söylemeliyim. Bu duygunun yanında kimi bağlamsal durumlar yalnızca birer ayrıntıdır. Uzun yıllar erkekle okulu olarak kalmış bir liseye giren ilk kız öğrenciler olarak öncelikle büyük bir ilgiyle karşılandığımızı ifade edebilirim. İlgi kavramı da içinde merak, sempati, takdir, ya da tepki gibi pek çok farklı içerik barındırabilir. Bu nedenle diğer öğrencilerin, öğretmenlerin ya da yönetimin bize karşı tutumlarına yönelik bir genelleme yapmak doğru olmayabilir. Bireysel düzeyde kimi farklı bakış açıları söz konusu olmuş olabilir ancak

Mektep'e giren ilk 10 kız öğrencinin toplu fotoğrafı (1965)

olumlu yaklaşımların benim anılarımda çok daha fazla yer tuttuğunu söyleyebilirim.

Bu dönemden olumlu ya da olumsuz unutamadığınız anılar, anekdotlar var mıdır?

Lise yıllarımı düşündüğümde aklıma anı olarak; ön plana çıkarmak isteyeceğim anekdotlardan çok, o dönemin kendine özgü atmosferi geliyor. Bu atmosferin içeriğinde günlük hayattan son derece olağan kareler de var. Örneğin tahtada renk renk biriken tebeşir tozu, derslerde tutulan defterler, teneffüslerdeki

uğultu, top sesleri, gazoz ve karamel kokusu, bilindik bir yemeğin ağzımızda bıraktığı farklı bir tat, çay bardağına çarpan kaşık sesleri, demir parmaklıkların soğukluğu ve sıcaklığı, okul çıkışlarının verdiği özgürlük hissi ve her birinde arkadaşlarla paylaşılan sayısız anı...

Peki, bir kız öğrenci olarak ayrımcılığa ya da haksızlığa uğradığınız oldu mu? Bugün geriye baktığınızda hayıflandığınız ya da hâlâ öfke duyduğunuz şeyler var mı? Ya da tam tersine sizin ve döneminizdeki diğer kadınların hiçbir ayrımcılığa

uğramadığını düşünüyor musunuz?

Galatasaray Lisesi'nin ilk kız öğrencilerinden biri olma deneyimini ayrımcılık ya da ayrıcalık üzerinden çeşitli tanımlamalarla sınırlandırmak istemem. Öte yandan kız öğrenci olmaktan dolayı maruz kalınan ayrımcı pratikler olmuşsa, bunlara öncelikle toplumsal cinsiyet eşitsizliği olgusu üzerinden daha geniş bir perspektifle bakmakta yarar olduğu görüşündeyim. "Batıya açılan pencere" olan Lisemize 1965 yılına kadar kız öğrenci alınmamış olmasının yanı sıra 2005 yılına kadar kadın müdür

başyardımcısı, 2007 yılına kadar kadın müdür ve 2014 yılına kadar da kadın ders nazırı atanmamıştır. Bu olguların her biri ayrımcılık başlığı üzerinden irdelenebilir. Kız öğrenci olarak yaşanmış her çeşit deneyim de toplumsal durumun çeşitli düzeylerdeki yansımalarıdır.

Lisenin size kattıkları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Galatasaraylılık hepimiz gibi benim için de her yönüyle öğretici, geliştirici, dönüştürücü ve hayat boyu devam eden çok kazanımlı bir süreç olmuştur. Bu kazanımların entelektüel boyutunun yanı sıra kişisel, sosyal ve kültürel düzlemlerdeki yansımalarından da söz etmek gerekir. Birkaç noktada toplamak gerekirse kardeşlik, dayanışma, aidiyet, etkileşim, sorgulama gücü ve becerisi, farkındalık ve bütünsellik akıma gelen bazı başlıklar.

Lise döneminde kol çalışmaları, liselerarası yarışmalar vs. gibi katıldığınız faaliyetler var mıydı, varsa nelerdi? Bu faaliyetler lisedeki yaşantınıza ve lise sonrasındaki profesyonel hayatınıza ne tür etkilerde bulundu?

Öğrenci etkinlikleri daima Galatasaray'ı tanımlayan en temel unsurlardan olmuştur. Ben de tiyatro koluna ve voleybola yazılmıştım. Bu etkinliklerin özgüven, iletişim, hitabet, sorumluluk bilinci, takım çalışması ve liderlik gibi becerileri geliştirdiği düşünüldüğünde; lisedeki yaşantımızı renklendirmenin yanı sıra her birinin lise sonrasındaki profesyonel hayatlarımızın pek çok alanında

Küçük Galatasaray'ın çayında, yetiştiriciye alınan, okulumuzun 'ilk on' kızından biri sınıf arkadaşlarından birle dans ederken. Gerek kızlar, gerekse onları ilk önceleri pek istemeyen erkekler «Her şey Galatasaray için» palolasına uyarak aradaki buzları eritmiş benzerkesediler.

İlkokulumuzun çayı neş'eli geçti

Aile Birliği'nin düzenlediği 1965-1966 Çayı. Hazırlık öğrencisi Meral Ünsaler, devredaşı Mehmet Aksu ile dans ediyor.

Ben küçüklüğünden beri Galatasaray lisesinde okumak isterdim. Küçükken Galatasaray lisesinin önünden geçerken o büyük kapıları görünce içimden bir his doğar kendi kendime şöyle düşünürdüm: Ne olurdu ben de bu lisede okuyabilseydim, fakat o yıllarda herkes tarafından bilinen şu gerçek vardı «Galatasaray bir erkek lisesiydi. Bu lisede kızlar okuyamazdı. Bu gerçeği düşündükçe nasıl üzüldüğümü bilemezsiniz. Hep bu gerçek kulaklarımda çınlar, beni üzüntüden üzüntüye sürüklerdi. Bu acı gerçeği bildiğim halde lisenin o büyük kapılarının önünden geçerken bu lisede kızların da okuyabilmesi için ulu tanrıya dua ederdim. Başta sınıfı bitirme imtihanlarını verdikten sonra senelerden beri beklediğim sevinçli haber 'kulaklarımda çınlamaya başladı. Galatasaray lisesinde kızlarda okuyabilecekti. Bu sevinçli haberi duyunca giriş imtihanlarını kazanmak için kitaplarımı sarıdım. Nihayet iki Ağustos 1965 pazartesi günü giriş imtihanlarına katıldım mihandan çıktığım zaman imtihanı kazanmadığımı sanarak kendi kendimi teselli etmeye çalıştım. Fakat 5 Ağustos 1965 perşembe günü imtihan neticelerini alınca dünyalar benim olmuştu. İmtihanı kazanmıştım. Artık ben de Galatasaray lisesinde okuyabilecektim. Şimdi tek düşüncem gerçek bir Galatasaraylı olabilmektir. Bence bir Galatasaraylı demek arkadaşlarını koruyan, arkadaşlarını şikâyet etmeyen okuldan mevzun olduktan sonra arkadaşlarını hatırlayan ve koruyan kimsedir.

MERAL ÜNSALAR

belirleyici rol oynadığına inanıyorum.

Profesyonel kariyerinizde kadın olmak sizin açınızdan bir dezavantaj yarattı mı? Eğer yarattıysa bu problemleri nasıl aştınız?

Öğretmenlik ve eğitim yöneticiliği kariyerimde kişisel olarak kadın olmaktan kaynaklanan özel bir güçlük yaşamadım. Ancak bu tür konuları bence bireysel düzlemde değil, toplumun bütünü açısından ele almakta yarar var. Ben kişisel kariyer yolculuğumda öncelikle yine çok köklü ve saygın bir okul olan Kabataş Lisesi'nin ilk kadın müdür başyardımcısı oldum. Sonrasında Galatasaray Lisesi'nin ilk kadın müdür başyardımcısı ve ilk kadın müdürü olarak görev yaptım. Nereye odaklanmak istediğimize bağlı olarak konuyu bu ilkler üzerinden de ele alabiliriz. Ya da seçkin eğitim kurumlarının kadın eğitim yöneticilerine emanet edilmesinde neden bu kadar geç kalındığını sorgulamak da isteyebiliriz. Bu noktada öncelikli olarak büyük fotoğrafa bakmak gerekir diye düşünüyorum.

Siz Mekteb-i Sultani'nin tarihteki ilk kadın müdürü unvanını taşıyorsunuz. Öncelikle şunu soralım, müdür olma sürecinizi ve o dönemde yaşananları bize kısaca anlatabilir misiniz?

Ben Galatasaray Lisesi'nde 2005 yılında öncelikle ilk kadın müdür başyardımcısı olarak göreve başladım. O tarihte Kabataş Lisesi'nde görev yapmaktayken, dönemin Galatasaray Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Duygun Yarsuvat** Hocamız benimle iletişime geçti. Bu onurlu

Müdür Meral Mercan, lisede ödül alan öğrencileriyle

görevi büyük bir mutlulukla kabul ettim. Sonrasında da 2007 yılında ilk kadın müdür olarak atandım. 2007-2018 yılları arasında 11 yıl görev yaparak Galatasaray Lisesi'nin en uzun süre görevde kalan müdürlerinden biri oldum. Her zaman ifade ettiğimiz üzere Galatasaray, beş asrı aşkın süre boyunca işlevi ve yeri değişmemiş tek kurumdur. 1868'de kalıcı bir kurumsal kimlikle yeniden yapılanmış; laik eğitimin öncüsü olarak çağdaş öğretim normlarını eğitim sistemine başarıyla eklemiş; böylelikle özgün bir gelenek oluşturarak, Cumhuriyet idealine görkemli katkılar sunmuştur. Ben de görev sürem boyunca başında bulunduğum kurumun bu

özelliklerini itinayla korumaya çalıştım.

Peki çok merak ettiğimiz ve Sultani Dergi'nin bu özel sayısı için çok anlamlı olduğunu düşündüğümüz bir soruyla devam edelim: Öğrenci olarak okuduğunuz Galatasaray Lisesi'ne yıllar sonra müdür olarak gelmek nasıl bir histi? Kuşkusuz bu yıllar içerisinde Galatasaray'da kadının yeri çok değişti. Yıllar sonra müdür olarak geldiğiniz Mektep'te kadınların yerinin değişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Öğrencisi olarak okuduğum Galatasaray Lisesi'nde yıllar sonra müdür olarak görev

yapmak her şeyden önce çok büyük bir sorumluktu. Bu sorumluluğu daima en iyi şekilde taşıma gayretinde oldum. Görevde olduğum 11 yıl boyunca lisemiz en yüksek puanla öğrenci kabul eden Anadolu Lisesi ünvanını kesintisiz korurken, her yıl tüm puan türlerinde şampiyonluklar kazandı. Akademik başarılarının yanı sıra kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerdeki öncülüğünü daha da görünür kıldı. Bunlar sanırım hepimiz için gurur verici gelişmeler olmuştur. Diğer yandan görev sürecimde lisemize giren kız öğrenci sayısı her geçen yıl artmıştı. Örnek olarak 2014 yılında okula sınavla giren öğrencilerin yüzde 71'ini kızlar oluşturmuştu. Yine görev

Yeni Škoda Kodiaq

Hayaller Bir Araya Geldi
Gerçeğe Dönüştü

Š K O D A

www.skoda.com.tr

f X Instagram /SkodaTurkiye

Škoda Kodiaq için birleşik yakıt tüketimi 6,0 – 8,5 litre/100 km, CO2 salımı 138 – 192 g/km değerleri aralığındadır. Yakıt tüketimi ve CO2 emisyonu değerleri, WLTP (Hafif Taşıtlar için Dünya Geneline Uyumlu Test Prosedürü) ile belirlenmiştir. Açıklanan değerler, sürücü, sürüş şekli, doğal koşullar (yol, hava koşulları, vb.) gibi özelliklere göre değişiklik gösterebilir. Reklamdaki otomobil özel aksesuar ve donanım içerebilir. Detaylı bilgi skoda.com.tr'de.

XüceAUTO

Meral Mercan, tarihi müdürlük makamında, 2. sene giren (106 dönemi) kızlarla

sürecimde, tarihimizde ilk kez yaşanan bir durum olarak müdür, müdür baş yardımcısı ve Fransızca ders nazırının sıra görevdeki idarecilerin çoğu kadındı. Ve yine aynı dönemde görevde olan Galatasaraylı 7 öğretmenden 6'sı, Mektepli kadınlardı. Tüm bu örneklerle baktığımızda, Galatasaray'da kadınların konumunun değişmesine yönelik dönüm noktalarında hem özne olarak yer aldığım hem de görevim nedeniyle bu süreçlere katkı sunabildiğim için kendimi şanslı hissediyorum.

Lise müdürü olarak diğer Galatasaray kurumlarında da yönetici mercilerinde

bulunmuş biri olarak size şunu sormak istiyoruz: Camianın kurumlarında bir kadın olarak yer bulmakta güçlük çektiniz mi? Bu anlamda Galatasaray kurumlarında -özellikle üst makamlarda- kadınların yerini nasıl değerlendirirsiniz? Genel anlamda Galatasaray camiası içinde kadınların konumunun yıllar içerisindeki değişimiyle ilgili gözlemlerinizi nelerdir?

Camianın kurumlarında bir kadın olarak yer alırken kişisel olarak kayda değer bir güçlük çekmedim diyebilirim. Her dönemin kendine özgü alışkanlıklarına, koşullarına

ve aktörlerine bağlı olarak, ilk olmanın da getirdiği bazı dinamiklerden dolayı mutlaka birtakım süreçlerden geçmek durumunda kalmışızdır. Ancak bunların hepsi yine Galatasaraylı olmanın getirdiği kazanımlarla aşılmıştır. Galatasaray kurumlarının üst pozisyonlarda kadınların yerini değerlendirmek için ise istatistikleri ve oranları irdelemek yerinde olacaktır. Bu anlamda hâlâ katedilmesi gereken çok mesafe olduğunu düşünüyorum.

Galatasaray'da hem öğrenci olarak hem de daha sonra Galatasaray kurumlarında yer alacak yöneticiler

olarak kadınların engellerle karşılaşmaması için neler yapılabilir? Bu konuda size göre eksiklikler, önemli sorunlar, yapılabilecek değişiklikler nelerdir?

Bugün gelinen noktada Galatasaray Lisesi'nde öğrenim gören kız öğrencilerin cinsiyet temelli bir engelle doğrudan karşılaşacaklarına çok ihtimal veremiyorum. Bununla birlikte bazı bağlam ve platformlarda hâlen yer yer söz konusu olabilen erkek egemen tutumlar ya da cinsiyetçi ve eril dil kullanımı karşısında tüm paydaşların net bir duruş sergilemeleri gerektiğine inanıyorum.

Galatasaray kurumlarında kadın yöneticilere yer verilmesi konusuna gelince; bugün birçok kurumumuzun üst yönetimlerinde ve kurullarında erkeklerin hâlâ sayıca baskın olduğuna şahit oluyoruz. Bunu aşmak için yerleşik yaklaşımların ötesine geçip, fırsat eşitliği politikaları üzerine düşünmek gerekir. Galatasaray Lisesi bağlamında kadınların liderliği her ne kadar son yıllarda daha doğal karşılanan bir olgu haline gelmiş görünse de kadınların yalnızca yönetime erişimini değil, yönetimde kalıcılığını da sağlayacak yaklaşımlara odaklanılmalıdır diye düşünüyorum.

Bugün lisede öğrenci olan ya da yeni mezun kardeşlerimiz de bu dergiyi okuyorlar. Son olarak onlara ne söylemek istersiniz?

Galatasarayımızın geleceği değerli gençler, 15. yüzyılda bir devlet okulu olarak kurulan, kurulduğu semte adını vermesinin yanı sıra bir spor kulübü, dokuz mezunlar derneği, iki vakıf, sekiz yurt dışı sivil toplum örgütü, bir uluslararası kuruluş, bir ilkökul ve bir üniversiteye hayat veren Galatasaray'dasınız. Değerini biliniz, sahip çıkınız. Lisemizin adını daha da yükseklere taşıyınız.

Galatasaraylılar

Yardımlaşma Vakfı'nın

İlk Kadın Başkanı

Betül Pasinler

“Mektepli kadınlarımız sahip oldukları liyakati yönetimlerimize taşımali”

Söyleşiyi Yapan:

Zerrin Sidar Cantürk (116),

Lale Defne Mete (138)

SULTANI DERGİ- Merhaba Betül Abla, öncelikle bizimle bu söyleşiyi yapmayı kabul ettiğiniz ve vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Siz Galatasaray Yardımlaşma Vakfı'nın ilk kadın başkanımanız, birazdan Galatasaray kurumları içerisinde aktif rol aldığınız dönemlerde yaşadıklarınızdan bahsedeceğiz ama lise yıllarımızla başlamak istiyoruz. Siz 108 devresisiniz, yani Galatasaray Lisesi'ne kız öğrencilerin kabul edilmesinden hemen sonra Lise'de okuyan 4. dönem kadınlardansınız. Bu açıdan da sizin lise yıllarındaki deneyimleriniz dergimizin bu sayısı açısından oldukça özel bir yer tutacak. Şöyle başlayalım isterseniz Betül Abla, neden Galatasaray Lisesi? Yani ilk girdiğiniz zaman niye tercih ettiniz?

Yetiştire, 1968

BETÜL PASİNLER- Ben tercih etmedim. Benim annemin idealiydi. Biz iki kardeşiz. Kardeşim de 109 devresi. Annemin ideali, bizleri -daha doğrusu kardeşimi- Galatasaray Lisesi'ne göndermekti. Komşumuzun oğlu Lise'de okuyordu. Biz de onlardan öğrendik ki kızlar da girebiliyormuş. O zamanlar her okulun sınavı farklıydı. Galatasaray'ı kazanınca hiç bana sorulmadı. Direkt kayıt yapıldı. Benim özellikle bir Galatasaray tercihim yoktu.

O zaman girmeden önce de kız öğrencilerinin az olduğunu biliyordunuz.

Tabii tabii. Yani benim ailem için fark etmez. Bir kişi bile olsaydı annemin ideali Galatasaray Lisesi'nde okutmaktı. Erkek kardeşim için de. İlk giren kız, tek başında ben olsaydım, bir kişi olsaydım bile girerdim yani. Onda bir sorun yok. Ama kızların olup olmadığını, ne kadar olduğunu araştırmadık bile. Benden önce kaç devre var, kaç kız var?... Hiç onları planlamadık, düşünmedik bile. Kazandın mı? Kazandım. Hadi git, kayıt yapalım.

Peki, Lise'ye girdiniz. İçeride ambiyans nasıldı?

Tabii, biz Ortaköy'e gittik. 4 sene orada okuduk. Hiç olumsuz bir şey hatırlamıyorum. O girişteki merdivenlerden inince bir yer, bir kameriye vardır. Orayı hatırlıyorum, annem ve babam yanımdaydı. Hatta onların söylediğine göre “Hadi, bay bay!” deyip hiç onlarla ilgilenmeden sınıfa gitmişim.

Ben çalışkan bir öğrenciydim. Daha doğrusu, çalışkan değil de okumayı, yazmayı seven biriydim. Okul açıldığı zaman sevinirdim. Dolayısıyla yeni bir okula başlıyorum diye bir endişem yoktu.

Girdik... Yani hiç kötü anım yok. Hep mutlu geçirdik. Ha sınıfın birincisi miydim? Asla değildim ama zevkle, keyifle yaptım, okudum. İlk intibam normaldi. Özel, çok şahaneydi de diyemem. Hiç kötü de değildi.

Peki abilerin, ablaların davranışları nasıldı?

Zaten Ortaköy'de kalan erkek sayısı çok azdı. Genelde erkekler yukarı (Beyoğlu) çıkıyordu ve Ortaköy'de sadece A şubeleri vardı. Hazırlıkta da 6 şube vardı ve sadece E ile F şubelerinde kızlar olurdu. Kızları ikiye bölmüşlerdi. Sonra da kızların hepsini A şubesine topladılar. Ve biz 8. sınıfa kadar Ortaköy'de okuduk. Bizle beraber de sadece o sınıftaki erkekler vardı. Neden onlar Ortaköy'de kalmışlardı bilmiyorum. Hiç sorgulamak da aklıma gelmedi. Diğerleri Beyoğlu'na çıkmıştı.

Ben bunu söylediğim zaman bazı kız kardeşlerim rahatsız oluyorlar ama “Abi” kavramı yoktu. Biz sadece ve sadece destek gördük, sevgi gördük, kabul gördük. Hatta bize prenses gibi davrandılar.

Bu lafa da çok sinir olurlar. Farkı yaşamadan okuduk biz. Ama benim kendi kanaatim değil bu. Benim dönemimde ve benden önceki dönemlerde hepimizin ortak kanaati bu. Yani sınıf arkadaşlarımızla veya bizden büyük arkadaşlarımızla sevgili de olduk, kavga da ettik. Ama bunlar gençliğin getirdiği doğal şeylerdi. Yani biz Ortaköy'deyken, “Galatasaray geleneğini” mi diyeyim artık, o mefhumu hiç yaşamadık.

Şöyle söyleyeyim. Ben atletizm takımındayım, hatta okulun ilk atlet kızlarındanım. Biz okullar arası yarışmalara Galatasaray Lisesi adına katıldık. Koçumuz 12. sınıftaydı. Ben hiç “12'ler koridoruna 9. sınıf öğrencisi gidemez” gibi bir şey düşünmeden bir teneffüste Ümit Abi'yi bulmaya 12'lerin koridoruna gittim. “Kız sen ne yapıyorsun burada?” dediler. Ümit Abi'yi görmeye geldim, dedim. “Burada değil, dışarıda” dediler, çıktım. O kadar yani. Hiç kimse “Hayır, sen çık git” filan asla demedi yani.

Bizim atlet arkadaşlarımız vardı, yaşları bizden büyük olan. Onlar tam tersine bize destek oluyorlardı. Bu koçun haricinde de biz 9. sınıftan 11. sınıf olan arkadaşlarımız vardı. Bize kendi spor bilgilerini aktarıyorlardı. En ufak bir kötü niyetle omzumuza bile dokunmadılar diyebilirim.

Özetle cinsiyetsizdik diyebilirim. Bizim sınıf arkadaşlarımız; cinsel problemlerinden, sevgilileriyle ilgili problemlerinden tut, hafta sonu yaptıklarına kadar anlatırlardı. Biz de dinlerdik. Bu ne bir porno gibiydi ne de rahatsız etmekte. Avam değildi. Tamamen dostça, iki kız veya iki erkek nasıl konuşursa, bizim de öyle konuştuğumuz bir dönem yaşadık. Ve benim dönem arkadaşlarım arasında hâlâ cinsiyet farkı yoktur.

Galatasaray Lisesi Yıldız ve Genç Kız Atletizm Takımı

Betül Abla, sizin dönemde toplam kaç kız okula başladı?

Galiba 20 kız.

Bu durumda 10-10, iki şubeye bölüp sonra hepinizi A şubesinde mi birleştirdiler?

Tabii. Ama biz 20 kız olmadık bir sınıfta, 10 da değildik, 7-8 kız vardı hazırlık sınıflarında. Yani herhalde toplam 15-16 kız.

Peki lisedeyken hangi kol faaliyetlerine katıldınız?

Ben broşür kolundaydım, son sınıfta yıllık çıkartan. Onun haricinde spor yaptığım için başka bir kol yok. Hep spor faaliyetlerindeydim.

Biraz bahsettiniz gerçi ama mezuniyet sonrasında da bu ilişkileriniz, bu arkadaşlıklarınız nasıl devam etti ve bugün nasıl devam ediyor?

Dönem arkadaşlıkları mı? Aynen dediğim gibi devam ediyor. Ha, ama şunu söylemeden edemeyeceğim: Ben biraz pozitif bir insanımdır. Daha önce de bir yansıması olduysa bu yüzden dikkatimi çekmemiş olabilir. Sonuçta münferit şeyler olabilir. Ama yani, erkek arkadaşlarımızla aramız dün de çok iyiydi bugün de çok iyi. Yine söylüyorum; biz kadınlar olarak ne pozitif ne negatif hiçbir ayrımcılık görmedik.

Erkek arkadaşlarımdan olmadığı bir 108 düşünemiyorum hiç. Onlarsız tadı tuzu olmazdı. Onlar da mesela “Sayınız az ama özgül ağırlığınız fazla” diyor, bizim için aynı şeyi düşünüyor. Yani ben burada bir cinsiyet mevzusunun konuşulmasını dahi abes görüyorum.

Galatasaray Lisesi’nin size kattığı en önemli değer nedir sizce?

Bence özgüven ve hayata bakış açısı. Her zaman şu sözü kardeşlerime de söylemişimdir: “Galatasaray’dan her şey çıkar.” Evet, her şey çıkar. Her meslek çıkar. Hamal da çıkar, genel müdür de çıkar, Cumhurbaşkanı da çıkar. Ama hep en iyisi olmak

Galatasaray Lisesi İlk Kadın Atletizm Takımı'nın Türkiye 2. olduğu yarışta, 4x400 bayrak değişimi

zorunda. Siz de bundan sonraki hayatınızda ne olursanız olun en iyisi olmak zorundasınız, diyordum. Galatasaray'ı ben böyle görüyorum. Aslında hep en iyisi olmak da değil; içinde bulunduğu koşullarda öne çıkmak, özgüvenli olmak ve yaşadığın ortamla barışık olmak...

Biz birbirimizin ne mesleğini ne de ne kadar para kazandığını bilmezdik. Bence Galatasaray'ın ayrıcalığı bu. Bizim aramızdaki ilişki dışarıdaki ünvanlarımızdan bağımsız. Galatasaraylı hep en iyisi olacak, bütün Galatasaraylılar CEO olacak veya bütün Galatasaraylılar en büyük doktor olacak diye bir şey yok kuşkusuz. Ama bulunduğu yerin en iyisi olması lazım. Galatasaray'ın bana kazandırdığı bu. Dünyaya bakış açım da budur.

Betül Abla, biraz da Galatasaray Yardımlaşma Vakfı'ndan ve başkanlığınızdan bahsetmek istiyoruz. Nasıl bir hikâye var onun arkasında? Sizin başkanlığa gelmeniz nasıl bir serüvendi?

Bir kere şunu söyleyeyim: Galatasaraylar Yardımlaşma Vakfı başkanlığına kadın olduğum için değil, liyakatle geldim. O çok önemli bir detay. Ben, 1990-1992 arası Derneğin genel sekreteriydim. **Hayri Kozak** kadar titiz bir insanla sorunsuz bir şekilde çalıştım. Hayri Abi 1992'de görev süresi bitince bir daha aday olmak istemedi. O zamanki Yardımlaşma Vakfı Başkanı olan **Anıl Büyükeröglü** ve **Hayrettin Tuğal** bana dediler ki “Gel Vakıf'ta çalış.” Olurdu, olmazdı derken...

Ama o dönem hiçbir şey yok yani Vakıf'ta. Bir yurt yok, hiçbir şey yok, sıfır... Dediler ki 15 günde bir geleceksin, bir saat toplantı yapacaksın... Gerçekten sadece adam doldurmak için alındım. Adı duyulmuş, Dernek'te çalışmış, biraz Galatasaray'ı bilen birisi olsun diye. Yaşım da çok genç, 20'li yaşlardayım. Öyle başladı ve 2011 yılına kadar kesintisiz Yönetim Kurulu'ndaydım.

O sırada arsa tahsis yapıldı, inşaat yapıldı, inşaatı müteahhitte verilmeksizin Vakıf kendi yaptı. Hepinizin bildiği Hayrettin Tuğal... Amele gibi, müteahhit gibi, mimar gibi çalıştı. Gerçekten çok çok emeği vardır.

Ben arkada lojistik kısmına bakıyordum. Yani bağışların

2018 Pilavı, 108. Dönem

makbuzlarını kesiyorum, onları muhasebeciye gönderiyorum veya kredi kartındaki aksiliklerle ilgileniyordum. Yani hem genel sekreter hem muhasebe karışık. Zaten öyle kurumsal bir yapı yoktu. Başkan her şeyi yapıyordu. Bir de ona iki üç kişi destek oluyordu. 2011'de Dernek başkanı **Tevfik (Bilge)** olduğunda, onunla seçime girmemi istemişti. İkinci başkan olarak seçime girdim. Dolayısıyla Yardımlaşma Vakfı'ndaki görevim bitti. O görevim de bitince uzun süre Galatasaray'ın içinde yer almak istemedim. Biliyorsunuz, siz de yaşıyorsunuz, Dernek biraz yıpratıcı. Dernekte gençler varken hâlâ devam etmeyi gereksiz gördüm.

Sonra, Yardımlaşma Vakfı'nda olaylar oldu. Yardımlaşma

Vakfı aslen apolitik bir kurumdu. Seçimlerine kimse karışmaz, kimler yönetiminde kimse ilgilenmez... Camianın ilgi alanının dışındaydı. Ne zaman ki **Selçuk Erdoğan** Vakıf başkanı oldu -ki bence hakkıydı, çok emeği vardı, tam o sırada Kulüp'teki olaylar oldu. Aynı döneme denk geldi ve bir grup onu Olağan Genel Kurul'da düşürme kararı aldı. Ben de akabinde çıktım o dönemde. bir konuşma yaptım. Hiç hazırlığım yoktu ama bu düşürme kampanyasını yürütenler neden düşürmek istediklerini söylemeyince bir vatandaş sorumluluğuyla çıktım, bir konuşma yaptım ve orada derdimi anlattım. Bu bir mayıs ayıydı. Eylül'de seçim kararı alınınca; içlerinde hiç kıramayacağım, hayır

diyemeyeceğim birkaç kişi gelip "Yardımlaşma Vakfı'na başkan olman gerekiyor" dediler. Ben de "İyi canım ya!, haydi ne yapalım?" dedim...

Yönetim Kurulu dönem arkadaşlarımdan oluşuyordu neredeyse. Çünkü Vakıf'taki işler Dernek'teki gibi olmuyor, sizin kadar özgür değiliz. Biz Müttevelli Heyeti içinden seçmek zorundayız. İnanın yüzde 65-70'i yaşlılardan oluşuyor. Zaten onun için ben gençleri almayı çok istiyorum. Olabilecek en uygunlarla başladık.

Ben kucakımda henüz kurumsallaşmamış, doğru dürüst bir yönetim tarzı olmayan, ne satın alması düzgün yürüyen ne personel politikası olan, kimin ne

© Firuz Soyuer

2024 Pılları

yaptığı belli olmayan bir kurum buldum. Üstüne üstlük de işletmecinin hatası yüzünden ciddi bir ceza yemiş. O zamanın parasıyla, bahsettiğim 2019'da, 150 bin liraydı. Bu çok büyük paraydı o zaman. Ve bu ceza tekrarladığı zaman da kapatılma tehlikesi vardı. Kucağımda ateşten gömlek buldum yani. Sonra üstüne üstlük pandemi patladı. Ve işin içine girince oranın çok ciddi bir revizyona ihtiyacı olduğunu anladık. Neredeyse tüm kadro değişti. Ondan sonraki dönemde tabii eksiklerimizi gördük. Bizim doğru dürüst bir Yönetim Kurulu oluşturmamız için gençleri almamız gerekiyordu. Bunun üzerine **Polat (Bengiserp)** bana çok yardımcı oldu, o gençleri buldu sağ olsun.

Peki, bu süreçte bir kadın olarak, Galatasaray kurumlarında yönetici olmak sizin için nasıl bir deneyimdi?

Şunu söyleyebilirim. Bunu da yazarsanız sevinirim: Kadın Galatasaraylılardan hiç destek görmedim, hiç... Belki beni destekleyenler de sesini yeterince çıkaramadı. Dernek yönetimine bakıp "3 tane kadın var" diye eleştirdiler. Kulübü de keza eleştiriyorlar. Ama bu insanlar demiyor ki -mevcut değil de bir önceki dönem için söylüyorum- Yardımlaşma Vakfı'nın başkanı kadın, Yönetim Kurulu'nda 11 kişi var ve 5'i kadın. Denetleme Kurulumuz var bizim, sadece Denetleme Kurulu'nda 2 yedek 2 asil var. Orada da iki kadın iki erkek vardı. Ben bu böyle olsun

demedim. Liyakatle böyle denk geldi. Ve fakat kimse bundan bahsetmedi. Ama Yardımlaşma Vakfı'nı örnek alın işte. Yönetim kurulu neredeyse eşit. Neredeyse de değil tamamen eşit. 5 kadın, 6 erkek. Beş kadın olmasının sebebi de kadınların sayıca az olması.

Ben İşbirliği Kurulu'na vakıf başkanı olarak katılıyorum. Kadın üyelerle katılıyorum ve salonda çoğu zaman yalnız Yardımlaşma Vakfı'nı temsil eden kadınlar olarak vardık. Ve bunu her seferinde tutanaklara geçsin diye konuşma sırası bana gelince söyledim. "Salonda 3 kadın var. Üçü de Yardımlaşma Vakfı'nı temsilen geldi" dedim. Erkekler inanılmaz destekliyor. Kulüp başkanı ve Dernek başkanları başta olmak üzere.

2023-2025 Dönemi, Galatasaraylılar Yardımlaşma Vakfı Yönetim Kurulu

Diğer Galatasaray kurumları için de durum böyle. Mesela Bursa ve İzmir derneklerini sayabilirim. Bursa yöneticileri inanılmaz destek oldular. Her bakımdan hâlâ destek oluyorlar. Ama kızlar, kadınlar ortada yok...

Neden peki böyle sizce?

Bilmiyorum. Onlara sorun. Şunu vurgulamanızı isterim. Galatasaray kurumlarında uzun yıllardır var olan bir sorundan bahsediyorum ama Yardımlaşma Vakfı için durum böyle değil. Yardımlaşma Vakfı'nın yönetiminde hemen her zaman yarı yarıya kadın oldu. Liyakatle geldi hepsi. Hepsi çok iyi çalıştı. Mesela önceki dönemde, o arsayı satın alma sürecindeki operasyonlarda hep başı çeken kadınlardı.

Çok önemli bir meseleyi birinci elden önemli örneklerle anlattınız, teşekkür ederiz. Şu soruyla bitirelim: Hem öğrenci olarak hem de daha sonra Galatasaray kurumlarında yer alacak yöneticiler olarak kadınların engellerle karşılaşmaması için neler yapılabilir? Bu konuda yıllar boyu sahip olduğunuz deneyimler ışığında gördüğünüz eksikler, önemli sorunlar ve bunlara çözüm önerileriniz nelerdir?

Bir kere Mektepli kadınların daha talepkâr olması lazım. Eğer Galatasaray yönetimlerinde, Kulüp'te, Dernek'te, her neredeyse idareci olmak istiyorlarsa talepkâr olmaları lazım. Kaldı ki belirli mevkilere talip olan kadınlar da oldu fakat

görmedim ki bu kadınlar bir gün bir Genel Kurul'a gelsin, bir konuşsun; görelim düşünceleri nedir? Niye oy verelim aday oldu diye, kadın diye veya Mektepli kadın diye?...

Ben neden insanların aklına geldim? Çünkü orada bir konuşma yaptım ki kimse benden bir şey beklemiyordu. Sadece elimi taşın altına koyup "Birinin olayı anlatması gerekiyor" dedim. O zaman akıllarına geldi. "Biz niye Betül'ü düşünmüyoruz?" dediler.

Veyahut Dernek'in Genel Kurulu'nda, gündeme konuşulacak bir sürü konu gelecek. Çıkıp bu kadınlar da bir fikrini söylesin yahu! İster eleştirsin, ister övsün. Ama bir görelim fikri nedir? Yani

2 Mayıs 2024, Point Hotel

kadınların talepkâr olmalarını istiyorum. Galatasaray camiasında biz varız. Hatta şu anda gerçekten galiba yarı yarıya son yıllarda. E, biz kadınlar olarak camianın yarısını oluşturuyoruz. Ben en fazla bu dönemi bitirebilirim. Daha fazla enerjim yetmez ve ayrıca gençlerin yönetmeye devam etmeleri gerekir. Ve şuna kesinlikle inanıyorum ki genç nesiller enerji, heyecan ve de güç katıyor. Bilgileri bizden fazla, teknolojiyi daha iyi kullanıyorlar, ne bileyim dünyayı daha farklı algılıyorlar. Ve onun dinamiğini getirmeleri lazım kurumlara.

O yüzden tekrar soruyorum; nerede bu kadınlar? Gelmeleri lazım, konuşmaları lazım. Bahçede, Lokald'e buluşup

2 Mayıs 2024 Point Hotel. Tarihi bir gün. Galatasaraylılar Yurdu'nun mülkiyeti artık bizim

12 Nisan 2025, Cemiyet

oturmak yetmez. Onu da yapsınlar, yanlış anlaşılmasın. Ama çık genel kurulda fikrini söyle. En azından “Benim bir fikrim yok ama ben memnunum bu camiadan, bu Dernek’in yönetiminden...” veya “Hiç değilim ve şu nedenle değilim” desinler.

Ben kesinlikle ve kesinlikle Galatasaray'da kadınların talepkâr olması gerektiğini ve aynı şekilde birikimlerini, becerilerini, kapasitelerini göstermeleri gerektiğini düşünüyorum. İçlerinde biliyorum ki çok başarılı akademisyenler var. Hukukçular var, iş kadınları var. Eminim her biri çok çok iyiler mesleklerinde. Ama e neredeler? Özetle tavsiyem budur.

Şimdi şu an Mektep'te okuyan ya da yeni mezun olmuş en genç kardeşlerimize özel olarak söylemek istediğiniz bir şey mesaj var mı? Çünkü onlar da okuyorlar bu dergiyi.

Bence kadın erkek olduklarını düşünmeden sadece insan olduklarını ve en iyisine layık olduklarını düşünsünler ve Galatasaray'da da hiçbir zaman herhangi bir kurumda başkan olabileceklerini akıllarından çıkarmasınlar. Her zaman söylediğim bir şey bu; Niye bir Yönetim Kurulu'na girmek istiyorsunuz? Bir yere başkan olmaya talip olun diyorum.

Gençler de tabii ki tamamen özgüvenleriyle

söz sahibi olsunlar camiada. Bunu öneririm. Zaten çoğu mesleklerinde bir şeyler yapıyorlardır, iyidirler de ama camiaya sahip çıksınlar. Özellikle de kadınlar. Kadınlar Galatasaray kurumlarının idarelerinde daha çok var oldukları, daha çok söz sahibi oldukları müddetçe kısır döngüler de gittikçe azalacaktır.

Galatasaray İlköğretim Okulu'nun

İlk Kadın Müdürü:

Gülnur Özfer Görgün

“Biz kapıyı araladık, artık genç kız kardeşlerimiz daha fazla sorumluluk alarak Galatasaray’a olan vefa borçlarını ödeyecekler”

Söyleşiyi Yapan: **Ayşe Ceyda Üçer** (132), **Işıl Sayıcı** (153)

Yaş 15, 1977, çocukluktan ergenliğe...

1978, 8-A sınıfı

SULTANİ DERGİ- Merhaba Gülnur Abla, öncelikle bizimle bu söyleşiyi yapmayı kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Siz Galatasaray İlköğretim Okulu'nun ilk kadın müdürüsünüz, birazdan ilköğretim okulunda yaşadıklarınızdan bahsedeceğiz ama lise yıllarınızla başlamak istiyoruz. Siz 113 devresisiniz, okula kız öğrenciler ilk kez 105 devresi ile kabul edilmişti, yani henüz üzerinden çok uzun bir zaman geçmemiştii. İlk olarak bununla başlamak istiyoruz. Galatasaray'a nasıl girdiniz? Siz mi tercih ettiniz, aileniz mi yönlendirdi? Liseye girmeniz konusunda sizin ve ailenizin çekinceleri, endişeleri oldu mu?

GÜLNUR ÖZFER GÖRGÜN-

Ben de hem Derneğe hem de sizlere bana bunları aktarma fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Arnavutköy İlkokulu'nda, normal bir devlet okulunda okudum. Sınıfımın başarılı bir öğrencisiydim. O zamanlar sınavları her okul kendisi yapardı. Galatasaray Lisesi çok önemli bir okul olduğu için Galatasaray Lisesinin de sınavına girdim.

8-A sınıfının yıllık için klasik bir toplu sınıf fotoğrafı, 1977-1978, Ortaköy

Diğer birkaç okulu daha kazanmıştım ama ailem ve ben; ismi, okulun köklü geçmişi, mezunları nedeniyle Galatasaray Lisesi'ni tercih ettik. Babam kesinlikle gündüzlü olmamı istiyordu zira evimiz okula çok yakındı. Ben o küçük hâlimle -yani 11 yaşındaki Gülnur-Hababam Sınıfı filmi defalarca izlemiş bir çocuk olarak ailemi ikna ettim ve okula yatılı olarak başlamayı başardım.

Okula geldik, eski bir bina biliyorsunuz; ortada kocaman bir odun sobası, pencerelerden rüzgâr üfürüyor... Babam dedi ki "Ben kızımı burada bırakmam!" Yani babamın kıymetlisi! Evimiz beş odalı, kaloriferli, gayet konforlu. Babam direndi, annem benim için "vazgeçer" dedi ama ben sekiz senenin yedi senesini Galatasaray Lisesi'nde yatılı okudum, hem de çok büyük bir keyifle.

13 Mayıs 1978, Galatasaray Lisesi Kız ve Erkek Takımları özel bir maç için Tekirdağ'da

Peki liseye girdiğinizde en başta neler yaşadınız? Sonuçta çok uzun yıllar erkek okulu olarak var olmuş bu köklü kuruma ilk giren kadın öğrenciler olarak nasıl bir atmosferle karşılaştınız? Erkek öğrencilerin ve idarenin size ve diğer kız öğrencilere karşı tutumu nasıldı?

Hazırlıkta biz kız erkek beraber girdik. Ben Galatasaray Lisesi'ni karma bir okul zannediyordum fakat hazırlıktan altıncı sınıfa geçtiğimizde, erkekleri yukarıdaki okula aldılar. Biz kızlar olarak Ortaköy'de kaldık. Sonrasında sınıfın sonunda eğer edebiyatı seçersek yukarıda erkeklerle beraber okuma şansımız vardı ama ben çok fenci, çok parlak bir öğrenci olmadığım hâlde fen sınıfına devam ettim ve dolayısıyla Beyoğlu'nda hiç okumadım.

Yukarıdaki okulun öğretmenleri daha nitelikliydi, aşağıdaki okula gelmeyi çok tercih etmezlerdi.

Hocalarımızdan rol modelim, idolüm diye kimseyi sayamam. En önemli rol modellerim ablalar ve abilerdi. Beyoğlu'na voleybol, folklor için sonraki yıllarda gitmemden dolayı bazı erkek arkadaşlarımızı tanıma fırsatım oldu ama ne yazık ki erkek devredaşlarımızla ortak anılar biriktirme şansım olamadı. Kız okulu olarak devam etmek sevimli değildi doğrusu.

Galatasaray'ın bence en önemli özelliği şudur, aslında bu klasik bir laftır ama, Galatasaray Türkiye'dir. Her türlü insanla beraber bir aradaydık, gösteriş yoktu. Her birimiz Türkiye'nin başka illerindendik. Mesela benim en yakın arkadaşım Bandırmalı, daimî yatılıydı veya bir başkası Gaziantep'ten gelmişti, öbürü İstanbul'un bir ilçesinden gelmişti ama hepimizi yoğuran, insanları sınıflandırmayan veya zengin-fakir ayrımı yapmayan bir yapıydı. Büyüklerimizden kılık kıyafetiyle, görüntüsüyle, bana veya çevreye

olan davranışlarıyla öğrendiğimiz, kişiliğimize kattığımız çok fazla değer var. Galatasaray, özellikle lise, dernek veya kulüp, benden bir şey istediğinde hemen hazır ol vaziyetine geçiyorum, çünkü Galatasaray'ın bana çok şey kattığını düşünüyorum. Ki bu borcu da yıllar sonra **Erdoğan Teziç** hocamız sayesinde yeniden hatırlama fırsatı bulmuştum.

Peki Ortaköy'de okuyan kızlar olarak "yukarı okula" düzenli olarak gidiyor muydunuz, erkek öğrencilerle aranızda nasıl bir ilişki vardı?

Okula girdiğinizde birtakım kollar vardır biliyorsunuz, bu kollar kişiliğimize katkı sağlar. Benim şansım, hazırlıkta izciliğe girdim. Galatasaray Lisesi'ne giderdik; tören, yürüyüş, 29 Ekim derken erkekler de var kızlar da var, böyle başladık. İzcilikten sonrasında da voleybol seçmelerine katıldım fakat büyük abiler beni beğenmediler,

Galatasaray Spor Kulübü A Takımı, 1981. 3-1 yendikleri unutulmaz bir Arçelik maçından hemen önce...

seçmediler ve ben voleyboldan vazgeçtim. Folklor oynayayım hiç olmazsa dedim. O dönemde çalışma için Ortaköy müsait değildi, Galatasaray Lisesi'nde çalışıyorduk, kız-erkek karma çalışılan bir ekipti. Ama ne zaman ki 7. sınıfta voleybolla tanıştım, haftanın iki-üç günü Galatasaray Lisesi'ne gitmeye başladım. Antrenmanı orada yapıyorduk, erkek arkadaşlarımızla orada sosyalleşebiliyorduk. Tabii sınırlı bir sosyalleşmeydi.

Ortaköy'e "Aşağı Okul" denirdi. "Yukarı Okul" Galatasaray Lisesi'nin o şahane yaşantısından ben de geçmek isterdim. Aşağıda imkânlar kısıtlıydı, yatakhaneler mazot kokardı. Yemekler yukarıdan gelirdi, yemeklerin konduğu yerde fareler cirit atardı. Galatasaray Lisesi'ndeki erkekler birinci sınıf vatandaş, sen aşağıdaki olarak ikinci sınıfsın. Biraz böyle bir ayırım vardı bizim dönemimizde. Ama erkeklerden bir baskı hissettim mi? Hayır.

Voleybol kariyerinize gelirse, siz Türkiye tarihinde yer etmiş bir voleybolcu oldunuz. Voleybola nasıl başladınız, lise yaşantınız üzerinde voleybolun nasıl bir etkisi oldu?

Galatasaray'da voleybola başlangıcım şu şekilde: 6. sınıfta ben bir seçmeye katıldım ve dediğim gibi beni seçmediler. Seçilmeyince ben de folklor oynamaya başladım. Sonra 7. sınıfta bahçede voleybol oynarken abilerden biri yanına çağırdı. Liseden **Turgay Karabulak** (107) Abimiz, ama ben o sırada tanımıyorum tabii. "Sen ne yapıyorsun?" dedi, izcilik yaptığımı, folklor oynadığımı söyledim. "Sen voleybol oynasana" dedi. Biraz ayak diredim. Yaşça küçük olmama rağmen beni lise takımının antrenmanlarına çağırdı, bense beni seçmeyen diğer abilerle çalışmak istemiyordum. Bir sene sonra Turgay Abi, "Senin maça çıkman lazım" dedi; "Okul takımının sana ihtiyacı var, yıldız takımına

diğerleriyle gideceksin" dedi. Ben gitmek istemedim, "Sen neredeysen ben orada duracağım" dedim. Sonra hiç unutmuyorum, bir fotoğrafım var hatta takım olarak dizilmişiz, ben mutsuz bir suratayım. Voleybola işte böyle başladım...

Biz Galatasaray Lisesi olarak Büyükdere Boronkay takımının genç takımını oluşturduk ki tecrübe kazanalım. Bir buçuk sene sonra Galatasaray Spor Kulübü'yle birleştik. Ben Galatasaray Spor Kulübü'nde, aynı zamanda Galatasaray Lisesi'nde voleybol oynamaya devam ettim. Sonrasında İstanbul Üniversitesi, THY ve Beykoz kulüplerinde aynı zamanda 1989 itibarıyla tüm Beach Volley turnuvalarında profesyonel olarak oynadım. 1978-2004 arasında voleyboldan hiç kopmadan uzun yıllar devam ettim.

Galatasaray Lisesi benim sporun içine girmemle çok yakından ilişkili; spora orada başladım ve sonrasında hep

Üstte İnan Kır   (88); oturanlar sol baştan İpet Altınay (111), Candan Erçetin (114) ve Gülnur G rg n (113)

2003 yılı. Gülnur G rg n, Galatasaray Lisesi Müdürü Gün Kut (107) ve Galatasaray Üniversitesi Rektörü Erdoğan Teziç (87) ile birlikte

Yıl 2019. 5 cilt, 2218 sayfa, 18.9 kg ve içinde 10.000'den fazla görselin yer aldığı "Voleybolun Unutulmazları Ansiklopedisi"ni kucaklama gururu... Eser şu anda 509 kütüphanede, dünyanın en büyük koleksiyonlarında yer alıyor.

voleybol hayatım oldu. Kızlarla erkekler arasında bu konudaki ayrıma gelirsek; onların spor salonu vardı, aşağıda spor salonu yoktu. Dolayısıyla antrenman yapmak için Galatasaray Lisesi'nin salonuna gitmek zorundaydık fakat zaman zaman çakışmalar olabiliyordu. Kısıtlı sürelerle bu salonu kullanabiliyorduk.

Peki Gülnur Abla, gelelim Galatasaray kurumlarında aldığınız görevlere. Siz Galatasaray İlköğretim Okulu'nda hem öğretmenlik hem de müdürlük yaptınız. Galatasaray eğitim kurumlarında sizce kadınların konumu açısından bir değişim var mı?

Değişim var, en basitinden ben ilkokulun ilk kadın müdiresi oldum. Bildiğim kadarıyla, şu anda bir kadın müdiresi var, **Ferda (Öngüt Yapar)** Hoca. Öncelikle ilkokula geliş ve öğretmenlik hikayesini anlatmam gerekiyor. Moda'da oturuyorum, voleybol

hayatım devam ediyor, ikinci kez üniversiteye girip öğretmen olmak istiyorum. Girdim, mezun oldum, devlet beni Sultanbeyli'de bir devlet okuluna atadı. Aynı zamanda Saint Joseph'in ilk kız voleybol takımını çalıştırıyorum. Bunları yaparken otuzlu yaşlardayım. Çok memnunum hayatımdan.

Bir gün kızları maça götürdüm, bizden önce Galatasaray Lisesi'nin bir takımı oynuyordu. **Necati (Aktaş)** Hoca yanıma geldi ve orada, "Saint Joseph'te ne işin var?" diye hafif fırça attı. İşimi gücümü sordu. İlkokul öğretmeniym deyince pek beğenmedi beni. Galatasaray Lisesi mezunu olunca şirketlerde CEO, avukat, doktor olmanız beklenir. Galatasaray İlkokulu'nun açıldığını söyledi, 1993 yılı olsa gerek. Bilmiyorum dedim, gerçekten de haberim yoktu.

Necati Hoca da "Nasıl duymadın, biz antrenör abla arıyoruz, sen kimleri

çalıştırıyorsun?" dedi. O zamanlar **Erdoğan Teziç** Galatasaray Lisesi müdürü, kendisi daha önce eşimin idareciliğini de yapmıştı. Ben diğer bir çok kişiden farklı olarak öncelikli olarak liseli kimliğimi vurgulamam. Erdoğan Hocam belki de bu nedenle beni sadece Metin'in eşi Gülnur olarak biliyordu. Beni odasına çağırdı, birer kahve içtik dedi ki: "Kızım, sen Saint Joseph'te antrenörlük yapıyor muysun, senin ne işin var oralarda? Bak biz ilkokul açtık. Sen hem Fransızca biliyorsun hem öğretmenlik yapıyorsun. Geleceksin, burada başlayacaksın."

Ben hemen itiraz ettim. "Hocam ben gelemem, Moda'da oturuyorum, işim gücüm Anadolu yakasında..." vesaire anlatıyorum; muhteşem bir duruşu vardı Erdoğan Hoca'nın, hemen beni kibarca kesti. Hiç unutmam:

"Galatasaray'a, seni yetiştiren kuruma, senin bir borcun var. Galatasaray'da hiçbir zaman görev

Galatasaray İlköğretim Okulu'ndaki öğretmenlik ve müdürlük yıllarından güzel anılar...

talep edilmez, görev verilir.” dedi. Ben de “Hocam ben daha çok yeni bir öğretmenim, nasıl?” dedim çünkü o zaman tayinler puanlaydı. Meğer özel yasa dolayısıyla istedikleri öğretmeni alabiliyorlarmış. İkinci bir cümle kurmama fırsat vermeden “Gülner, seni buraya alıyoruz” dedi ve ben aynı yıl Galatasaray İlkokulu’na başladım.

Sınıf öğretmenliği yapıyorum, hayatımdan çok memnunum, aynı zamanda Galatasaray Lisesi’ndeki kız voleybolu çalıştırıyorum, bir abla olarak onlara antrenman yaptırıyorum. Bir şubat tatili, yine Erdoğan Teziç Hoca çağırıyor, gittim, yine kahvemini söyledi; “Kızım, yine bir görevin var” dedi. “Ben Galatasaray Lisesi müdürlüğünden ayrıldım, rektör oldum. Okulun müdürlüğüne de

geçici olarak müdür başyardımcısı İhsan Bey’i aldım. Seni de ilkokula müdür yapıyorum!”...

Daha önce hiç idarecilik deneyimim yok, müdür yardımcılığı talebim bile yok. “Hocam, ben yapamam” dedim. Ben anlatıyorum; beni dinledi, dinledi, dinledi. Yine aynı sözü söyledi; “Okuluna borcun var!”... “Sen hiç merak etme, ben buradayım. En ufak birşeyde beni yanında bulacaksın” dedi.

İlkokul müdürlüğüm böyle başladı ve beş yıl sürdü...

Peki son olarak bu deneyimleriniz ışığında Galatasaraylı kız kardeşlerinize ve Galatasaray kurumlarında görev alacak kadınlara ne söylemek istersiniz?

Müdürlük makamını ama özellikle öğretmenlik mesleğimi çok severek yaptım. Çocukların dinamizmine ben de enerjimi her zaman yüksek tutarak ayak uydurmaya çalıştım. Birlikte çalıştığım meslektaşlarımı da aynı şekilde motive ettim. Benim bu göreve gelmem ve devamında camiamızın önemli kurumlarında kadınların sorumluluk içeren pozisyonlara gelmesi, Galatasaray’da bu açıdan olumlu değişimi yansıtıyor diyebiliriz. Artık kapı aralanmış oldu, umuyorum ki kız kardeşlerimiz özgüvenlerini yüksek tutacak ve Galatasaray’a olan borçlarını -bizim de yapmaya çalıştığımız gibi- kurumun bu önemli makamlarına gelerek olabildiğince ödemeye çalışacaklar...

Sırrın yarısı *renklerimizde*

Kalanı en dayanıklı boyada saklı - duvarlarınız
daima güzel ve temiz kalsın diye.

Farkımızı yaratan kalite

Mektep'te okumuş ilk kadın büyükelçimiz;

Birnur Fertekliligil

“Hariciye’ye girdiğimde, Galatasaraylı meslek büyüklerim her daim ufkumu açıp yolumu aydınlattılar.”

Söyleşiyi Yapan: **Aysun Olgunsoy Yanbol** (126) - **Günnur Diker** (113)

SULTANİ DERGİ- Öncelikle bize vakit ayırdığınız için Galatasaraylılar Derneği yönetimi ve Sultani Dergi ekibi olarak size teşekkür ediyoruz. Galatasaray Lisesi’ne kadın öğrencilerin girişinin 60. yıl dönümü olması sebebiyle “Galatasaray’da Kadın” temalı özel bir sayı çıkarıyoruz. Bu sayı içerisinde de Galatasaray kurumlarında görev almış ilk kadınlarla röportaj yaptık. Ama sizin de Galatasaraylılar içerisinde çok özel bir yeriniz var: Mektep’te okumuş ilk kadın büyükelçi ünvanına sahipsiniz. Ve bu ünvan, söz konusu 60 yıllık tarih içerisinde çok anlamlı bir yer tutuyor. Profesyonel hayatınıza geleceğiniz ama önce isterseniz lise yıllarınızla başlayalım. Sizin Galatasaray Lisesi’nde okumuş ilk kadın büyükelçi olmanız dışında bu dergi için çok anlamlı bir diğer özelliğiniz de Lise’ye giren 2. dönem (106) kız öğrencilerden biri olmanız. İlk olarak Mektep’e girişinizle başlamak istiyoruz. Galatasaray’a nasıl girdiniz? Siz mi tercih ettiniz, aileniz mi

yönlendirdi? Sonuçta o sene ilk defa kız öğrenciler kabul edildi. Liseye girmeniz konusunda sizin ve ailenizin çekinceleri, endişeleri oldu mu?

BİRNUR FERTEKLİĞİL- Ben de sizlere teşekkür ediyorum ve bu güzel inisiyatif için hem Galatasaraylılar Derneği’ni, hem Sultani Dergi ekibini, hem bu projeye katkısı olan herkesi tebrik ederek başlamak istiyorum sözlerime. Beni de bu projeye dahil etmeniz gerçekten çok nazik bir davranış. Bunun için de ayrıca teşekkür ederim. Galatasaray’da hakikaten kendi dönem kız arkadaşlarım arasında gurur duyduğum bir sürü kişi var ve sonradan bunun pek çok kız öğrenci tarafından da devam ettirildiğini görmek ayrı bir sevinç ve gurur kaynağı.

Benim Galatasaraylılık maceram 1966'da başlıyor, “İkinci kızlar”, “İkinci kız dönemi” olarak. Şöyle çok uzun olmadan size özetlersem, ben üç çocuklu bir memur ailesine mensubum ve babamın bir dış görevi oldu, o da Paris'teydi. Dolayısıyla

ben eğitime Paris'te başladım. Türkiye'ye döndükten sonra benim için en önemli şey Fransa ile olan bu kültür ve dil bağının kopmamasıydı. Babamın arzusu ise benim çok iyi bir devlet okulunda okumamdı. Bu ikisini bağdaştıran formül herhalde Galatasaray Lisesi oldu. Ama ilk önce başka bir liseye müracaat ettim. Etrafımda Atatürk Kız Lisesi'ne mensup ablalar vardı. Onlara özenerek önce oraya müracaat ettim. Sonra bir gün babam işten döndüğünde büyük bir sevinçle, “Ben öğrendim ki Galatasaray Lisesi bir senedir kız öğrenci alıyormuş. Seni oraya da sınavlara sokalım” dedi. Ben çok mutlu oldum, çünkü Beyoğlu'ndan her geçişimde hayranlıkla baktığım, beni çok etkileyen bir binaydı Galatasaray Lisesi. Aklımın, hayalimin ucundan bile geçmezdi bir gün orada okuyabileceğim. Böylece iki okula da müracaat ettik, ikisini de kazandım. Ama ilk önce Atatürk Lisesi’nin müjdesi geldi. O zamanlar konfeksiyon sanayii bu kadar gelişmemişti. Evde terziye o lisenin formasını diktirirken Galatasaray’ı da

Sol baştan: Günnur Diker (113), Hatice Günay (106), Birnur Fertekligil (106), Aysun Olgunsoy Yanbol (126), Işıl Sayıcı (153)

kazandığım haberi geldi ve o dikilen forma hemen Galatasaray Lisesi'nin formasına çevrildi. Çok güzel ve çok mutlu bir hazırlık yaptık. Galatasaray'ı kazanmak, benim ve ailem için müthiş bir gurur ve sevinç kaynağı oldu. Benim hayallerimin gerçekleşmesi anlamına geliyor. Böyle çok ciddi bir kurumda, sahip olduğum Fransız kültür ve dilini de devam ettirebileceğim bir eğitim alacaktım.

Peki liseye girdiğinizde en başta neler yaşadınız? Sonuçta çok uzun yıllar erkek okulu olarak var olmuş bu köklü kuruma ilk giren (ikinci sene) kadın öğrenciler olarak nasıl bir atmosferle karşılaştınız? Erkek öğrencilerin ve idarenin size ve diğer kız öğrencilere karşı tutumu nasıldı?

Şimdi o yıllara dönecek olursak aslında şunu söyleyebilirim: Bir kere biz Ortaköy'de başladık, Ortaköy binasında. Ben böyle çekingen ve romantik düşünceleri olan, duygusal bir çocuktum. Bir rüya alemi gibiydi böyle Boğaz'ın kenarında, eski bir sarayda, çıtır çıtır sobaların yandığı sınıflarda okumak. Yani ben hakikaten

Birnur Fertekligil'in lise yıllarından bir fotoğraf

çok mutluydum. Çok köklü bir erkek öğrenci geleneği olan bir okula girdiğimin farkında dahi değildim o mutluluk içinde. Yani bu bende böyle çok büyük bir travma zannediyorum ki yaratmadı. Kaldı ki sınıfımı sevmem, okulumu sevmem, arkadaşlarımı sevmem, okula her gün son derece büyük bir sevinçle gitmem... Bütün bunlar benim hayatımı kolaylaştıran etkenler oldu. Tabiatıyla, kız öğrenciye karşı böyle bir çekince sahibi büyükler, yöneticiler tabii ki vardı. Ama bu da çok doğal. Yani işin, olayın doğasında olması gereken bir şey. Yani 100 yıla yakın hiç kız öğrenci almamış bir kurumda da başka ne olabilirdi ki? Ama ben o kadar büyük bir farkındalık içinde olmadığımı şimdi görüyorum o yıllara indiğimde. Erkek arkadaşlarımıza gelecek olursak tabii biraz hoyrat davranıyorlardı. Çok meraklılardı. Bizi bazen ürkütüyorlardı ama bunu da şimdi geriye baktığımda normal buluyorum. Çünkü bir kısmı ilkokulda dahi karma sistemde okumamış çocuklardı ve birdenbire iki elin parmaklarını bile zor geçen sayıda kız öğrenciler aralarına geliyordu. Yani onlar için de çok büyük bir sansasyon. Dirençler var, şaşkınlıklar var, meraklar var. Erkek çocukların hoyratlıkları var. Ama öbür tarafta da çok iyi bir eğitim, Fransız öğretmenler, Boğaz'ın kenarında tarihi bir yalıda, çok güzel bir kurumda okuma imkânı var. Bu unsurların birbirini dengelediğini zannediyorum.

Sizin dönemde kaç kız öğrenci vardı?

Bizim sınıfta, ikinci dönem olarak kaç kişiydik? Herhalde bir 10 kişi falandık. Öyle tahmin ediyorum.

Bu dönemden olumlu ya da olumsuz unutamadığınız anılar anekdotlar var mıdır?

Okulla ilgili her şeyi ben fevkalade güzel bir anı olarak hatırlıyorum. Onun dışında tabii arkadaşlıklarım var. Yani ömür boyu sürecektir dostlukların başladığı bir mekân benim için Galatasaray Lisesi. Buna ilaveten işte o akasya ağaçlarının altındaki spor faaliyetlerini anımsıyorum. Teneffüslerde Boğaz kıyısında yaptığımız yürüyüşler ve sohbetleri hatırlıyorum. Yemekhanede geçirdiğimiz eğlenceli zamanları hatırlıyorum. Bütün bunlar güzel anılar arasına giriyor. Hocalarla olan diyaloglarımızı hatırlıyorum. Akşamları hep beraber çıkar, Beşiktaş'a kadar böyle neredeyse bütün sınıf eğlenerek yürürdük. Çok güzel anılar var. Tümü böyle olumlu anılar.

Olumsuz neyi hatırlayabilirim? Belki şimdi artık kaybolan şeyler ama bütün bir sınıfın tek ayak üzerine salonda cezaya dikildiğini hatırlıyorum. Şimdi geriye bakıyorum, dehşet içinde hatırladığım bir şey. Bizden küçük sınıflar da bu durumumuzla çok alay ediyorlardı. Başka neyi hatırlıyorum olumsuz? Çocuklar mesela tuvaletin kapısını tekmeleyerek açtıklarında rahatsız oluyordum. Kız öğrencilere kıyafet, saç, etek boyu konusunda çok baskılar vardı o dönemde. Bunlar küçük can sıkıcı detaylardı.

Belki o dönemde bütün okullarda benzer uygulamalar vardı...

Fakat bizde daha da sıkıntılı. Çok az kız olduğumuz için. Bir de en çok zorluk çektiğim; sıkıntılı bir anım da şudur: Ben iyi bir öğrenciydim ama müzikten ikmale kaldım maalesef. Tevfik Fikret Salonu'nda -o salon benim yaşındaki bir çocuk için çok etkileyici bir salondur tabii ki- sahneye çıkıp solfej okuduğumu hatırlıyorum. Bu benim için çok utana sıkıla yapılan bir şeydi. Neyse ki o sınavdan da geçtik.

Peki, bir kız öğrenci olarak ayrımcılığa ya da haksızlığa uğradığınız oldu mu? Ya da tam tersine sizin ve döneminizdeki diğer kadınların hiçbir ayrımcılığa uğramadığını düşünüyor musunuz?

Şimdi şöyle. Ben tabii Galatasaray'da sadece dört yıl okudum. Yetiştirici sınıfından, orta üçün sonuna kadar. Yani kız öğrencileri istemeyen çevreler olmakla birlikte, böyle çok büyük bir ayrımcılığın da olabildiği bir yaş dönemi değildi açıkçası o. Buna ilaveten de bizim böyle bir farkındalığımız da yoktu. Yani şimdi bunlar çok konuşulan konular da o zamanı bir düşünün. Yani 60'lı yıllarda böyle bir

farkındalık yoktu, en azından belki bende yoktu diyebilirim. Yani ben bir ayrımcılıkla karşılaştığımı zannetmiyorum. Çünkü zaten çok çekingen ve kendi halinde bir çocuktum. İyi bir öğrenciydim. Özel bir sıkıntım olduğunu hiç anımsamıyorum. Ama tabii ben herkesin adına konuşamam. Tabii o dönemdeki kız öğrencilere karşı birtakım çekinceler vardı. Veya erkek çocukların bazen bize yaptığı biraz tatsız da olabilecek şakaları anımsıyorum. Hepsi yine de çocuksu şeylerdi. Yani o dönemde olabilecek şeylerdi. Çok köklü bir erkek geleneği olan bir lisede çok normal bunların olabilmesi diye düşünüyorum. Ama özetle ne kendi hafızama işlemiş önemli bir olay var, ne de

diğerlerine yapıldığına dair bir şahitliğim.

Lisenin size kattıkları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Bir kere ben şuna inanıyorum, insanların hayatında ailesinden sonra en çok zaman geçirdiği yerlerden birisi de okul. Yani özellikle de ilkokul ve ortaokul sizin gelecekteki hayatınızın şekillendirilmesinde, karakterinizin oluşmasında fevkalade etkili. O bakımdan ben çok sevdiğim bir okulda bulunmanın herhalde ayrıcalığıyla, iyi bir başlangıç yaptım hayata diye düşünüyorum. Ve bunu Galatasaray'a borçluyum. Ayrıca çok köklü dostluklar başlattım

orada. Yani o da bir şanstır, hayatınız boyunca taşıyabildiğiniz dostlukları başlatmak gerçekten herkese nasip olmayan bir şey.

Bir ilim, bilgi, irfan yuvası Galatasaray. Tabii ki ondan çok faydalandım. Yani okumayı seven bir insan olarak okulun bana verdiği bütün imkânlardan elimden geldiğince yararlanabildiğimi düşünüyorum. Kendimi çok güvende hissettiğimi, iyi bir eğitim aldığımı düşündüm. İyi dostlukların yanı sıra orada bir aidiyet duygusu ve dayanışma duygusunu da edindim. Ve ileride karşıma çıkan Galatasaraylı kardeşlerim ve abilerim sayesinde de ne kadar şanslı olduğumu hep düşündüm. Nitekim Dışişleri Bakanlığı'na girdiğimde, meslek büyüklerimden Galatasaray mezunu olanlar, her daim ufkumu açıp yolumu aydınlattılar. Tüm bunları düşündüğümüzde ben her zaman Mektep yıllarımı şükranla andım.

Lise döneminde kol çalışmaları, liselerarası yarışmalar vs. gibi katıldığınız faaliyetler var mıydı, varsa nelerdi? Bu faaliyetler lisedeki yaşantınıza ve lise sonrasındaki profesyonel hayatınıza ne tür etkilerde bulundu?

Maalesef bu soru, belki size fazla bir şey söyleyemeyeceğim tek sorudur. Çünkü biz çok küçüktük, böyle etkinlikler henüz yoktu. Yani olsa memnuniyetle katılırdık ve ben o tür faaliyetlerin de çocukların eğitiminde son derece yararlı olduğunu hep düşünmüşümdür. Ama tabii ki benim okul hayatım 1966'dan 1970 yılı sonuna kadardı ve o dönemde Ortaköy'de ne yazık ki böyle bir imkân yoktu. Ama bu faaliyetlerin devam ettirilmesi ve yapılmasının eğitim hayatında, çocukların yetişmesinde çok faydalı olduğuna yürekten inanıyorum.

O dönem Beyoğlu'na gitmek için elinizde pek bir sebep yoktu kızlar için değil mi?

İkmal sınavı dışında Beyoğlu'na ben iki kere gittim. Beyoğlu'na ilkin giriş sınavına girmek için gittim. Bir de Charles de Gaulle geldiğinde gittim. 1968'de 100'üncü yıldönümünde. Yani iki kere topu topu. Başka hiç gitmedim. Gitmeye ihtiyaç da olmadı galiba. Uzun yıllar sonra bu sefer de mesleki nedenlerle François Mitterand'ın Lise'yi ziyareti vesilesiyle gitmiştim.

1968'de Charles De Gaulle geldiğinde Tefvik Fikret Salonu'nda siz de var mıydınız?

Salona bizi almadılar. Hepimizi bahçede topladılar ve orada beklettiler. Temsili olarak bazı öğrencilerin içeri alındığını sonradan öğrendim.

Peki gelelim profesyonel kariyerinize... Profesyonel kariyerinizde kadın olmak sizin açınızdan bir dezavantaj yarattı mı? Eğer yarattıysa bu problemleri nasıl aştınız?

Şimdi tabii erkek hâkim köklü bir kurumdan daha da erkek hâkim, daha da köklü bir kuruma geçtim ben. Yani Galatasaray hiçbir şey kalıyor Hariciye'nin yanında, bu açıdan baktığımızda... Şöyle diyeyim, benim karakterimin bir özelliği; gittiğim yerin koşullarına, oradaki insanların tavırlarına, her şeye baktıktan sonra değiştiremeyeceğimi gördüğüm şeylerin arasında kendime bir yol çiziyor ve o yoldan gidiyorum. Dolayısıyla kendi amacım doğrultusunda, güçlükleri falan bir şekilde aşarak, kendi hedeflerime ulaşmaya veya verilen görevleri yerine getirmeye çalışıyorum. Galiba bu şekilde yaşamak, hem Galatasaray Lisesi'nde hem de kariyerimde işleri kolaylaştırdı.

Yani ilk başta girmeden önce Dışişleri'ni bir düşündüm. Tabii ki orası da kadın memurlara karşı çok gönül rahatlığıyla onları kabul eden bir çevre değildi. Dışişleri'nde kadın memurlar ilk defa 1932'de alınmış ama 32'de giren büyüğümüz bir süre sonra istifa etmiş. Sonra tekrar dönmüş ve mesleğini senatörlükle tamamlamış. 50'li yıllarda birkaç kadın memur daha alınmış, 60'lı yıllarda birkaç kadın daha buna eklenmiş. Nihayet bizim girdiğimiz 70'li yıllarda bu süreç biraz daha ivme kazanmış. Dolayısıyla kadınlar bu sürecin başlarında hakikaten bir azınlıktı Dışişleri'nde. Yani en azından benim girdiğim dönemde öyleydi.

Ben hep şunu düşünmüşümdür. Bana verilen sorumluluğu ve görevi en iyi şekilde elimden geldiğince yapmaya çalışırsam; aldığım sonuç, hazırladığım rapor, gerçekleştirdiğim iş, yaptığım konuşmayla beni ölçecekleri için orada kimse artık kadın mı erkek mi diye bir ayrımı dikkate almaz. O takdirde sizin ne ürettiğiniz, ne kattığınız, ne katma değer getirdiğiniz, ne yarattığınıza bakıyorlar ve o bence her türlü ayrımcılığı yenmenin en etkili yolu. Dolayısıyla onu kendime bir şekilde düstur edindim ve hiç ayrımcılık üzerinde fazla durmadan; ben sadece ben olarak nasıl kendimin en iyisini ortaya koyabilirim bu kurumda diye düşündüm. Böyle düşünmem de bana pek çok yolu açtı zannediyorum. Ama sadece Türkiye dışişlerinde değil, dünyadaki diğer dışişleri birimlerinde de kadınların gelişmelerinin zamanla belli bir süreç ve belli bir mücadeleyle olduğu bir gerçek.

Bu dergide ele almaya çalıştığımız bu 60 yıllık tarihsel izlek içerisinde, kuşkusuz, dünyada ve Türkiye'de kadınların toplumsal ve profesyonel hayattaki yeri

1966-1967 Öğretim Yılı, Ortaköy

oldukça değişti. Üst düzey diplomatik görevlerde bulunmuş biri olarak, bu değişimin yıllar içerisinde Türkiye ve dünyada nasıl tezahür ettiğini gözlemleme fırsatı buldunuz. Yıllarca görev yapmış bir kadın diplomat olarak, kadınların Türkiye ve dünyada diploması içerisindeki yerlerini, bu yerin değişimini ve bugünkü noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evet, bu zorlu bir yolculuk. Dedğim gibi 1932'de dünyada 13 kadın diplomat var ve bunlardan bir tanesi de Türk. Yani bu çok güzel bir şey tabii ama işte o da kesintilerle devam eden bir kariyer izlemiş. Dolayısıyla Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra tek-tük kadın diplomat olmasına rağmen kadınların erkek egemen diplomatik hayata asıl girmeleri

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yani ulus devletlerin kuruluşu, sanayileşmenin hızlanması, çağdaş değerlerin yayılması ve daha çok ülkede büyükelçilikler açılması; her ülke bakımından, temsil bakımından bir bilinçlenmenin de başlamasıyla oluyor.

Bu izlekteki temel noktalardan bir tanesi kuşkusuz 1945 Birleşmiş Milletler Yasası Şartı. Orada özellikle kadın zikredilmiyor ama insanlar eşittir diyor. Bu da İkinci Dünya Savaşı felaketinin üzerine yeni bir anlayışın tohumunu ektir. 1948 İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi tekrar insanların eşitliğine vurgu yapıyor. Zannediyorum bunlar kadın-erkek eşitliğinin gelişiminde iki mihenk taşı ve bunlar diplomatik hayatta da kadına görünürlük kazandırılmasında etken oluyor.

Ama bu hemen de başlayan bir şey değil tabii ki. Bakıyorsunuz çeşitli ülkelere, mesela İngiltere'de kadın diplomatlar 1946'dan itibaren, Avusturya'da 1947, Japonya 1958, İspanya ve İtalya'da 1962, Portekiz'de 1975'ten itibaren meslekte yer alıyor. Yani bu bir süreç alıyor ve bu süreç zarfında da zannediyorum giderek zihniyet değişikliğinin uluslararası hukuka sirayet eden yansımaları oluyor. Uluslararası hukuktaki sözleşmeler örneğin, Avrupa Konseyi'nde insan hakları alanındaki sözleşmeler... Birleşmiş Milletler'de Kadının Statüsü Komisyonu'nun faaliyetleri... Birleşmiş Milletler'de tekrar Türkiye'de 70'li yıllarda kabul edilen Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi... Bunların hepsine ülkemiz de taraf. Bunlar ve

bunların ulusal hukuktaki uzantıları, giderek Türkiye’de ve diğer ülkelerde bir değişim yaratıyor. Dolayısıyla giderek diplomatik misyonlarda yavaş yavaş artan sayıda kadın diplomat istihdam etmeye başlıyorlar.

Başka bir önemli tarih de 1993’tür. Birleşmiş Milletler konferanslar zinciri çerçevesinde İnsan Hakları Viyana Konferansı. Orada ilk defa kadının insan haklarından bahsediliyor. Onun akabinde bakıyorsunuz; Meksika, Kanada gibi bazı ülkeler ve Avrupa ülkelerinin bir kısmında, feminist dış politika anlayışı geliyor. Feminist dış politika demek; cinsiyet eşitliğini getirmek, kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, karar alma mekanizmalarına kadınları dahil etmek, kadınları ve kız çocuklarını şiddetten korumak demek. Bütün bu anlaşmaların cinsiyet eşitliğine yönelik önemli amaçları var ve bu süreç diplomat kadınların konumlarına da yansıyor.

Çünkü toplumlarda dezavantajlı olan gruplar var. Bunlar kadınlar, kız çocukları, engelliler, yaşlılar. Dolayısıyla 20’nci yüzyıl, bütün gelişmelere paralel olarak bu dezavantajlı gruplara karşı ayrımcılığın önlenmesi mücadelesi ve buna karşı bir bilinçlenme ile geçiyor. Sanayileşme, teknolojik devrimler, uluslararası ilişkilerin gelişmesi, küreselleşme, uluslararası hukukun ulusal hukuk hükümlerine yansması ve bağlayıcılık taşıması; zihniyet değişimine yol açıyor ve bunlarla beraber bütün hariciyelerde de kadınlar artan sayıda görev almaya başlıyor.

Ülkemizde bu süreç 70’li yıllarda ivme kazanıyor. Bazı verileri iletmek isterim. Bu verilerde emekli meslektaşım Lâle Ülker’in çalışmasından faydalandım. Bizdeki ilk büyükelçi, 1982’de Filiz

Dinçmen’dir, hepimizin örnek aldığı son derece başarılı bir kadın büyükelçimizdir. Kendisiyle çalışmadım ama aynı dönemlerde Bakanlık’ta bulunma fırsatım oldu. Hakikaten bizim için bir rol modeldi. Onun akabinde on yıl sonra ikinci büyükelçi geliyor 1992’de. 1982’den 1992’ye kadar bir tek Filiz Dinçmen kadın büyükelçi. Sonra 1998’de üçüncü büyükelçi atanıyor. 1982-98 arasında topu topu 3 kadın büyükelçi var Türk hariciyesinde. Sonra 2000’lere geliyoruz. 2000’li yıllarda; 2000’de 1 büyükelçi, 2001’de 4 büyükelçi, 2002’de 3 büyükelçi, 2003’te tek büyükelçi, 2004’te, benim de büyükelçi olduğum, 4 büyükelçi. 2010’a kadar 2 büyükelçi daha sonra atanıyor. 2010’lara gelindiğinde toplam kadın büyükelçi sayısı 21’e yükseliyor.

Peki toplam büyükelçi sayısı ne o dönemde? Kaç büyükelçi içerisinde 21 kadına ulaştık?

100’ü aşkın o dönem. 2024’te ise onun tam iki katı oluyor kadın büyükelçi sayısı. 305 büyükelçiden 83’ü kadın. Yüzde 27,7, 2024 rakamları bunlar. Bu yıl itibarıyla son durumu bilmiyorum. Tabii bu süreçte Latin Amerika ve Afrika’ya açılım politikalarının da etkisi var.

Fakat şu da var, benim de komisyonlarda jüri üyesi olduğumda gözlemlediğim; artan sayıda kız mezun, Dışişleri’ne girmek için müracaatta bulunuyor ve kızların başarı oranı erkeklerden genelde daha yüksek. Yani böyle bir gerçek de var. Dolayısıyla şimdi Dışişleri’nde 305 büyükelçinin 83’ü kadın. Yüzde 27 çok iyi bir oran, Batılı ülkeler arasında bile hiç de fena olmayan bir oran.

Zannediyorum bu süreç daha da iyileşecek ama zahmetli bir yolculuk olmuş kadınlar açısından. Ama hangi meslekte

değil ki? Zannediyorum ki bütün kadınlar kendi meslek dallarında aynı şeylerle uğraşmıştır. Bir cam tavan var, bizde o cam tavanın kırılması Filiz Dinçmen’in büyükelçi olarak 1982’de atanmasıdır.

Peki dönelim Galatasaray’a... Galatasaray’da hem öğrenci olarak hem de daha sonra Galatasaray kurumlarında yer alacak yöneticiler olarak kadınların engellerle karşılaşmaması için neler yapılabilir? Size göre bu konudaki eksiklikler, önemli sorunlar, yapılabilecek değişiklikler nelerdir?

Tabii bu cinsiyet eşitliği kavramı, Galatasaray Lisesi’ne girmeden önce de başlıyor. Yani bu ailede başlayan bir şey; ilkokulda devam etmesi gereken ve ortaokul ve lisede daha da artırarak kadın erkek eşitliğinin ortaya konulması gerektiğini düşünüyorum. Bizim gençliğimizde hayat bilgisi, yurttaşlık dersleri falan vardı. Şimdi galiba kalktı onlar ama bu eğitimin çok genç yaşlarda yapılması lazım ve burada bahsettiğim eğitim, sadece okuldan ibaret bile değil. Çünkü çok fazla etken var insanların bu konudaki düşüncelerini şekillenmesinde. Galatasaray zaten her zaman bilime açık, çağdaşıya açık bir okul olmuştur. Yani kadın-erkek eşitliği perspektifinin güçlendirilmesinde çok büyük bir sıkıntı olacağını zannetmiyorum. Ama belki eğitim öğretim tedrisatında -Türkiye’nin geçirdiği evrimi de dikkate alarak- bu konu üzerinde daha fazla dikkatle durulabilir.

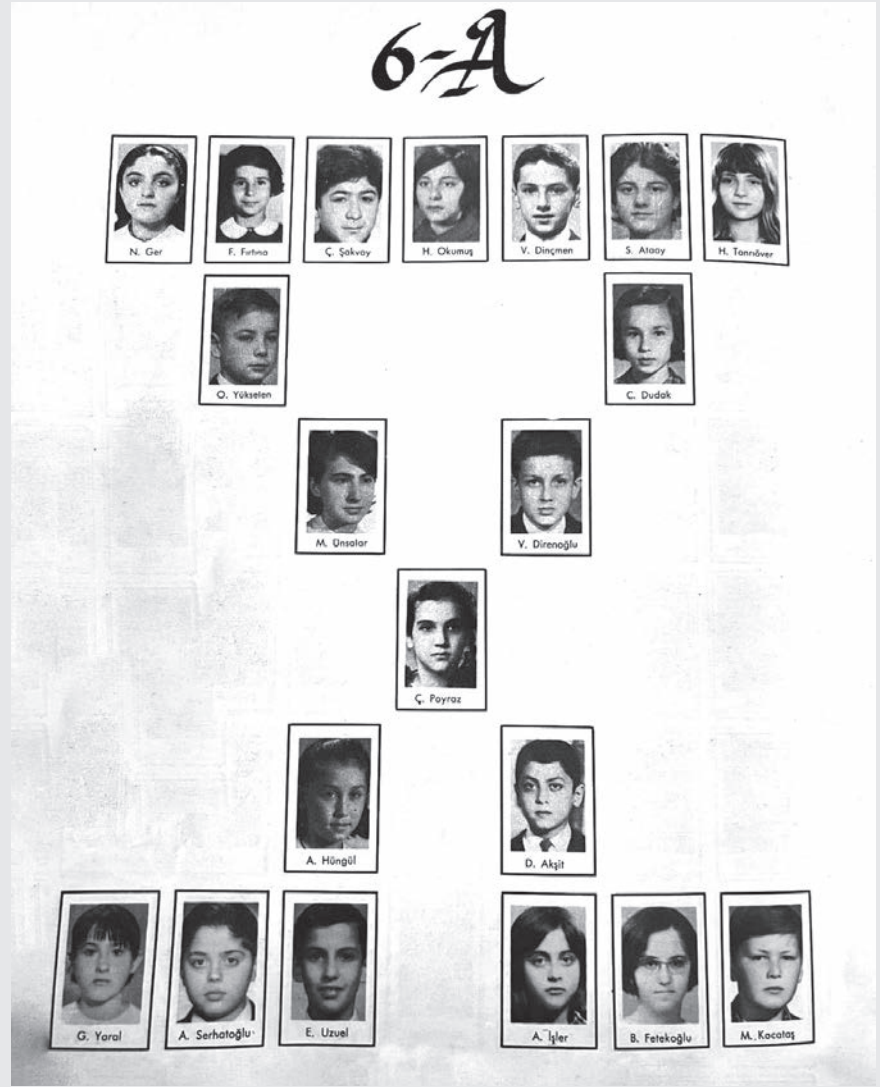
Bir de ben her zaman şöyle düşünürüm: Kadın hakları sorunu, aslında bir erkek sorunudur. Biz kadınlar çok daha kolay bilinçlenebilen, çok daha kolay haklarımızı öğrenebilen ve mücadeleci bir

ruha sahibiz, pragmatik bir zekâmız da vardır. Ama erkeklerin de kadınların kendileriyle eşit yaratıldığını, eşit işlerde eşit ücretle çalışabileceklerini, önemli karar alma mekanizmalarında bulunabileceklerini kabullenmeleri ve idrak etmeleri lazım. Ve bu da ancak küçükten eğitilerek yapılabilecek bir şey. Dolayısıyla Galatasaray Lisesi zaten bu konuda iyi durumda olan bir okul bence. Ancak daha küçük yaşlardaki çocuklarımıza bu perspektifin, mümkün olduğu kadar kazandırılması iyi olabilir.

Bir de benim hep üstünde durduğum başka bir nokta da hukuk zihniyetinin geliştirilmesidir. Yani bir hukuk devletinde, devletin ve diğer müesseselerinin hukuk güvencesi altında olduğunuzun, bazı haklarımızın olduğunun ve bu hakları kullanabileceğinizin güvencesiyle ve bilgisiyle yetişmeniz lazım. Bu bilincin de küçüklükten gelmesi gerekir. Yani ülkemizdeki çoğu kızımız kendi haklarının ne olduğunu, savunmak için neler yapmaları gerektiğini bilmiyor, bilinçlendirilmeleri gerek. Dolayısıyla bence böyle bir yaklaşımın da onlara çeşitli dersler çerçevesinde verilebileceğini, hatta Galatasaray'ın bunda öncü olabileceğini düşünüyorum. Onun dışında zannediyorum ki zaten karma bir sistemde dengeli bir şekilde giden ve çağdaşlığa çok açık, bilime çok açık, iş birliğine çok açık bir kurum Galatasaray Lisesi.

Bugün lisede öğrenci olan ya da yeni mezun kardeşlerimiz de bu dergiyi okuyor. Onlara ne söylemek istersiniz?

Kardeşlerimiz Z kuşağı. Bizim onlardan öğrenecek çok şeyimiz var. Onların önlerinde yepyeni ufuklar var. Çok fazla teknolojik imkânlar var. Bilişimin bütün

6-A sınıfı yıllık fotoğrafı, 1967-1968

imkânlarından yararlanıyorlar. Yeni meslek dalları var. Dolayısıyla aslında onların bize anlatacağı çok daha fazla şey var. Biz daha klasik ve geçmişte kalan bir eğitimin ürünleriyiz ne yazık ki.

Ama benim tek söyleyebileceğim şey şudur: Muhteşem bir okuldalar veya muhteşem bir okuldan mezun oldular. Sadece bilgi vermeyen bir okul; bir kültür, bir yaşam tarzı, bir dayanışma ve sevgi kültürü de aşılayan bir okuldalar. Her günün kıymetini bilsinler ve orada aldıkları birikimlerle yapamayacakları hiçbir şey yok.

Galatasaray hem Türkiye için hem Türkiye dışında ülkemiz için çok kıymetli evlatlar yetiştirmiş, çok güzide insanlar yetiştirmiş bir okul. Kendi alanlarında otorite olmuş insanları yetiştirmiş bir okul burası. Umarım Galatasaray Lisesi'nde kazandıkları tüm melekeleri ve bilgileri, inşallah her zaman olduğu gibi ülkemizin hizmetinde kullanırlar ve hem bayrağımızı hem okulumuzun ismini daha yukarılara taşırlar. Bu açıdan bütün kardeşlerime inancım tamdır...

Galatasaraylılar Derneği Disiplin Kurulunun İlk Kadın Başkanı ve Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulunun İlk Kadın Divan Başkanı

Asena Yılmazkaya Dinçbaylı

“Camiada liyakatli kadın yönetici kaynağımız çoktur. Yeter ki onlara görev verilsin. Çünkü Galatasaray’da görev alınmaz, verilir.”

Söyleşiyi Yapan: **İlke Kaya** (125)

SULTANİ DERGİ- Merhaba Asena Abla, öncelikle bizimle bu söyleşiyi yapmayı kabul ettiğiniz ve vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Siz Galatasaraylılar Derneği Disiplin Kurulu’nun ilk kadın başkanı ve Galatasaray Spor Kulübü Divan Kurulu’nun ilk kadın başkanısınız, birazdan Galatasaray kurumları içerisinde aktif rol aldığınız dönemlerde yaşadıklarınızdan bahsedeceğiz ama lise yıllarınızla başlamak istiyoruz. Öncelikle liseye nasıl girdiniz, neden tercih ettiniz, aileniz mi yönlendirdi? Girmeden önce Galatasaray Lisesi hakkında aklınızda neler vardı?

ASENA YILMAZKAYA DİNÇBAYLI- Merhaba, ben de teşekkür ediyorum Sultani Dergi’de benimle böyle bir söyleşi yaptığınız için. Şimdi

şöyle başlayayım. Benim annem ilkokul öğretmeni. Annem Nuray Öğretmen, bana çalışma disiplinini aşılayan kişidir. Onun üstümde çok emeği var. Ancak Galatasaray’a girmeme vesile olan kişi babamdır. Kendisi çok okuyan, ilerici, aydın, mücadeleci ve devrimci biridir. Babam bugün 93 yaşında ve hâlâ zihnini ve bedenini zinde tutmaya gayreti olan biri.

Çok şanslısınız.

Teşekkür ederim. Gerçekten öyle. Babam benim şansumdur. Babamın özendirilmesiyle ve teşvikiyle Galatasaray Lisesi’ne girdim. O vakit 11 yaşındaydım. Çok istediğim, çok sevdiğim, çok hedeflediğim bir yerdin o yıllar itibarıyla. İki sınavla giriliyordu o zamanlar. Mektepli olduktan sonra da bu büyük camiaya gelmiş olmanın onurunu hep taşıdım.

Liseye girdiğinizde başlangıçta neler yaşadınız? İçeride ambiyans nasıldı, ilk izlenimlerinizi hatırlıyor musunuz?

Tabii ki. Hatırlamaz mıyım? Yani okulun ilk gününü gayet iyi hatırlıyorum. Tabii biz okul açılmadan önce geldik. Ailem şehir dışında olduğundan yatılı okuyacaktım. İlk 4 yıl daimi yatılı olmak üzere 8 sene hiç aralıksız yatılı okudum Galatasaray’da. Ailem şehir dışında olduğu için hani yatak döşek gelinmiş, yerleşilmişti yatakhane. İlk gün, tabii deniz kenarında yapılan bayrak töreninde ilk arkadaşlarımızla tanışma safhası... İlk izlenimler; biraz ürkek, biraz çekingendik, çokça da özlem vardı. Çünkü ailemizden ayrılmışız. 11 yaşında bir çocuk için kolay şeyler değildir bunlar. Çocuk yaşta aileden

ayrı bir yaşam kuruyorsun. Bir de 12 Eylül ortamının karamsar, baskıcı havası da vardı elbette. 80 Darbesi'nden hemen sonra girdim ben Galatasaray'a. Tabii o noktada 24 saatini beraber geçirdiğin arkadaşların, öğretmenlerin bütün hayatın oluyor.

Peki, Galatasaray Lisesi'nde bir kadın olmak nasıldı? Erkek öğrencilerin ve idarenin size ve diğer kız öğrencilere karşı tutumu nasıldı?

Bu çok dillendirilen bir şey. Aslında çok da soruluyor. Ben Galatasaray hayatım boyunca erkek okul arkadaşlarımdan farklı bir muameleye maruz kalmadım. Ya da erkek arkadaşlarımdan bana karşı yapılan bir ayrımcı hareketi de hiç görmedim. Bu bakımdan şanslıyım diyebilirim. Yetiştiricide erkek arkadaşlarımızla beraber Ortaköy'de okuduk. Hatta o vakit öğretmenler kız öğrencileri daha çok severdi. Biliyorsun kızlar daha çalışkandır, daha tertipli, düzenli, daha akıllı usludur.

Ben şahsen, ne öğretmenlerimden ne de erkek

Bir 23 Nisan, Karadeniz Ereğlisi

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bahçesi, 1988

okul arkadaşlarımdan ayrımcılık sayılabilecek hiçbir kötü muamele ile karşılaşmadım. Ancak ilerleyen yıllarda okulda bazı devrelerde yaşanan nahoş şeyleri işittik. Kız ve erkek öğrenciler arasında tatsızlıklar oldu. Bunlar sık sık dillendirildi. Hatta kızlar kendi aralarında -hani kimseye açamadıkları, konuşamadıkları konuları konuşmak üzere- gruplar kurdular. Yani Galatasaray'da bu tür şeyler de oldu fakat telafisi de oldu diye düşünüyorum yıllar içinde. Umarım olabilmıştır.

Bu dönemden olumlu ya da olumsuz unutamadığımız anılar anekdotlar var mıdır?

Şimdi tabii olumsuz önce aklıma geliyor. Çok küçük yaşta, çok büyük bir saray binasında en büyük yatakhanelerden birinde kalıyorduk. Yatakhanelerimiz çok soğuktu, ısınmıyordu. Çünkü okulun imkânları kısıtlıydı. O zamanlar Galatasaray Eğitim Vakfı yoktu. Şimdi Vakıf var ve çocuklar gayet rahat okuyor. O zamanlar imkânlar çok kısıtlı

olduğu için mesela damamız akıyordu; yatakları oraya buraya çekiyoruz, yatağımıza damlıyor. Çok soğuk oluyordu. Kendimizi ısıtamıyorduk. Daha 11 yaş nedir ki? Düşünün, o yaşlardaki bir çocuk için bunlar oldukça zorlayıcı koşullar. Karnımız çok doymuyordu tabii. Yemekler çok yeterli değildi o anlamda. Banyomuzu okulun tarihi hamamında yapardık. Mermer kurnalı bir hamamdı. 5-6 kişilik postalar halinde, 10 dakikada yıkanıp çıkardık hızlıca. Çamaşırımızı kendimiz yıkardık. Biz de işte yatılılığın bütün cilvelerini görerek yaşayarak hayatın zorluklarıyla başa çıkmayı öğrendik. O yıllarda en büyük sorun tabii ısınma ve açlık. Tabii geceler daha zor geçirdi. Yani gündüzleri arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle bir aile gibi oluyorsun. Artık her şeyi paylaşıyorsun yani o çok güzel bir şey. Hani paran yoksa borç alıyorsun, efendim yemeğin yoksa arkadaşında varsa o sana veriyor, sende varsa sen ona veriyorsun falan. Böylece

2025 Haziran pilavı, Lise'nin arka bahçesinde, devre arkadaşlarıyla

dayanışarak yaşamayı öğrendik bir şekilde. Bunlar güzel, öğretici şeylerdi.

Bir kız öğrenci olarak ayrımcılığa ya da haksızlığa uğradığınız oldu mu? Bugün geriye baktığınızda hayıflandığınız ya da hâlâ öfke duyduğunuz şeyler var mı? Ya da tam tersine sizin ve döneminizdeki diğer kadınların hiçbir ayrımcılığa uğramadığını düşünüyor musunuz?

Bizim dönemimizde herhangi bir ayrımcılığa uğramadık. Somut bir şey olmadı. Ben daha sonra Galatasaray kurumlarında görev almam esnasında bir iki ufak tefek şey yaşadım ama onları da bertaraf ettim bir şekilde. Şahsen beni çok üzen bir şey olmadı. Ama tabii bütün diğer kadın arkadaşlarım adına konuştuğum sakın varsayılmasın. Tabii nahos şeyler yaşayanlar da oldu ve bunlar yıllar içinde dillendirildi. Bunlardan o sayede haberdar oldum ama ben şahsen böyle bir muameleyle maruz kalmadım.

Bu yıl kadınların liseye alınmasının 60. yılı ve ilk kızların alındığı devre 105 devresidir. Sonra bir de 106 var. O iki sene bazı açılardan çok zor geçmiş. Yani erkekler kadınları, kız öğrencileri bir şekilde kabul etmek istememişler. Tabii aslında onlara sormak lazım bazı şeyleri. Cefasını biraz onlar çekmişler.

Biz 120 devresi olarak Galatasaray Televizyonu'nda bir program yapıyorduk, Mekteb-i Sultani diye. Bu program 4 sezon sürdü. Çok güzel bir programdı. Galatasaray'dan mezun olmuş, liseden mezun olup hayatta başarılı bir kariyer yapmış, toplumda tanınan kişilerle söyleşiler yapıyorduk. O programlardan birini 105 devresine, birini de 106 devresine ayırdık. Yani okula alınan ilk kızlar. O zamanlar tabii ki çok büyük mukavemetle karşılaşmışlar. Hani çok kişi karşı çıkmış.

Rahmetli **Duygun Yarsuvat** Hoca'yla da ben bir bölüm

yapmıştım, "Mekteb-i Sultani" programına. Çok sevdiğim, çok değerli bir hocamızdı. Galatasaray'ın duayenlerinden olduğunu söylemeye gerek yok. Şimdi Duygun Hoca'yla koridorda yürüyoruz, bir yandan sohbet ediyoruz. Ben ona mikrofonu tutuyorum, sorular soruyorum, o da cevaplar veriyor. O sırada yanımdan cıvı cıvı kız öğrenciler geçiyor. Durdu, onlar da durdular. "Siz bakalım burada mı okuyorsunuz, kaçınıcı sınıfsınız?" diye sordu. Sonra bana döndü, dedi ki; "Ben öğrenciyken bunlar yoktu. Buraya kızlar ilk 1965'te alındı. Ben o zamanlar çok karşı çıktım, neden kız öğrenci alıyorlar burası erkek lisesi diye" dedi. Yani o programın Duygun Yarsuvat bölümünün 11. dakikasından sonra izlerseniz orada Duygun Yarsuvat hocanın ağzından duyabilirsiniz. Rahmetli o babacan ifadesiyle zamanında kız öğrencilerin alınmasına karşı olduğunu, dernek başkanı olduktan sonra büyük hata ettiğini anladığını, bu

Haziran 1988, Lise mezuniyeti

Ortaköy, 9-C sınıfı bahçede goygoy yapıyor

hatasından döndüğünü ve şimdi kızların lisede olmasını ve Galatasaray kurumlarında muhtelif kadrolarda görev almasını çok istediğini söylemişti.

Yani kadınlar nasıl bir tavırla karşılanmış anlaşılabilir mi? “Kızlar buyurun, hoş geldiniz” diyerek değil. Önce bir karşı çıkmışlar, bir direnmişler kızlar alınmasın diye. Sonra yıllar içinde kadınların var olma mücadelesiyle bu noktaya gelinmiş. Tabii kadınlar da kendilerini daha görünür kılmak, kabul ettirmek durumunda kaldılar. Mutlaka ki Galatasaray’da kadınlar için o 60 sene kolay geçmedi.

Şimdi tabii şunu da söylemek lazım. Toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsel ayrımcılık gibi konularda Galatasaray, ülkenin geri kalanından çok daha ileridedir mutlaka. Kadının hala tam olarak sosyal haklarına kavuşamadığı, ikinci

sınıf görüldüğü, her gün kadın cinayetlerine uyandığımız bir ülkede yaşıyoruz. Kadın haklarını savunmak isteyen hem cinslerimizin sokağa çıkmaları idari kararlarla yasaklanıyor, Anayasaya aykırı olarak toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları gasp ediliyor, sokağa, demokratik haklarını kullanmak üzere eyleme çıkanlar gözaltına alınıyor. Bunlar ülkemizin gerçekleridir. Aslında ayrımcılık, yaşadığımız ülkenin koşullarına göre şekilleniyor, maalesef kurumlarda da öyle biçimleniyor. Ülkenin çok ilerisinde olmasına rağmen, ister istemez bence kadınlara karşı bir ayrımcılık var Galatasaray’da. Olmadığını söyleyemeyiz. Kadınların Galatasaray kurumlarında çok da görünür olmamasının sebebi, tabii sadece erkek egemen kültürden kaynaklanmıyor. Kadınlar bir yandan da hem sosyal sorumlulukları bakımından, aile sorumlulukları bakımından bazı şeylere fırsat bulamıyorlar diyelim. Kadınların

aile sorumlulukları çok fazla gerçekten. Hani hem kariyer yapıyorlar ama hem de aynı zamanda işte eşinin, çocuklarının sorumluluğunu da üstleniyorlar. Evdeki sorumluluğun büyük kısmını o anlamda kadınlar alıyor. Geç saatlere kadar yapılan mesailere, sosyalleşmek adına yapılan faaliyetlere vs. katılamıyor kadınlar. Dolayısıyla bu koşulları göze alamadıkları için hiçbir yerde aday bile olmuyorlar. Veya ellerini taşın altına koyamıyorlar çoğu. Ama tabii zaman geçtikçe bunlar herhalde daha farklı bir noktaya gidecektir diye düşünüyorum. Galatasaraylı kadınlar da kendi içlerinde bir araya gelerek, dayanışarak mücadele veriyor. Mesela “Mektepli Kızlar” adında bir oluşumları var mezun kadınların. Bu oluşumun içinde yaklaşık 1800 tane kadın var. Bu hiç azımsanacak bir sayı değil. Bu büyük bir güç. Kadınların dayanışma içerisinde bir arada hareket etmesi çok önemli sonuçlar verebilir.

7-C okulun merdivenlerinde/ Ortaköy

Peki tekrar lise yıllarınıza dönelim. Lise döneminde kol çalışmaları, liselerarası yarışmalar vs. gibi katıldığınız faaliyetler var mıydı, varsa nelerdi? Bu faaliyetlerin lisedeki yaşantınıza ve lise sonrasındaki profesyonel hayatınıza ne tür etkileri oldu?

Çok güzel bir soru. Çünkü ben bu faaliyetleri çok önemsiyorum. Lisenin koridorlarında yankılanan müzik seslerini çok özleyorum. Bir zamanlar okulumuzun alamet-i farikasıydı onlar. Okulun sol taraftaki kapısından koridora dalınca, müzik odasından koridora bateri ve gitar sesleri taşar, kulaklarımıza ve gönlümüze ulaşırdı. Şimdi o da kalmamış artık. Hiç değilse pilavlarda sembolik de olsa o havayı koklayabilirsek. Bu yapılabilir.

Biz kol çalışmaları derdik eskiden, şimdi kulüp diyorlar. Ben ilk 4 yıl, “KEK” diye tabir ettiğimiz Kültür Edebiyat Kolunda çalıştım. Okumayı çok seven

bir çocuktum. İlk 4 yıl 9. sınıfa kadar, kültür edebiyat kolunda o mütevazı kütüphanemiz içerisinde çok zaman geçirdik. İşte okuma saatleri, günleri vs. yaparak, belli yazarların üstünden geçerek, kitaplar seçerek vs. çok güzel geçti. Dokuzuncu sınıftan sonra da folklor kolu vardı. Folklor koluna girdiğim sene, Adıyaman yöresi oynadım önce. Sonra beni yarıma ekibine aldılar. Kırklareli yöresini çalıştırmak üzere hocamız geldi. 12 çiftten oluşan 24 kişilik bir Kırklareli ekibi kurduk. Kocaman bir ekiptik ve koreografilerimizle, Millî Eğitim Bakanlığı yarışmalarının tozunu attırdık. Bir sürü derecemiz vardı; işte il birincilikleri, bölge birincilikleri, hatta Türkiye’de ikinciliklerimiz... Yıllarca üst üste yarışmalarda dereceler yaptık.

Bir de 5 çiftlik bir ekibimiz vardı, o da Kırklareli. Onunla da Milliyet’in halk oyunları yarışmasına katıldık. O dönemde Milliyet’in hem liseler arası halk oyunları yarışması hem de müzik

yarışması olurdu. Biz de halk oyunları yarışmasında senelerce üst üste hep şampiyon olduk. Gerçekten çok çalışıyorduk, çok emek veriyorduk, çok da başarılıydık. Bir de okulunu bir yerde temsil ediyor ve onun adını yüceltiyorsun ya... O kadar güzel bir duyguydu ki...

Kol çalışmalarında bir defa kolektif çalışmanın ne demek olduğunu öğreniyorsun. Hep beraber bir işi kotarmak, işte ne bileyim, o yarışmalara gitmeden önce çalışmalar yapmak... Bunlar edinilen çok önemli deneyimler. Saatlerce süren çalışmalarımız olurdu. Çalışmadan sonra eşofmanlarını katlar koyarsın, yarışmadan sonra kostümlerini katlar koyarsın. Kol odasını öyle bırakmazsın, toplarsın, iş bölümüyle hep beraber yaparsın. Darmadağınık 12 çift, düşünsenize 24 kişi... Ve diğer arkadaşlarımız da vardı tabii. Yarışma ekibinde olsun olmasın hep beraber çalışıyorduk. Hep beraber eğleniyorduk.

Emeğinin sonuçlarını görmek, somut başarılar alabilmek, Galatasaray'ın adını bir yerde duyurmak, yüceltmek, onu temsil etmek... Şu anda bile tüylerim diken diken oluyor. Gerçekten çok onur verici şeylerdi bunlar bizim için. Çok güzeldi. Kolektif çalışma, yardımlaşma, ekip ruhu... Bütün bunları kol çalışmalarında edindik. Bu yarışmalarda öyle ki artık “Efsane Kırklareli Ekibi” diye geçiyorduk. Bizim yıllar ve yıllar boyunca o kol odasında 12 çift bir fotoğrafımız vardı. O fotoğraf senelerce kol odasının duvarında asılı durdu. Hatta Sultani Dergi'nin Yayın Yönetmeni olan Sevgili Güleener kardeşim de (Güleener Kırnalı, 139) 2000'li yılların başlarında Folklor Kulübü'nün başkanlığını yapmış ve o da hatırlıyor bu fotoğrafı. Onunla da konuştuk bunu.

Mezun olduktan sonra da bırakmadık. Yani mezuniyetimizin ilk yıllarında da zaman zaman liseye gidip gelerek işte bu halk oyunları yapan folklor kolundaki kardeşlerimizle irtibatı kesmedik. Hani onlara bir şeyler aktarmak, yardımcı olmak, rehberlik etmek anlamında okula gidip gelmeye devam ettik.

Böyle şahane vallahi gerçekten çok güzel. Biz de çok şanslı hissediyoruz sizleri seyretme, dinleme şansına sahip olduğumuz için...

Canım çok sağ olun.

Gelelim lise sonrasındaki profesyonel hayatınıza. Profesyonel kariyerinizde kadın olmak sizin açınızdan bir dezavantaj yarattı mı? Eğer yarattıysa bu problemleri nasıl aştınız?

Genel anlamda yaratmadı. Ama nasıl anlatayım bunu? Var olan problemleri aşmanın bir yolu da bence karşıdakiyle kadın ya da erkek değil, insan olarak

Üniversitenin ilk yılları, taze mezunlar pilava gelmiş

ve dürüstçe konuşabilmek. Ben böyle aştım birtakım şeyleri. Olduysa da bu şekilde aşmaya gayret ettim. Gerekirse de mesafe koyabilmek. Yani bir kadın olarak. Dürüstçe bir şeyleri karşıdakiyle konuşmak ve mesafe koyabilmek. Bence bunlar çok önemli. Ben bunu yapmaya gayret ettim. Öyle majör şeyler de yaşamadım profesyonel anlamda.

Peki Asena Abla, Galatasaray Lisesi'nin size kattığı en önemli değer nedir sizce?

Her şeyden önce bir ömür boyu süren arkadaşlıklar. Başka bir yerde, başka bir okulda böyle bir şey görülmemiştir, hiç sanmam. Yani şu Cemiyet'e her geldiğimde kendimi evime gelmiş gibi hissediyorum; insanları görünce aileden birileriyle karşılaşmış gibi mutlu hissediyorum. Bu kolay kolay kazanılacak bir şey değil. Bu her okulun sana verebileceği bir şey değil. Aidiyet duygusu çok yüksek hepimizde. Dostluk,

kardeşlik, bir arada bir aile gibi hissetmek... Bu büyük aileyi daima arkanda hissettiğin için bu sana hayatta müthiş bir özgüven sağlıyor. Zaten biz Galatasaraylılar genelde özgüvenli kişilerizdir. Ama bir de bu ailenin varlığı, onların daima senin arkanda olduğunu bilmek. Tabii hayatta çok daha güvenli yürüyorsun.

Asena Abla, biraz da Galatasaray kurumlarında aldığınız görevlerden bahsetmek istiyoruz. Galatasaray Spor Kulübü tarafıyla başlayalım isterseniz. Nasıl bir hikâye var onun arkasında? Sizin Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulu'nun ilk kadın Divan Başkanı olmanız nasıl bir serüvendi?

Ben zaten kulüp işleriyle çok ilgiliydim. Gidip geliyordum, genel kurulları takip ediyordum. Defalarca genel kurul divanlarında da görev almıştım. Hukukçu olmam itibarıyla da

tercih ediliyordum. Elbette, divan kurullarında hukukçu lazım çünkü. Dolayısıyla defalarca divan kurullarında da görev almıştım. Sadece orada değil, denetim kurulunda da bir dönem görev aldım. Yönetimle beraber toplantılara girerdik her hafta. Dolayısıyla yönetimle ilgili konuların da her zaman içinde olmuş, çok ilgili birisiydim.

Bu bağlamda çok sevgili hocam ve ağabeyim, Prof. Dr. Mehmet Helvacı'yı sevgi ve saygıyla, hocamız Prof. Dr. Duygun Yarsuvat'ı da rahmetle anıyorum. Kendilerini anmadan geçemeyeceğim. Çünkü bana olan güvenlerinden dolayı kendilerine büyük sevgim, saygım ve minnet borcum vardır.

Nerede kalmıştık? Bu anlamda camiada da kadınların görünür olması, görev alması için uğraşanlardanım. Günün birinde sevgili Hatice Günay ablamızdan bir teklif geldi ve camiadan da bana büyük bir destek olduğu anlaşıldı. Ben de tabii o destekle motive oldum. Galatasaray'da kökleşmiş bir gelenek vardı. Hani yıllardır Genel Kurul Divan Kurulu başkanlığını hep aynı kişiler yürütüyordu. Artık bunun da değişmesi gerektiğini düşünerek genel kurulu yönetmeye aday oldum. Bir kadın olarak zaten çok radikal bir şey yaptık o başka. Evet, yani alternatif bir erkek aday bile olmadan genel kurullar böyle geçiyordu. Ben ilk kez aday olduğumda küçük bir farkla İrfan Abi'ye yenildim. O ilk adaylığında beni destekleyen ve bana güvenen herkese buradan tekrar teşekkür edeyim dergi aracılığıyla.

Sonra 2022 yılında artık kulüp seçime gidecekti. Burak Elmas o zaman başkandı. Birtakım şeyler oldu. Nasıl diyeyim seçime gitmek icap etti. 2022 yılında seçim olacaktı.

Bu seçim Dursun Özbek ve Eşref Hamamcıoğlu arasında geçecekti. İki aday vardı. Ben de her iki başkan adayının listelerini gözden geçirirken gördüm ki her ikisinde de iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar kadın vardı. Bu kadarcık mı? dedim kendi kendime. O arada kadınlar arasında da konuşuluyordu. Bu duruma kadınlardan büyük bir tepki vardı. Seçimden hemen önceki Divan Kurulu'nda söz aldım. Kısa bir konuşma yaptım. Bu kısa konuşmada biraz sesimizi duyuralım istedim, kadınların da bu büyük camianın önemli bir parçası olduğunu hatırlatmak istedim. Verilecek her görevi layıkıyla yapabilecek nitelikte kadınlarımız olduğunu söyledim. Çünkü liyakatli kadınlarımız çok bizim. Galatasaray'da sadece liseli kadınlar olarak değil, kulübümüz de insan kaynakları bakımından çok zengin bir kurumdur. Dolayısıyla hani kadınlara da biraz görev verin, yönetimlere alın diye serzenişte bulunan bir konuşma yaptım. Biraz sitem, biraz espri. Böyle bir konuşma yaptım. O konuşma bir ses getirdi. Seçimli genel kurulu

yönetmem için Sayın Dursun Özbek ve Burak Elmas her ikisi de bana teklifte bulundular. Ben de tabii bunu memnuniyetle kabul ettim. O gün oy birliğiyle ilk kadın Genel Kurul Divan Başkanı seçildim. Oldukça başarılı bir yönetim sergilediğim söylendi.

Ekibim de çok sağlamdı. Çok değerli arkadaşlarım vardı. Özellikle oyların sayılması bakımından en hızlı sonuç alınan seçim olduğu söylenir. Biz çok hızlıca hallettik çünkü öncesinde de çalışmıştık. O yüzden o gün benim yanımda olan sevgili ekip arkadaşlarıma da- ki onlar kendilerini biliyorlar- çok teşekkür etmek istiyorum. Sultani Dergi aracılığıyla da teşekkürlerim umarım onlara ulaşsın.

Peki gelelim şu anda aktif olarak yürüttüğünüz Galatasaraylılar Derneği Disiplin Kurulu Başkanlığı görevinize. Bu görevinizin hikâyesini de kısaca anlatır mısınız?

Evet, şimdi şöyle söyleyeyim. Sevgili Metin, benim çok

8-C Ortaköy bahçede

güvendiğim, sağduyulu, iyi bir Galatasaraylı, iyi bir hukukçu kardeşimdir. Temsil kabiliyeti de yüksektir ki başkanlık için olmazsa olmaz bir özelliktir bence. Nisan 2025 seçimlerinde Dernek başkanlığına aday olduğunda bana da Disiplin Kurulunda görev teklif etti. Ben de memnuniyetle kabul ettim. Yönetimimiz seçilip iş başına geldikten sonra, Disiplin Kurulunun ilk kadın başkanı olma şerefini de kurulumuzun değerli üyeleri bana tevdi etti.

Bütün bu görevlerimde arka planda elbette kadın erkek ayırmadan pek çok Galatasaraylının emeği ve çabası var. Ben de bunu belli bir yere taşıma gayretindeyim. Bana destek veren, güvenen, bu görevleri veren herkese çok teşekkür ediyorum. Bugün ben, yarın başka Galatasaraylı kadınlar, inşallah bu görevlere talip olsunlar; seçilsinler ve bu görevleri en iyi şekilde yapsınlar isterim.

Tüm bu anlattıklarınıza ek olarak şunu sormak isteriz: Bu süreçte bir kadın olarak, Galatasaray kurumlarında yönetici olmak sizin için nasıl bir deneyimdi? Herhangi bir zorluk ve engelle karşılaştınız mı?

Genel anlamda zorluk ile karşılaşmadım. Tabii ki kadınlara genel bir mukavemet var. Yani onu inkâr edemeyiz. Yıllardır zaten erkek egemen toplulukta yaşamının yollarını hepimiz el yordamıyla buluyor, öğreniyoruz kadınlar olarak. Dolayısıyla o topluluğa uyum sağlamış biriydim. Ama ne olur biz kadınlar yine de kendi sözcüklerimizi, duruşumuzu kaybetmeyelim. Uyum sağlayacağız diye bunu yapmayalım. Bu çok önemli bence. Zaman zaman, sırf kadın olduğum için mesela duymazlıktan gelindiğim, işte yokmuşum gibi davranıldığım

11 Haziran 2022 Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurul Divan Başkanlığı.
Kurul Divan Başkanlığı

zamanlar olmadı değil. Hatta ilk Genel Kurul Divan Başkanlığı seçimine girerken karşıma dikilen de oldu. Nasıl olur da bize sormadan gidersin diye. Cemiyet'te oldu bu hatta. Ben de tabii üslubuyla, onlara Galatasaray terbiyesi içinde cevabını verdim. Yani insanları zaman zaman uyardım ve cevaplarımı verdim. Ama tabii hiç terbiyemi bozmadan yaptım bunları. Böyle şeylerle başa çıkmanın başka yolu da yok zaten.

Camianın kurumlarında bir kadın olarak yer bulmakta güçlük çektiniz mi? Bu anlamda Galatasaray kurumlarında -özellikle üst pozisyonlarda- kadınların yerini nasıl değerlendirirsiniz? Genel anlamda Galatasaray camiası içinde kadınların konumunun yıllar içerisindeki değişimiyle ilgili gözlemlerinizi nelerdir?

Evet, hukukçu formasyonum olduğu için bu formasyonla çok daha rahat görev alabildim diyebilirim. Yani bir defa hani genel kurul divanlarında görev almam tabii hukukçu olmamla bağlantılı. Bir de çok ilgilidim tabii konularla. Ancak genel

anlamda kadınlar açısından Galatasaray kurumlarında görev alabilmek çok zor görünüyor. Çok takipçi olacaklar, genel kurulları kaçırmayacaklar, kurumların problemlerine odaklanacaklar, çözüm üretmeye çalışacaklar ve daha girişken davranacaklar, daha çok göreve talip olacaklar -ki az önce anlattığım gibi kadınların aile sorumluluklarından falan bunlar çok olamıyor, hayata geçemiyor. Ama diyebilirim ki son yıllarda bu durum değişmeye başladı. Kulüp için konuşuyorum, genel kurullarda kadınları daha fazla görür olduk. Bu iyi bir gelişme.

Daha önce de söylediğim gibi yüzyıllardır süren bir erkek okulu geleneğinden gelen Galatasaraylılar var. Kendi aralarında çok daha rahat erkek diyaloglarına girebiliyorlar. Kadınlarla sohbet de davranış da biraz zahmetli oluyor onlar için. Yani o nedenle biraz kolayı seçiyor olabilirler. Kadınlar da bu işlere çok meyilli değiller, onu da söylemek lazım. Kadının ailede ister istemez daha farklı bir konumu ve sorumlulukları oluyor. Her ne kadar kariyer sahibi olsa da ailesi önce geliyor kadınların. Bu

anlamda erkekler daha bağımsız ve rahat davranabiliyor. Bu nedenle uzun mesailer gerektiren Galatasaray görevlerine erkekler daha hevesli oluyor ve sanırım yöneticilerin erkekleri tercih sebeplerinden biri de bu.

Son noktayı koyayım o zaman; GALATASARAY'DA GÖREV ALINMAZ, VERİLİR. Kadınlara daha çok görev verin abiler! Kendisine Galatasaray'da görev verilen her kadın, bu görevin gereğini yapmak için gayret edecektir, mutlaka vakit yaratacaktır.

Hem öğrenci olarak hem de daha sonra Galatasaray kurumlarında yer alacak yöneticiler olarak kadınların engellerle karşılaşmaması için neler yapılabilir? Bu konuda yıllar boyu sahip olduğunuz deneyimler ışığında gördüğünüz eksikler, önemli sorunlar nelerdir? Ve bunlar ışığında çözüm önerileriniz nelerdir?

Benim liseli kardeşlerime önerim şu: Galatasaray kurumlarında ilerleyen yıllarda görev almak istiyorlarsa, mutlaka kurumlarımızı öğrenmeye çalışsınlar. Bu kurumların işleyişi nedir, ne iş yapıyor; nasıl katkı sağlıyor Galatasaray'a?... Bunları öğrenmeye çalışsınlar. Gerekirse gidip yerinde öğrensinler; Kulübe gitsinler; işte ne bileyim Yardımlaşma Vakfı'na gitsinler; Derneğimize, Cemiyetimize gelsinler; bir havayı koklasınlar bakalım neler oluyor orada diye. Kimse onlara neden geldin demez. Herkes elinden geldiğince sevgiyle karşılar ve yardımcı olmaya gayret eder her konuda.

Tabii bu kadın-erkek konusu değil aslında, kadın-erkek fark etmez. Ülkenin bugün geldiği durumda, tarihi boyunca daima ilerici düşüncelerin öncüsü olmuş; fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür Galatasaray'ımıza ve

değerlerine lütfen sahip çıksınlar. Bunu çok kıymetli buluyorum. Sadece ders çalışmakla, sadece derse konsantre olmakla olmaz. Bir defa sosyal çalışmalara, kol çalışmalarına mutlaka katılsınlar. Kendilerini farklı yönlerde geliştirsınlar. Galatasaray ve kurumlarına da sahip çıksınlar. Benim söyleyeceğim budur.

Son olarak şunu soralım: Şu an Mektep'te okuyan ya da yeni mezun olmuş en genç kardeşlerimize özel olarak söylemek istediğiniz bir şey mesaj var mı? Çünkü onlar da okuyorlar bu dergiyi.

Okuyorlar canlarım. Bütün kardeşlerimi hepsini yakından tanıyormuş gibi seviyorum. Bir defa şunu söyleyeyim; hepsine aynı sevgiyle bakıyorum. Bizler de o sıralardan geçtik. Aynı şeyleri yaşadık, aynı değerleri sahiplendik. Aşağı yukarı aynı duyguları yaşadık. Galatasaray

nesilden nesile aktarılan; bir sevgi, dostluk, kardeşlik ve dayanışma kurumudur aynı zamanda. Onun sıcak bağrında olmakla, ne kadar şanslı olduklarını sakın unutmasınlar. Galatasaray büyük bir şanstır hayatta. Galatasaray onlara çok şey verecek. Galatasaray mezunu olmak, onlara hayatta çok şey sağlayacak. Ama onlar da Galatasaray'a borçlarını bir nebze olsun ödeyebilmek için ellerinden geleni yapsınlar. Sadece kariyer yapmak veya para kazanmak değil, bu kurumları sakın boş bırakmasınlar. Sahip çıksınlar Galatasaray'a. Evet ama doğru biçimde sahip çıksınlar. Beni her zaman arayabilir sevgili kardeşlerim, ben ömrüm vefa ettikçe hep buradayım.

Çok teşekkür ederiz Asena Abla, çok keyifli bir sohbet oldu.

Sağ olun, ben teşekkür ederim.

Nisan 2025, Galatasaraylılar Derneği Seçimi, aday ekibin tanıtım fotoğrafı

60 YIL SONRA MEKTEP'TEKİ KIZ KARDEŞLERİMİZİN GÖZÜNDEN

“MEKTEP'TE KADIN OLMAK”

158 DEVRESİ KADINLARININ KALEMİNDEN

H içbir erkek kardeşinizin, cinsiyeti üzerinden Mektep'te yaşadıklarını anlattığı bir yazıya rastlayamazsınız. Çünkü erkek öğrenciler, çoğunluk olmanın rahatlığıyla, kimliklerini Mektep'te sürekli olarak ispatlamak zorunda kalmazlar. Onların varlığı, başlı başına kabul görür; görünür olmak, söz sahibi olmak onlar için doğal bir haktır. Oysa biz kız kardeşleriniz olarak, bugün hâlâ Galatasaray'daki ataerkil yapının sonuçlarıyla karşı karşıyayız.

İlk Fransızca dersinde öğretilen “ils” zamiri, çoğul cümlelerin dilini belirler. Bir sınıfta onlarca kız, bir tek erkek varsa bile, grubu tanımlamak için “ils” denir. Bu yalnızca bir dil kuralı değildir; hafızalara kazınan bir hayat kuralıdır. Tek bir erkeğin varlığının, onlarca kadının varlığından daha belirleyici olduğu mesajını taşır. Galatasaray da zamanında bu kuralı alıp kendi yapısına yerleştirmiştir. Tek bir erkeğin sesi, çoğu zaman birçok kadının sesinden daha baskın çıkar.

Bir zamanlar Mektep'te kız ve erkek öğrenciler ayrı binalarda eğitim görmüş. Bu, sadece mekânsal bir ayrılık değil, aynı zamanda öğrencilerin birbirlerini algılama biçimini de şekillendiren bir ayrışmaymış.

Her ne kadar tüm öğrencilere “Galatasaray değerleri” aktarılmaya çalışılsa da; dersler, teneffüs saatleri, hatta öğretmenlerle kurulan iletişim farklıymış. Kız öğrenciler için bu durum, Mektep hayatının bir parçası olmaktan çok, ayrı bir koldan ilerleyen bir sürecin parçası olmak anlamına geliyormuş.

Tüm öğrenciler aynı binada okumaya başladığında, o dönemdeki ablalarımız için Galatasaray koridorlarında kendilerini kabul ettirme çabası da başlamış. Bu, yalnızca akademik başarılarıyla değil, sosyal hayatın içinde de kendilerini kanıtlamalarını gerektiriyormuş. O günlerde kazanılan bu görünürlük mücadelesi, zamanla kuşaktan kuşağa aktarılmış ve bugün hâlâ devam eden bir direniş kültürü oluşturmuş.

Türkiye'nin toplumsal yapısı nedeniyle, neredeyse her devrede kız öğrenci sayısı erkeklerden daha azdır. Bu sayısal eşitsizlik, Galatasaray'ın derinlerine işlemiş erkek egemen yapıyı besler. Eşitsizlik öylesine görünmez hale gelir ki çoğu zaman farkına bile varılmaz.

“Alt devrenin bir sorunu mu var? Önce erkeklere danışalım.”
“Devrede bir gelişme mi oldu? Erkeklere de mutlaka haber verin.”

“Bir kız kardeşiniz bir şeyden rahatsız mı? Durun, kızlar hemen fevri karar verir; önce erkekler bir düşünsün bakalım.”

Bu cümleler, Mektebin gündelik hayatının sıradan sözleri. Küçük gibi görünen bu cümleler, aslında büyük bir kültürel mirasın göstergesidir. Devrecilik anlayışı, çoğunlukla “erkek öğrenci” kimliği etrafında şekillenir. Loyloy hâlâ erkeklerin sırt sırta vererek oynadığı bir oyundur; erkeklerin aldığı kararlar hâlâ “devre kararı” diye sunulur. Ve bu tutum genellikle şu sözle meşrulaştırılır:

“E, bizim sayımız sizin iki katındır.”

Sayı üstünlüğü, söz üstünlüğü gibi algılanır. Bu anlayış, kız öğrencilerin fikirlerinin ikinci plana atılmasına yol açar. Oysa eşitlik, sayı ile değil, hakkaniyet ile sağlanır.

Üstelik bu eşitsizlik yalnızca gündüz saatlerinde değil, gece yatılı hayatında da pekişir. Erkek öğrenciler gece yatakhanelerinde abileriyle uzun sohbetler eder; o sohbetlerde hem devre hayatına dair kararlar alınır, hem de ertesi gün okulun gündemini belirleyecek fikirler şekillenir. Sabah olduğunda bu konuşmalar, devreye mal olmuş bir karar gibi yayılır.

158 Devresi kadınları Tevfik Fikret'in sahnesinde

Kız öğrenciler bu süreçlere doğal olarak dahil olamaz. Bu da kararların alındığı yerde kadınların eksik olmasına, dolayısıyla söz hakkının daha baştan kısıtlanmasına yol açar. Yani eşitsizlik, yalnızca teneffüslerde ya da toplantılarda değil, gecenin en sakin saatlerinde, yatakhanelerin loş ışığında da üretilir.

Mektebin diline yerleşmiş bazı kalıplar da vardır. Örneğin, “Abilerinizin sözünden çıkmayın.” cümlesi, öğrencilere en başta öğretilenlerden biridir. Bu cümle, masum bir nasihat gibi görünse de hiyerarşinin kimler üzerinden kurulduğunu açıkça ortaya koyar. Söz hakkı çoğunlukla “abi”lere aittir. “Abla” olmak ise çoğu zaman sessizliğin, geri planda durmanın bir karşılığı gibi algılanır. Sürekli “abi”

kelimesinin geçtiği ifadeleri duydukça, ablaların yalnızca geri planda durması değil, neredeyse tamamen geri çekilmesi gerektiği düşünölmeye başlanır.

Oysa biz de bu Mektebin bir parçasıyız. Sadece parçası değil, aynı zamanda bu yapının geleceğini belirleyecek kuşanız. Bizim sözümüz, bizim tecrübemiz, bizim emeğimiz de bu Mektebi şekillendirir. Kadın öğrenciler olarak varlığımız, Galatasaray'ın değerlerinin yarısıdır.

Galatasaray'da kadın olmak; yalnızca okumak, derslere girmek, devre aktivitelerine katılmak değildir. Aynı zamanda Mektebin köklü geleneklerine yeni bir bakış açısı kazandırmaktır. Sessiz kaldığında sana “çekingen” diyen, kadın haklarından bahsettiğinde

seni “fazla duygusal” bulan, dile getirdiğin her sorunu abarttığını düşünen zihniyetle mücadele etmektir. Bu mücadele, öfkeyle değil, kararlılıkla verilir. Çünkü eşitlik, bir günde kazanılacak bir şey değildir; sürekli hatırlatılması, sürekli yeniden inşa edilmesi gerekir.

Bu nedenle, başkalarının çizdiği sınırlar içinde değil; kendi sözünle, kendi duruşunla var olman gerekir. Galatasaray'da kadın olmak, Mektebin geçmişine saygı duyarak ama aynı zamanda geleceğini değiştirme cesaretini göstererek mümkün olur. Bizim varlığımız, sadece bir istatistik değil; bir irade, bir duruştur. Her devrede, her teneffüste, her loyloyda, her anıda bu varlığı hatırlatmaya devam edeceğiz.

YUVARLAK MASA SÖYLEŞİSİ:

“GALATASARAY'DA**KADIN OLMAK”**

Farklı dönemlerde Mektep'te okumuş, çeşitli yaşlardan, farklı mesleklerden, farklı hayat deneyimlerinden gelen 10 Galatasaraylı kadın, 1 Kasım 2025 tarihinde Cemiyet'te yuvarlak masa etrafında bir araya gelerek “Galatasaray'da Kadın Olmak” üzerine kapsamlı bir tartışma gerçekleştirdi. Katılımcıların kendi deneyimlerinden, anılarından ve kendi Galatasaray tasavvurlarından hareketle “Galatasaray'da kadın olmanın” ne demek olduğunu derinlemesine irdedeği bu 4 saatlik yuvarlak masa söyleşi, bu konudaki çok yönlü tartışmalara kapı aralayacak bir referans noktası niteliğinde. Sizlere bu söyleşinin uzun deşifresini sunuyoruz.

Moderatör: Seza Sinanlar Uslu (124): 1868 yılında kurulan Mekteb-i Sultani, 100. yaşını karşılamaya hazırlanırken Türkiye’de karma öğretim konusu gündemdedir. Nitekim ilk olarak 1964 yılında İstanbul Erkek Lisesi karma öğretime geçecek, bir yıl sonra 1965’te de Galatasaray Lisesi karma öğretimi kabul edecektir. 1965 yılında toplamda kaç kız öğrenci Galatasaray’ın sınavına girmişti bunu bilemiyoruz ama sınavı geçen öğrencilerden 10 kız öğrencinin, Hazırlık şubesine kaydolduğunu biliyoruz. Camiada mezun öğrencilere dair yakın zamanda gerçekleştirdiğimiz bir araştırma sonucunda, o günden bugüne geçen 60 yılda (kızların ilk mezun olduğu 1973’ten günümüze), tüm mezun olan öğrencilerin yüzde 35’ini kadınların oluşturduğunu saptadık. Diğer bir deyişle, Galatasaray Lisesi’nden mezun olmuş yaklaşık 3.200 kadından bahsediyoruz. Şimdi bu “Yuvarlak Masa” buluşmasında 60 yılın farklı yıllarında lisede okumuş 9 farklı dönemden katılımcının hafızasından Galatasaray’a bakarak “Galatasaray’da Kadın Olmak” üzerine konuşacağız.

Yuvarlak Masa davetini kabul edip katıldığımız için teşekkür ederim. Bendeniz bu heyecanlı toplantıda moderatör olarak akışı sağlamaya çalışacağım. Sorulara geçmeden önce kısaca tanışalım; en büyüğümüzden en küçüğümüze doğru ilerleyelim: **Hülya Uğur Tanrıöven (106), Gülsün Güvenli (113), Çağlayan Kovanlıkaya (118), Işıl Ertüzün (124), Özen Ülgen (129), Çiğdem Usta Güner (136), Cancan Ece Öz (140), Ezgi Taşkın (147) ve Duygu Aytaç (151).** Hoş geldiniz, dilerseniz başlayalım. Masadaki oturumuza göre ilk turda sağdan sola dönerek gidelim... Birinci soru için iki dakikalık süreniz var. Isınma sorusuyla başlayalım:

Galatasaray denince aklınıza ilk neler geliyor? Mekân olarak bir yerle özdeşleşiyor mu?

Cancan Ece Öz (140): Aklıma ilk şu geliyor: Mücadele verdiğim, var olmaya çalıştığım bir yer Galatasaray benim için. Yani var olmanın kendiliğinden olmadığı, çabalamamın gerektiği bir yer. Mekân olarak da Şişli'deki ilköğretim binası geliyor aklıma. Okul olmaya uygun olmayan, konut olarak kullanılan bir sürü başka binanın ortasında kalmış bir bina.

Gülsün Güvenli (113): Camia tabii ki aklıma geliyor. Demin konuşurken yuva dedim, “Yuvama döndüm” dedim. Ortaköy tabii ki mekân olarak çok önemli, 8 yıl orada okudum. Ama Beyoğlu da aynı önemde. Çünkü biz kol çalışmaları için sürekli Beyoğlu'na giderdik. Ya da siyasi çalışmalar için. O dönem tabii 1970'lerden bahsediyorum. Mekân olarak Ortaköy'ün içinde özel mekânlar da var. Detaya girmiyorum. Ağlama köşeleri falan...

Ezgi Taşkın (147): Galatasaray deyince aklıma ilk olarak sık görüştüğüm arkadaşlarım geliyor. Mekân olarsa kafamdaki algısının yakın zamanda değiştiğini düşündüm bu soruyu görünce. Eskiden hep Beyoğlu gelirdi, sarı renk, kalabalık, İstiklal gelirdi. Şimdi biraz daha günlük hayatta görüşmeye devam ettiğim Galatasaraylılarla vakit geçirdiğimiz yerlere doğru değişti. O nostalji kafamda yavaş yavaş silinmeye başlamış.

Duygu Aytaç (151): Ben de İlkokul'dan girenlerdenim ve 13 yılımı Galatasaray'da geçirdim. Galatasaray deyince aklıma aidiyet geliyor. Kendimi ait hissettiğim bir yerdi ama bir yandan da buruk olduğum bir kurum. Bu da garip hissettiriyor. Ne hissettiğimi bilemediğim bir şey gibi aslında benim için Galatasaray. Bir yandan çok seviyorum, daima Galatasaray'dan insanlarla bir paylaşımında olmak istiyorum ama bir yandan da bir o kadar öfkeli, sinirli, buruk olduğum bir yer Galatasaray. Mekân olarak Şişli değil, Beyoğlu geliyor aklıma. Ve bugün hâlâ Beyoğlu'na adım attığım zaman sanki Beyoğlu benimmiş gibi hissediyorum. O kadar da tehlikeli bir yere dönüşmüş olmasına rağmen. Her ne kadar gerçekçi bir bakış açısı olmasa da Beyoğlu'nda yürürken bana hiçbir şey olmaz gibi geliyor.

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Benim aklıma çocukluğum geliyor. Büyümek geliyor aslında. Büyümenin, yalnız başına büyümenin ne olduğu geliyor. Aslında kadınlar arasındaki dayanışma geliyor ve yaşıp hiç önemli olmadığı, devrelerin hiç önemli olmadığı, nerede yattığının hiç önemli olmadığı, böyle hem acı hem tatlı, hem büyüten hem ezen yıllar. Yatılılık günlerim geliyor. Galatasaray deyince aslında. Ve tabii ki Ortaköy geliyor. Gerçekten bana Galatasaray deyince, hiç Beyoğlu'ndaki kocaman kapı gelmiyor. Aklıma Ortaköy'deki iki tarafından koştura koştura indiğimiz mermer merdivenler, basamaklar geliyor. Bir de restorasyonuna gerçekten çok üzüldüğüm, sarayın yan tarafında artık olmayan mermer basamaklı merdiven... Orada resim çekirtmeyen devre yoktur. Hepimizin hafızasında kesinlikle o vardır. Niye önemli bizim için? Çünkü oradan asla ve asla çıkamaz ve o kapıdan içeri giremezdik. Yasak olduğu için de bilhassa o merdivene çıkıp basamaklarda fotoğraf çekirtmek isterdik. Al sana bir bellek aktarımı; *"Gidip orada siz çekiliyorsunuz, biz de fotoğraf çektireceğiz"* gibi bir şey.

Çiğdem Usta Güner (136): Benim için tabii ki Beyoğlu, Beyoğlu'na girdim, orada beş sene geçirdim. Galatasaray benim için bir Cemiyet. Cemiyet de hem dışlayıcı hem de kapsayıcı bir kavram. Kısa bir anekdot anlatmak isterim: Ankara'dayız, Galatasaraylılar Birliği'nde bir akşam oturuyoruz. O sıralar bir müzik grubunda şarkı söylüyorum. Bir

dinleti yapmışız daha yeni lokalde. Bir abimle müzik üzerine konuşuyoruz, çok değer verdiğim bir abim, birçok konuda çokça sohbetimiz olmuş. Ve o akşam bana çok kızıyor. Biraz da küçümseyici bir tonda konuşarak kızıyor. Niye mi? Cazın kadın vokallerini soruyor, saydığı hiçbir ismi bilmiyorum. *"Nasıl bilmezsin, yani şarkı da söylüyorsun"* diyor. Bu isimleri bilmezsen ancak sıradan bir müzik üretebilirsin diyor. Müthiş eziliyorum o sırada. Fakat bu ezilmeyle gidiyorum saydığı isimleri araştırıyorum. Cazın kadın vokallerini öğreniyorum, söylemeyi deniyorum. Cemiyetten kastım, bu anekdottaki gibi işte. Hem böyle seni besliyor, hem de dışarıya koyup bunları bunları bilmen lazım, şunları şunları yapman lazım, buraya ait olman lazım baskısı hissettiriyor. Metaforik olarak da mekân, benim için Galatasaray Lisesi'nin o büyük kapısı. Çünkü evet hem çok heybetli, çekici ve o kapının ardındaki dünyaya ait olmak müthiş bir gurur kaynağı, hem de bir şato kapısı gibi. Yani giremezsin öyle kolayına. Orada var olamazsın. O kapıyı bir aşman lazım. Kilitli bir kapı çünkü...

İşıl Ertüzün (124): Aile olarak tanımlayabilirim. Çocukluğumda ailemden babam, amcam ve onların kuzenleri Mektepli oldukları için Galatasaray hikayeleriyle büyüdüm. Ben de girmeyi çok istedim. İlk önce Beyoğlu'nu gördüm galiba ama Galatasaray'ın nesi varsa gösterilirdi bir yerlerden geçerken. Hepsinin hafızamda yeri vardı ama benim ilk mekânım Ortaköy. Çünkü Ortaköy binasında sınava hazırlık kursu vardı ve ilkökul 5. sınıfta bu kursa gittim. O merdivenler tabii Galatasaray'da ilk hatırladığım yerlerden biri. Bir de yangın merdivenlerinden içeri girmeye çalışırdık da rahmetli Ayşe Teyze bizi kovalardı. Sonra okulu kazanınca, iki yıl Ortaköy'de okudum. Sonra Ortaköy'den Beyoğlu'na geçtim. Sonra da 1999-2007 arası Beyoğlu'nda çalıştım, okulda yaşadım. Dolayısıyla Beyoğlu merkez benim için. Galatasaray ise koca bir aile.

Özen Ülgen (129): Galatasaray denince benim aklıma kardeşlik geliyor. Kendim seçmediğim ama aynı dili konuştuğum, benzer tecrübeleri ve duyguları paylaştığım insanlarla kurduğum sevgi ve dayanışma ilişkisi. Mekân olarak 4 sene Ortaköy, 4 sene Beyoğlu'nda yatılı okumuş biri olarak söylüyorum; maalesef Beyoğlu çünkü Ortaköy'de okurken biz Ortaköy'den nefret ediyorduk. Onun Galatasaray olmadığına çok inandık. Yaşamaya değmeyen bir cehennem olarak tanımlıyorduk. Beyoğlu'nun da taşı toprağı altındı. O yüzden bu yargıyı kafamdan atmam mümkün olmadı. Daha özele gidersek her iki binada da kızlar yatakhanelerinin ayrı bir yeri var benim için.

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Galatasaray denince, aklıma öncelikle büyük bir gurur ve başarı geliyor.

Bunun bireysel hikâye ile bir ilgisi var. Biraz Işıl'ın söylemiş olduğu gibi. Dedem dahil babam, amcalarım, bütün kuzenlerim Galatasaray mezunu. Babam, yani hiç maço bir adam olmamasına rağmen arada bir “Ah oğlum yok, Galatasaray'a veremeyeceğim” diyen bir insan. Kalbi çok temizmiş, o sene sınav açıldı ve ben gittim. Dolayısıyla bir defa bir gurur Galatasaray benim için. Ama bunun yanında da böyle uzaktan baktığım zaman; gerçekten muhteşem bir dostluk, arkadaşlık, olağanüstü bir dayanışma... Türkiye gibi bir toplumun bütün koşullarına uyabilecek kapasitede bir genel eğitimle -milli eğitimden bahsetmiyorum- yetişmiş olmak...

Bunun yanı sıra da mekânsal olarak baktığımızda, vallahi benim için olağanüstü bir saray; o sarayın büyüleyici atmosferi, Ortaköy ve olağanüstü bir tarih... Ve sonrasında Beyoğlu'nun diğer büyüleyici atmosferi... Ortaköy ile Beyoğlu, kesinlikle aynı yerde duruyor. Bunda Ortaköy'e, saraya sonradan geri dönüp, 21 yıl Galatasaray Üniversitesi'nde çalışmış olmamın etkisi olabilir. O olmasa belki biraz daha Beyoğlu'na kayabilirdim ama bu şanslı insanlardanız o açıdan. Bir de yan mekânlar olarak Beyoğlu'nda. Özellikle de bizim 106 devresinin “50. Yıl Altın Kitap”ımız var, orada yazmış olduğum gibi; Mektep'in yanı sıra bütün Beyoğlu... Hani “bana bir şey olmaz” hissinden bahsettin ya Duygu... Bence de olmaz, olmaz yani, Beyoğlu'nda hiçbir şey olmaz Galatasaraylılara. Bütün Beyoğlu mekanları, hele de bizim dönem sinemalar, eski usul kahveler, pasaj...

Seza Sinanlar Uslu (124): Peki hemen 2. soruya geçelim ve cevaplama sırasını terse çevirelim. Sorumuz şu:

Okul hayatınız boyunca kız erkek ilişkileri ve iletişimi nasıldı? Bu iletişime müdahale edenler oldu mu?

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Bizim dönemimizde, resimde görmüş olduğunuz gibi tabii çok farklı bir kız-oğlan öğrenci yapısı vardı Ortaköy'de. Dolayısıyla o kadar bunu hissetmedik. Niçin? Biz 12 kız girdik, bizden önce de 10 kız vardı. Ama orada sadece ilkokulun son iki sınıfı ve hazırlıklar vardı, yani toplam 250-300 öğrenci içinde 20 kız... Tamam yine azınlıktaydık ama bir de o ilk heyecanla, çok özel bir şey fark etmiyorduk. Hele de hazırlığı biz orada okuduk, sonra bütün hazırlıklar Beyoğlu'na gitti. Bunu belirtiyorum çünkü önemli. Sadece bir şube, 6. sınıf kaldı. Kalan arkadaşlardan 2 kız ayrılmıştı. 18 kişilik bir sınıfta, 10 kız öğrenci ve 8 oğlan var. Ve bu 8. sınıfa kadar aşağı-yukarı böyle gitti.

Orada oğlanlarla ilişkimiz son derece normaldi. Yani işte ne bileyim kovalamaca oynardık, o saçını çekerdik, öyle şeyler olurdu. Ama onun dışında oğlanlarla özel bir problemimiz yoktu. Kiminle probleminiz vardı? Kadın

ÇAĞLAYAN KOVANLIKAYA (118)

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesidir. Aynı üniversite bünyesinde dekan yardımcılığı, bölüm başkanlığı idari görevlerini yapmıştır. Galatasaray Lisesi'nden 1986 yılında mezun olduktan sonra, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirmiştir. Yüksek lisans ve doktora eğitimini Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Sosyoloji ve Metodoloji Programı'nda yapmıştır.

Doktora programını “1980 Sonrası Türkiye'de Politik Alanda Kadınlar ve Kadın Politikası” başlıklı teziyle tamamlamıştır. Çalışma konuları; toplumsal cinsiyet çalışmaları, kadın araştırmaları, Türk sosyoloji tarihi, kent, kültür ve göç sosyolojisi üzerine araştırmaları içermektedir.

Çalışma konularında bilimsel yayınlar, projeler yapmış ve yanı sıra sempozyum, kongre, seminer, panel ve programlara konuşmacı olarak katılmıştır.

idareci ve kadın öğretmenlerle problemimiz vardı. Galatasaray Lisesi'nde benim dönemimde, bazı kadın öğretmenlerin kız öğrencilere yaptığı zulmü, büyük ihtimal sonrasında erkekler bile yapmamış olabilir. Bayağı zulüm... Kıyafetinden tutun, ayrımcılık ve ırkçılığa kadar yani. Yani mesela annemi çağırırdı idare, "Ama yani ötekiler yapabilir, Hülya yapamaz, çünkü o sarışın!"... Yani sarışın olmak mesela suç falan. Çünkü kızları tamamıyla bizim filmimizin (Filmör yapımı belgeselden söz ediyorum) adındaki gibi "masum, küstah, fettan" olarak addediyorlardı. Bütün o 11-12 yaşındaki kız çocuklarını, oğlanları baştan çıkarmaya hazır birer fettan "Ahu Tuğba" olarak görüyordu o kadınlar. Korkunç bir şekilde. Uzun anlattım ama hakikaten öyleydi. Ve çok önemli bir şeydi.

Sonra Beyoğlu'na geçtik ve tabii çok önemli. Dokuzuncu sınıfa 12 kız geçtik arkadaşlar. Bizden önce de giden 3-4 kişi kalmış. Ötekiler hep gitmişler. 1.400 tane oğlan çocuğun içine... Deyim yerindeyse biz kendimizi açık büfede bulduk. Yani en paçozumuzun, misal ben, etrafında en az 100 tane hayran var.

Şimdi dolayısıyla ilişkilerimiz nasıldı? İlişkilerimiz iki üç tür bence. Bir; kızların varlığını dahi kabullenemeyen ve buna son derece nasıl söyleyeyim dışlayıcı, aşırı tepkili davranan büyük sınıflar, başta 12 olmak üzere... Bütün oğlanlar tabii ki böyle değildir. Ama genel eğilim olarak böyleydi. Diğer 4 şube sırf erkekti, kendi sınıfımız dışındaki şubelerle pek kaynaşamazdık doğal olarak.

O kadar ki bir sürü devre arkadaşımı, sonraki pırlavlarda falan tanıdım. Biz burada kendi sınıfımızdaki arkadaşlarımızla olan iletişimden söz edersek -yani bir iki atıştığımız bir şey olabilir tabii- şahane arkadaşlıklar diyebilirim. En ufak bir "bu kızdır" diye ayırım yok, en ufak bir açık taciz yok. Ha bu arada şunu söyleyeyim: Tabii ki ben kendimden biliyorum ama çok yakın birkaç kadın sınıf-devre arkadaşım da bu konuda hemfikir; belki biri-ikisi bireysel yaşamışsa, onu bilemem ama görünürde asla böyle bir şey yoktu.

Buna karşılık ne vardı? Flörtün Allah'ı vardı. Yaş 14-15, şöyle örnek vereyim; 9'uncu sınıfa 12 kız girdik, 10. sınıfa 5 kız geçti. Bir tek bundan mı? Değil ama yani herkes bir dağıldı yani Beyoğlu'na geçince. Bir oğlum olduğu için biliyorum 128'den; "Yok o onun ablasıdır, yok sen onunla sevgili olamazsın" filan. Bunu duyduğumda deliriyordum ve hatta dedim ki "Geleym size bunu söyleyenleri, gerekirse okulu dağıtayım" falan dedim. "Ben onların hepsinin ablasıyım çünkü" dedim. O kadar kızdım ki bu faşizan davranışlarına... Asla tabii ki bizde böyle bir şey yoktu. Müdahale edenler var mıydı bu tür şeylere? Vallahi, yani dediğim gibi kız öğrenci olmamızdan dolayı açık bir taciz veya bir dışlama veya bir şiddet görmediğimiz için müdahale de yoktu. Zulmü yapan, şiddeti, mobbingi yapan zaten öğretmen. Özellikle de küçük sınıflarda biz bunu şikâyet bile edemiyoruz. Şanslı olanların ana babası anlıyor derdini. O yüzden de hani böyle bir şey çok net yaşamadım.

Özen Ülgen (129): Bu soru benim dönemim için çok zor ve uzun. Süre kapsamında çok kısaca cevap vermeye çalışacağım. Hazırlık 1'de arkadaşlık, bir daha medeni iletişim diye bir şey söz konusu olmadı. Devre toplantısı dışında iletişim kurmamız uygun değildi. Bizim devrede sadece devreler arası değil, devre içinde de ilişki kurulması genel tabirle "flört" yasaktı. Kadınla erkeğin, arkadaş olması dahi kabul gören bir yaklaşım değildi. Kadınların erkekler, erkeklerin kadınlar arasındaki birliği bozduğuna inanılırdı. Elbette bu, çoğunlukla yatılı erkek olarak kendini tanımlayanlarla sınırlı bir bakış açısı. Gündüzlü olan bazı kız ve erkek arkadaşlarımızın hem bizimle hem de birbirleriyle ilişkisi, nispeten vardı ama devre genelinde kadın erkek ilişkisinin olmadığını söyleyebilirim. Somutlaştırmak gerekirse, zor geçen 2. yılımızın ardından yatılı erkekler ve bazı gündüzlü erkekler Beyoğlu'na gitti; hiçbir kız, gündüzlü kızları da kastediyorum, 1 kız dahi Beyoğlu'na gitmedi. Beyoğlu'na o yıl yeni kayıt yaptıran bir kız arkadaşımız da ertesi hafta Ortaköy'e aldı kaydını. Ve Beyoğlu'ndakiler bir sene sırf erkek okudular. Bu durumun sorgulanması ve buna müdahale edilmesi gerekirdi, edilmedi. Okul karma olduktan bu kadar yıl sonra, bir devrede hiçbir kızın Beyoğlu'na gitmemesinin nedenini hiçbir aktör -bir yönetici, öğretmen, abi, abla, ebeveyn hiç kimse sormadı. Herkes üç maymunu oynadı.

Seza Sinanlar Uslu (124): Özen soracağım şey biraz üçüncü soruya giriyor ama yeri gelmişken sormak isterim bu nasıl tesis oldu sizin dönemde? Yani bu durum nasıl oluştu?

Ezgi Taşkın (147): Nasıl yani? İlk yıl arkadaşınız aslında. Birdenbire yatılı erkekler bir sabah uyanıp "Biz en büyüğüz" mü dediler?

Özen Ülgen (129): "Galatasaray erkektir, erkek kalacak" anlayışı sebebiyle. Biz Hazırlık 2'de "etüt abisi" gördük. Beyoğlu'ndan etüde geldikleri için biz gerçek Galatasaray'ın Beyoğlu'nda olduğunu, Ortaköy'ün Galatasaray olmadığını ve onun da sadece "erkek kardeşliği" üzerine kurulu olduğunu öğrendik. Dolayısıyla çok büyük bir zaferdi onlar adına. Galatasaray erkek kalmıştı...

Seza Sinanlar Uslu (124): Bu öğrenci etüt ağabeyleri kaç devre büyüktü?

Özen Ülgen (129): 6 devre büyüklerdi, yani 12. sınıflardı. Şunu söyleyeyim. Etüt abileri geldikleri zaman bizi ayırmak istediler. Aslında bizim etüdümüze girmek istemediler. Sadece erkeklerin etütlerine girmek istediler. Bununla ilgili olarak bizimle bir toplantı yapıldı ve biz istedik. Çünkü tabii o zamanlar, tüm Türkiye'de olduğu gibi bugün kabul edilmesi mümkün

ÇİÇDEM USTA GÜNER (136)

Galatasaray Lisesi'nin 136. devresi mezunlarındandır. Yüksek öğrenimini ODTÜ Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlamış, lise döneminden itibaren çeşitli medya kurumlarında stajlar yaparak başladığı kariyerini üniversite eğitimi sonrası medya ve iletişim alanında sürdürmüştür. 15 yılı aşkın profesyonel mesleki deneyimi boyunca televizyon haberciliğinden insani yardım alanına uzanan çok yönlü bir kariyer inşa etmiştir. Gazetecilik yıllarında uluslararası haberler ve insani krizler üzerine çalışarak edindiği deneyimi, sivil toplumdaki iletişim çalışmalarında hem saha deneyimi hem de savunuculuk çalışmalarıyla beslemiştir.

2016 yılında Hayata Destek Derneği'nde (Support to Life), iletişim departmanını sıfırdan oluşturarak kurumun stratejik iletişim yaklaşımını ve marka kimliğini inşa etmiş, derneğin görünürlüğünü

ulusal ölçekte güçlendirmiştir. Kurumsal iletişim stratejilerinin yanı sıra medya ilişkileri, savunuculuk kampanyaları ve içerik üretimi alanlarında ekipler yönetmiş; bağışçı ve paydaş iletişiminde bütüncül bir dilin yerleşmesine öncülük etmiştir. Toplumun kırılgan kesimlerinin hak ve ihtiyaçlarını ortaya koyan belgesel çalışmalarla insani hikâyeleri görünür kılarak, çeşitli gazetelerde yayımlanan yazılarıyla da toplumsal meselelere dikkat çekmiştir. 2025 yılı Ekim ayından bu yana ise Galatasaray Eğitim Vakfı'na iletişim danışmanlığı vermektedir.

Kültür-sanat alanında da aktif olarak üretim yapan Güner; Ruhi Su Kültür Sanat Derneği Yönetim Kurulu üyeliğini yürütmekte ve Zorlu PSM Blog'da düzenli olarak tiyatro eleştirileri kaleme almaktadır. Küçük ölçekli sivil toplum kuruluşlarına ve Afet Platformu gibi koordinasyon yapılarına gönüllü uzmanlık desteği sağlamaktadır.

olmayan sıra dayağı ve benzer uygulamaların yaygın olduğu bir dönem olduğu için de sorun olmuştu. Onlar kızlara bunları yapmak istemediklerini söylediler. Biz de Galatasaraylı olmak istediğimizi söyleyip, erkeklerle aynı koşullarda etüt yapmayı istedik.

Seza Sinanlar Uslu: Yani siz “dayağa razıyız” dediniz ve onlar da size erkek gibi davrandılar.

Özen Ülgen (129): Evet, genellikle “beyler” diye hitap edilirdi. Yani Galatasaray erkek bir yer, biz de bunu kabullenmeliydik. Etüt abilerimizin bize değer verdiklerini düşünürdük. Onun da bir altını çizmek isterim. Onlar da çok değerliydi biz için. Sadece biz kızlar cinsiyetimizden ötürü Galatasaray’ı yaşayamayacak olan zavallılardık. Onun dışında bir kusurumuz olduğu söylenmiyordu. Sadece cinsiyetimizden dolayı ne yaparsak yapalım tam anlamıyla Galatasaraylı olamayacaktık...

Seza Sinanlar Uslu (124): Evet, anlattıkların hepimize ağır geldi.

Özen Ülgen (129): Şunu da söylemek isterim. Bize çok şey katmak isteyen ve katmaya çalışan insanlardı. İçlerinde şöyle bir durum da gözlemleniyordu: “Bu mesele, çok büyüklerden geliyor... Çok büyük abiler de kızları istemiyor” Bizi kardeş olarak görebilir, eşit davranabilirlerdi. Ama tepeden gelen bir aktarım vardı, etüt abileri onu iletiyorlardı. Bu halleri bir çaresizlik olarak yansıyordu bize. Sonrasında da camiada genel olarak istenmediğimizi çok duyduk. Müdür bile yüzümüze, camiada istenmediğimizi, en ufak hatamızda kız yatılıyı kaldıracağını söylemekten çekinmedi. Kızları istemeyen abilere ilişkin, sayamayacağım kadar çok talihsiz anımız var.

İşıl Ertüzün (124): 1984’te 288 kişi girdik. 66 ya da 68 kızdık diye hatırlıyorum. İki sene Ortaköy’de gündüzlü okudum. O yaşa özgü doğal bir halimiz vardı herhalde. Aslında 6. sınıfa geçtiğim yaz Beyoğlu’na geçmem için o zamanki müdür rahmetli Süreyya Günay’la konuşmaya gittik. “Beyoğlu’na sonra gelecek zaten, ne kadar geç gelse o kadar iyi” dedi. Bununla ne demek istediğini pek anlamamıştık. O yıl değil ama sonraki yıl 7. sınıfın başında çekilen kurada ismim çıktı, geçtim. Sınıfta 2 kızız. Diğer sınıflarda 6’da geçen kızlar vardı. Bizim sınıfa bir süre bekledik ki Ortaköy’den, kurada ismi okunan kızlardan başka gelen olsun. Gelmedi... Herhalde 13-14, ergenliğin en şiddetli dönemi yani. Tabii kolay değildi 40 kişilik sınıfta 2 kız olmak, çok farklıydı. Şimdi geriye bakınca herkesin gözünün üstünde olduğunu hissettiğin bir ortam. Bir yandan sen daha kendi vücudunun ne olduğunu anlamazken, bütün bunları beraber aynı ortamda yaşamak çeşitli zorluklar da hoşluklar da barındırıyordu elbette. Sekizinci sınıfta

da iki kız okudum ben. Sonra 9. sınıfta 4 kız olduk. Bizim dönemde Ortaköy ile Beyoğlu çok farklıydı bu bakımdan. Ortaköy’de muhtemelen daha eşit bir dağılım, eşit değilse bile daha farklı bir dağılım varken, Beyoğlu’nda bizim devrede 3 sene, hiç kız olmayan bir sınıf da oldu. Yani kimler müdahale etti-etmedi meselesinde, edilmeyen müdahaleler ya da tuhaf bir şekilde edilen, bu şekilde edilen müdahaleler var.

Seza Sinanlar Uslu (124): Karma eğitim var ama bazı sınıflar sırf erkek kalmayı sürdürüyor ve idareciler de burada yanlış bir şey olduğunu düşünmüyorlar...

İşıl Ertüzün (124): Evet. Kız erkek ilişkileri bakımından mesela “alt devre üst devreyle çıkamaz” diye bir şey yoktu yedideyken. Arada neler oldu düşünmek gerek. Ama 11’inci sınıfta, bizim dönemden bir erkek arkadaşımız, alt devreden bir kızla çıktığı için kendi devremizin erkeklerinden büyük bir fiziksel şiddete maruz kaldı.

Seza Sinanlar Uslu (124): Evet altını çizmek gerekiyor bu vakada şiddete uğrayan erkekti.

İşıl Ertüzün (124): 7. sınıfta Beyoğlu’nda ilk defa Şamata Gecesi’ne gittiğimizde, bütün bir lise nüfusunun Tevfik Fikret Salonu’nun koridorunda zıp zıp zıplayarak “Beyoğlu erkektir, erkek kalacak” diye bağırıldığını hatırlıyorum. 7. sınıfın çeşitli şiddetlerinin arasında, kızların da şiddete uğradığı oldu. Ama bir yandan da kendimize has yollar bulduk. Sınıfta kendi aramızda aynı zamanda kütüphaneye gidip yuvarlak masa toplantısında kadın olmak, erkek olmak, cinsellik falan gibi şeyleri konuşabiliyorduk. Fakat yine 11. sınıfta, yani 1990-91 senesinden bahsediyorum, kot pantolon giydiği için şiddete maruz kalan kız arkadaşımız oldu. Erkekler için kot giymek çoktan serbestti. Fakat kızlar için değildi. Bu şiddet olayının idarenin gözünün önünde yaşandığını biliyoruz. 12. sınıftayken kot giyme özgürlüğümüzü elimize aldık. Okulun ilk günü sabahı okula herkes kot giyerek gitti ve bu büyük bir olaydı. 123 devresi de bizim gibi 288 kişi girdi ve onlar kızların 6. sınıftan itibaren Beyoğlu’nda olduğu ilk devreydi ve bunun çok zorluğunu yaşadılar tabii.

Seza Sinanlar Uslu (124): Düşünüyorum da bizim devre için sayıca kalabalık olmak bir yandan kolaylaştırıcıydı. Yani sayıca az olunca baskının odağı olunuyor. Daha kalabalık devrelerde, bazıları kendi kuytusuna, kendi yöresine kaçabiliyor. Galiba bu kalabalık devrelerde biraz öyle bir şey vardı; bizim devremizde de herkes herkesle hemhal değildi. Bazıları bazılarıyla hiç konuşmazken, bazılarıysa herkesle temas kurabiliyordu.

Işıl Ertüzün (124): Şimdi konuyu çok dağıtmak istemiyorum ama tek mesele kız-erkek farklılığı değildi. Sistem bir değişiklik ihtimali belirdiğinde katılaşmaya başlıyor. Bir tür savunma mekanizması gibi. O zaman farklılıklar çok daha önemli olup ortaya her şeyi tek tipleştirmeye çalışan bir kuvvet çıkıyor. 1980 sonrası girdik biz. Kız-erkek ilişkilerinin farklılaştığı bir dönem oldu. Bir sürü başka sebep vardı. Sonra benzer eğilimler, İlkokul'un ilk mezunlarını verdiği yıllarda da ortaya çıktı. 8 yıllık eğitime geçişle, okula girme yaşı ve okulda geçecek zaman değiştiğinde de. Bizde bir üst devreye ille "abi-abla" denecek diye bir baskı yoktu mesela. Ama çalışırken gördüğüm bazı dönemlerde çok keskinleşen bir meseleydi bu. Aynı sınıfta farklı devrelerden kişiler arasında bunun çok kuvvetli bir mesele olması, kız-erkek farklı devrelerin ilişkilerinin "yasak" olmasındaki katılık ve ortaya çıkan baskı ve şiddet...

Seza Sinanlar Uslu (124): Bütün bu konuştuklarımızda şöyle bir taraf da var. Hepimizin bildiği gibi Galatasaray aslında ötekisiyle meşhur bir yapı gibi geliyor bana. Tabii ötekileştirme Galatasaray'a özgü değil, topluluklarda çok sık görülen bir şey ama Galatasaray'da kendi içinde öteki yaratma var. Yatılı erkek-gündüzlü erkek, yatılı kız-gündüzlü kız. Tümüyle kız-erkek... Ortaköy-Beyoğlu, Şişli'de okuyanlar... Kurayla gelenler-sınavla girenler ya da liseye 5. sınıf yani ilkokuldan gelenlerle-orta sonndan sonra girenler; daimiler-daimi olmayanlar gibi.

Çiğdem Usta Güner (136): Ben 1999'da girdim. Zaten ilkokuldan arkadaşlar vardı, biz onların yanına eklendik ve ben zaten ergenliğe girmiştım. Yani artık ergenleşmiş bir kız çocuğu olarak liseye gelmişim ve tüm erkek arkadaşlarım başka liselerden oldular. Çünkü zaten ben arkadaşlarım kadromuz vardı. Aralarında sadece ben Galatasaray'ı kazandım. Tesadüftür, onlar da ekip olarak İstanbul Lisesi'ni kazandılar. Yani benim 8. sınıf sonrasında girmemle beraber, hikâye farklılaşıyor. Tam da kontrastı buradan kurmak istiyorum. Yani daha evvelden girenlerin, lise tüm sosyal çevreleriydi. Ama benim zaten halihazırda dışarıda bir arkadaş çevrem vardı. Ama Galatasaray neyi yarattı bu anlamda? Mesela biz "Aksak Dergi"yi çıkardık, müzik yapıyorduk, SOBİT'i kurduk. İşte Seza Abla gibi insanlar mesela, benim için çok önemli karakterler oldu. Yani Galatasaray'dan bu anlamda kendi sosyal kimliğimi güçlendirecek birçok şey öğrendim. İlk defa koroya girdim. Fotoğraf çekmeyi Galatasaray'da öğrendim, inanılmaz beslendim ama sosyal hayatım Galatasaray'dan ibaret değildi. Bir akran zorbalığı sıkıntımız vardı bizim. Akran zorbalığı; özellikle bazı arkadaşlarımıza, kız-erkek fark etmez, hayli ağır takılmalar oluyordu. Sanıyorum o dönem beni mesafelendiren konulardan biriydi bu. ODTÜ'ye gittiğimde bambaşka bir toplumsallık olduğunun

CANCAN ECE ÖZ (140)

Kura ile 1995 yılında Galatasaray İlköğretim Okulu'na girmiş, ardından 4,5 yılı yatılı olmak üzere toplam 13 yılını Galatasaray camiasında geçirmiştir. 2008 yılında Galatasaray Lisesi'nden mezun olmuş, lisans eğitimini Londra'da Queen Mary University of London'da hukuk alanında tamamlamıştır. Londra'daki eğitimini bitirdikten sonra Türkiye'ye dönmüş, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden denklik diploması almıştır.

Mezuniyetinin ardından çeşitli hukuk bürolarında ve kurumsal şirketlerin hukuk departmanlarında görev almış, hukukun farklı alanlarında deneyim kazanmıştır. 2020 yılında kendi hukuk bürosunu kurmuş, halen İstanbul Barosu'na kayıtlı serbest avukat olarak çalışmaktadır. Başta aile hukuku, miras hukuku ve göçmenlik hukuku olmak üzere, Türkiye'de yaşayan yabancıların bu alanlardan doğan uyuşmazlıklarında müvekkillerine hukuki destek sunmaktadır.

Çalışmalarında özellikle dezavantajlı grupların hukuk alanında temsiline odaklanmakta; kadınların ve göçmenlerin adalet mekanizmalarındaki görünürliğini artırmaya yönelik projelere ilgi duymaktadır. Profesyonel yaşamının yanı sıra flamenko ve Roman havası danslarının kurslarına katılmakta; dezavantajlı grupların duygularını ve kimliklerini dans yoluyla ifade ediş biçimlerini keşfetmeye çalışmaktadır.

ayrıldına vardım. Kimse kimseye yukarıdan bakmaz. Kimse kimseye ayrıştırmacı bir dil ile iletişim kurmaz. Yani bunun bir sosyal norm olduğunu, olası olduğunu gördüğüm yerdir üniversite. Ve Galatasaraylı olduğumu söylemekten ODTÜ'deyken uzak durdum, söylemedim. İstanbul'dan geliyorum dedim. İstanbul'da iyi bir okuldan mezunum dedim.

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Kız-oğlan ayrı ayrı okuduk. Biz hazırlık sınıflarında beraberdik. Etütlerimizi de beraber yapıyorduk ve yaramazlık yapıyorsak da beraber yapıyorduk. 11 yaşında çocuklar olarak yemekhaneye koşuyorsak, beraber koşuyorduk. Kimse kimseye kadın veya erkek olduğu için çelme takmıyordu. Sadece daha önde gitmek için ensesinden tutup geri alıyordu. Ama böyle çok cinsiyetçi bir yerden bakılmıyordu hazırlıktayken. Ayrıştırmayı oturtturmak; işte erkekler buraya otursun, kızlar buraya otursun falan gibi bir şey de yoktu. Tam tersi karma halde -ki aslında 80'lere doğru geliyorduk. Politik atmosfer yoğun. Bu sırada şunu söyleyeyim. O günlere ilişkin sohbetlerden de anlaşılacağı gibi Türkiye'nin politik yapısı ile çok ilintili günler geçiyordu okulda. Yani Galatasaray'ı da aslında Türkiye'nin minimum politik görünümünün olduğu bir yer olarak düşünmek lazım. Bu anlamda bu yuvarlak masanın da kabaca 5 senelik aralarda kurgulanması bence çok iyi bir şey. Dediğim gibi bizde o sıralar öyle bir ayrım gözetilmiyordu. Çünkü politik atmosfer de buna çok izin vermiyordu. Galatasaray'da ben okula girdiğimde çok politik bir atmosfer vardı. Bu tür baskılara da çok fazla izin verilmiyordu. Tam tersi eşitlik vardı. Mesela hayatımda ilk boykotun ne demek olduğunu, politik olmanın ne demek olduğunu, hazırlık sınıfında duvarları kazıyarak öğrenmişim 11 yaşındayken. Sonra oğlanlar yukarı (Beyoğlu) çıktı. Biz kızlar olarak aşağıda (Ortaköy) kaldık ama ilişkiler devam etti. Ben bu türden şeylerin nasıl dönüştüğünü, lisenin politik atmosferinin nasıl değiştiği ile çok orantılı olduğunu da düşünüyorum. O politik atmosfer, bizim ergenlik döneminde de devam etti. Aslında bu eşitlik algısı, ilk olarak senin de bu lisede bir erkekten farklı olmaksızın okuyabileceğini sana hissettiren bir şey oldu. İkinci olarak da bence lisede sosyal kollar çok çok önemliydi. Ben de çok aktiftim bütün bu kollarda çalışmalar yapmak için.

Seza Sinanlar Uslu (124): Söyleyebilir misin hangi kollardı?

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Ben tabii sporda aktiftim. Bir basketbol serüvenimde var bir yandan da halk oyunları, folklor kolu. Yani altıncı sınıftan itibaren halk oyunlarında çok aktiftim. Kollar çok aktifti o zaman ve sadece yukarıya, Beyoğlu'na has bir şey değildi bu. Beyoğlu da bunu böyle hissediyordu. Bütün kollar aslında bu işin karma

yapılırsa daha üretken olacağını düşünüyordu. O yüzden de biz aşağıdan çalışma yapmak için Beyoğlu'na gidiyorduk mesela. Ve açıkça şunu söyleyeyim: Bunu bizden sonraki devrelere söylediğim zaman, bana şaşkın gözlerle baktılar. Ben yukarıya çıktığımda, kendimi ayrıcalıklı yerine ironi yaparak diyebilirim ki “prens” gibi hissediyordum. Ekip arkadaşlarımız “*Gelin açsınızdır veya aşağıya gideceksiniz, yemek bitmiştir, tost ve çay ikram edelim*” derlerdi. Ne bileyim, kapıdan içeri giriyoruz. Bizi alıp çalışma alanı olan tahta salona çıkarmalar... Bizi almalarının bir nedeni belki de biraz önce söylendiği gibi o 1.400 sayısından korumaya çalışmalarıdır. Ama o zamanlar bizim anladığımız şey, kendimizi prenses gibi hissetmekti. Ve oraya çıkıp da dönem arkadaşlarımızı gördüğümüzde “*Merhaba, ne haber?*” hatırlar sormalar, birbirimize sarılıyorduk işte. Yani 87-88 senesine kadar aslında bu ilişkiler öyle devam etti.

Ne zaman ki kollar törpülenmeye, ayrıştırılmaya başlandı; aslında o zamandan itibaren kızlar ayrı, oğlanlar “ayrı” denmeye başlandı. Tam da o döneme, bir karma eğitim olayı da girdi. Bizim zamanımızda da bizim arkadaşlarımız “*Galatasaray erkektir, erkek kalacak*” gibi şeyler söylüyordu. Biz de “*hop!*” dediğimizde, “*tamam tamam*” diyorlardı. Anlatabildim mi? Bu kadar kolaylıkla dönebiliyorlardı. Çünkü abileri onlara diyorlardı ki “*Galatasaray erkektir*” falan...

Yani şunu söyleyeyim, müzik yarışmaları vardı hani, çok önemliydi. Çok önemlidir... Hani sabahın 6'sında biz kızlar oğlanlar kuyrukta beklerdik. Erkekler bizden önce giderlerse bizi “*gelin kuyrukta beklemeyin*” diye aralarına alırlardı. Orada beraber eğlenmeler, bağırma... Hiç böyle ayrıştırma yapmaksızın yani kızlar oğlanlar şurada otursun gibi bir şey yok... Tam tersi o karma olma halini hepimiz istiyorduk ve hiçbir zaman da bizler “*Erkek Galatasaray*”da benim ne işim var? diye düşünmedik.

Gülsün Güvenli (113): Bir şey sorabilir miyim? Bu kol faaliyetleri, devreler arası ilişkileri sizde de güçlendirdi mi?

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Tabii ki çok güçlüydü. Hani burada söylemiştim ya destek olan ablalar vardı. Tabii ki büyüklerimiz aslında nasıl bir ilişki kurmak gerektiğini, yani daha önce kollarda yer alanlar, nasıl karma bir biçimde ilişki kurabileceğini sana gösteriyordu. Ama akran zorbalığına uğramadık mı? Kendi “*Ortaköyümüz*”de çok uğradık. O yüzden diyorum ki yukarıda kendimizi prenses gibi hissediyorduk, “*Acaba burada mı kalsak diyorduk*” (gülümser). Aşağıya indiğinde çünkü yatakhane farklı bir şeyle karşılaşıyorsun. Bu akran zorbalığı dediğimiz şeyi sadece kız-erkek değil, hemcinslerin içerisinde de yaşıyorsun...

Hani müthiş derecede bir Galatasaray'a aidiyet, bize öyle pompalanmadı aslında o dönemler. Biz

orada, Galatasaray'ın bize sunmuş olduğu imkânlarla en güzel ne yapabiliriz? Bunun peşine düşmüştük. Yani Galatasaray'ın bize kattıklarından çok, “*Biz Galatasaray'a ne katabiliriz?*”; böyle karşılıklı bir ilişki sürdürmeye çalıştık o dönem. O yüzden kızlarla erkekler arasında çok ciddi sorunlarla karşılaşmadım kendi adıma.

Ama bizim dönemde 11. sınıf ve 12. sınıfta gündüzlü kızlar yukarı çıktı. Sene 1985-86. Onlar farklı şeyle karşılaştılar yalnız. Yani işte kapaklı sıraların içine kadın olduklarını belirten şeyler mi konmadı? Yere kalemler atılıp da yerden almalarını istemeler mi? Yani böyle cinsiyetçi şeylerle karşılaştılar tabii. O yüzden, seneler hakikaten çok önemli. 80'den sonra denemeye çalıştılar aslında bunu. O yüzden diyorum, politik atmosfer çok önemli.

Duygu Aytaç (151): Ben gerçekten kadınların çok fazla olduğu bir dönemde okumuştum. Bu sebeple belki anlatılanlardan farklı bir şey, kötü değil de iyi bir şeyler bekliyorsunuz ancak bizde de durum farksızdı. Zaten sekiz yıl ilköğretim ardından, ortaokulunda okumuştum. O yüzden kardeşlik kavramına hiç uzak büyümemiştim. Yani birinci sınıftan beri liseye gideceğimi biliyordum. Oradaki kardeşliği biliyordum ve bana çok büyüleyici geliyordu “*kardeşlik*” kavramı, çok hoşuma gidiyordu. Sanki bir ailem var, bir ailem daha olacak ve gerçekten bir abilik, ablalık, kardeşlik yaşayacağım düşüncesiyle liseye büyük bir heyecan ile geçmişim. İlk hazırlık yılını hatırlıyorum. Bilerek hazırlık okumak istemiştim. Çünkü kendi devremle bir şeyler paylaşmak ve Galatasaray'ı doya doya yaşamak istemiştim. İyi ki hazırlık okumuşum, hazırlığı çok güzel hatırlıyorum. İlk geldiğimiz zamanlarda gerçekten kadın-erkek ilişkileri, bence diğer yıllara göre daha sağlıklıydı. O kadar küçük yaşta olmamıza rağmen birbirimize çok sahip çıkan, birbirimize güzel sohbetler eden ilişkileri kuvvetli bir dönemdik. Ama yaşlar ilerledikçe cinsiyet farkını daha çok içimizde hissettik. Ama bunu şu anda mezun olduğum ve geçmişini değerlendirebildiğim bir noktadan söylüyorum. Okuduğum yıllarda bunun bu kadar farkında değilim. Bu kadar baskı altında olduğumu mezun olunca, Galatasaray'dan kopunca, birazcık uzaklaşınca hissettiklerime bakınca anladım. Mesela 5 yıllık hayatımda 4 kere bir milongaya (tango gecesine) katıldım ve yalnızca bu özel günlerde elbise veya etek giydiğimi hatırlıyorum. Şimdi hayatıma bakıyorum, ilk kez yeni yeni etek almaya başladığımı fark ettim ve bu aslında liseden gelen bir alışkanlıkmış. Hatta bugün bilerek etek giyip geldim. İlk mezun olduğumuz dönemlerde Cemiyet'e etek veya elbiseyle gelmeye çekiniyorduk ama artık buna cesaretim var.

Bir de bu kadar kadın çoğunluklu olduğumuz bir dönemde erkeklere kendimizi kabul ettirmek, erkekleri düşüncelerimize ikna etmek ve onların onayını almak çabası vardı.

DUYGU AYTAÇ (151)

2006 yılında başladığı Galatasaray Eğitim Kurumları'ndaki öğrenim hayatını 2019 yılında tamamlamıştır. Gündüzlü öğrenci olarak eğitim gören Aytaç; sosyal sorumluluk kulübü, tango kulübü ve her yıl düzenlenen spor festivali dahil olmak üzere birçok öğrenci topluluğunda aktif rol almış; çoğunlukla yatılı öğrencilerin katıldığı okul sonrası etkinliklere düzenli olarak iştirak ederek lise yıllarını dinamik ve kültürel açıdan zenginleştirmiştir. Erasmus+ programı kapsamında sürdürülebilirlik temalı bir projede yer alarak Polonya'da Galatasaray Lisesi'ni temsil etmiştir.

Lise eğitiminin ardından İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne devam eden Aytaç, 2024 yılında mezun olmuştur. Üniversite yıllarında, uluslararası hukuk büroları da dahil olmak üzere çeşitli prestijli hukuk bürolarında staj yaparak farklı hukuk alanlarında deneyim kazanmış; öğrenciliğinin ilk yıllarından itibaren aktif şekilde yer aldığı Hukuk

Kulübü'nde akademisyenlerle düzenlenen etkinliklerin ve kariyer odaklı organizasyonların yürütülmesinde sorumluluk üstlenmiş, ardından kulübün başkanlığını yürütmüştür. Üniversitenin son yılında aldığı startup hukuk kliniği kapsamında kişisel verilerin korunması alanında denetim ve uyum çalışmalarına katkı sağlamış; ikinci sınıftan itibaren dahil olduğu "Privacy Innovation Lab" ile veri koruma alanındaki akademik yönelimini güçlendirmiştir. Bilgi Üniversitesi yıllarında oluşturduğu akademik çevre ve dayanışma kültürünü mezuniyet sonrası Bilgi Mezunlar Derneği üyeliği aracılığıyla sürdürmektedir.

Profesyonel kariyerine Nazalı Avukatlık Ortaklığı'nda yasal stajyer olarak başlayan Aytaç, bugün aynı büroda avukat olarak görev yapmakta; kişisel verilerin korunması, veri güvenliği ve elektronik ticaret hukuku alanlarında danışmanlık faaliyetlerini sürdürmektedir.

Özen Ülgen (129): Bunları duyduğuma çok üzıldüm. Bunca yıl sonra kadınlar çoğunlukta bile aynı şeyler... Yatılı erkeklerin onayını almak zorunda kalma anlayışının sürmesi kabul edilebilir değil.

Duygu Aytaç (151): Ben kendi deneyimlerimden bahsediyorum, bu sebeple devremdeki diğer kadınların yaşadığı her soruna değinemem. Ama biz kadınlar olarak gerçekten kendimizi kabul ettirmek için çok agresiftik bence veya çok erkeksiydik mesela her zaman küfürlü konuşurduk. Yani şu anki ben gibi konuşmazdım o dönemlerde. Kendimi kabul ettirmek için gerçekten erkek arkadaşlarıma küfürler savururdum.

Diğer katılımcılar: Merak etme biz de öyleydik.

Duygu Aytaç (151): Ve böyle bir erkeğe karşı kendimi korumak için bir erkek yatılı arkadaşına ihtiyacım varmış gibi hissedirdim. Örneğin sınıfta bir gün bir erkek yatılı üzerime geldi, ben de onun üzerine gittim. Fiziksel bir атаға geçmek zorunda kaldım çünkü durmayacak bir şekilde geliyordu, sınıfta hoca olmasına rağmen. O an, beni ancak bir erkek yatılı arkadaşım koruyabilir gibi hissetmişim ve beni korumaya gelen de bir erkek yatılıydı.

Tüm bu yaşanan sıkıntılar bir yana, 151 devresinin başına gelen en zor olaylar, her dönem bir taciz vakasının yaşanmasıdır. Hazırlık yılı dışında okulda geçirdiğimiz her sene okuldan birileri atıldı, hocalar gönderildi ve öğrenciler olarak ofsayt yaptık.

Gülsün Güvenli (113): Pardon, “ofsayt yapmak” nedir?

Duygu Aytaç (151): Ofsaytta idareyi protesto ediyoruz ve bu maksatla biz bütün devre ya da okul olarak, o gün derslere girmiyoruz.

Gülsün Güvenli (113): Hah anladım, biz de buna “boykot” diyorduk.

Duygu Aytaç (151): Biz dokuzuncu sınıftayken ilk ofsayt deneyimimi yaşamıştım. Annemlere anlattığımda, çok olmuşlardı. “Nasıl yani derslere girmiyor musun?” yönünde her gün annem sorular yöneltiyordu ve ben de “Yok anne girmeyeceğiz, biz dayanışacağız” demiştim. Gerçekten ablalarımız, yaşadıkları olayları büyük bir cesaretle çıkıp anlatmışlardı ve gerçekten hepimiz ilham almıştık onlardan ve bir dayanışma halindeydik. Ama okul idaresi o noktada bizimle dayanışmadı. Yaşım büyüdükçe, bizim dönemimizde de çok ciddi bir vaka yaşandı. Ve gerçekten aynı arkadaş grubunda olan 20-30 kız arkadaşımız, bir tacizciden dolayı mağdur edildi.

Seza Sinanlar Uslu (124): Tacizci öğrenci miydi?

Duygu Aytaç (151): Evet, tacizci öğrenciydi, bizim dönemdendi. En yakın arkadaş olan kızlar bile birbirlerine anlatamamış. Bir gün bir kız arkadaşımın başka bir kız arkadaşına anlatmasıyla olay ortaya çıktı ve ardından “Bana da oldu” diye insanlar yaşadıklarını anlatmaya başladı. Tüm devrenin birbirine kol kanat germesinin ardından, bunun hukuki bir dava sürecinin yürütülmesi mevzu olmuştu. Ve şunu hatırlıyorum: Bir gün bir telefon geldi ve “dava etmeyeceksiniz” dendi ve 151 devre kızlarının ne yapacağına ilişkin karar, bu kadar sert ve netti.

Gülsün Güvenli (113): Telefon nereden geldi?

Duygu Aytaç (151): Yaşı bize yakın büyük abilerimizden. Yani bana ulaşabilecek büyük bir abiyi, başka bir büyük abiler aramış, “Galatasaray’ın ismini kirlletmeyin” demişler.

Biz devre olarak çok zor bir dönem geçirdik ve bunları yaşarken lise sondaydık. Benim Galatasaray’a en kırıldığım olay budur. Devredeki kızlar ailelerine büyük bir cesaret ve aynı zamanda utanç içerisinde bu olayı aktarmış ancak “büyük abiler” bir karar almış ve kızların cesaretlerini kırarak “dava etmeyeceksiniz” dediler. Kaldı ki bu tacizcinin itiraf etmesini sağlayarak ses kaydını bile almıştık. Elimizde bütün deliller vardı. Kaç kişi ailesi ile paylaştı bu durumu. Kaç kişi o kadar zor şeyler yaşadı. Ve sonucunda bize “Siz dava etmeyeceksiniz, bunu içinize atacaksınız” dendi...

Hani bu kadar severken Galatasaray’ı, bu kadar kardeşlik duygusuyla 13 yıl geçirmişken; Galatasaray’dan bunu hiç beklememişim. Sonrasında uzunca bir dönem Galatasaray ile bağlarımı koparmak istedim. Sizin anlattığınız çok güzel dostluklar var. Ama bizim dönemimiz, 151 devresi birbirine o kadar bağlı bir devre değil. Yani birbiriyle gerçekten görüşen, cemiyette var olan, kendini gösteren bir devre değil ve bunun en büyük sebeplerinden biri bana kalırsa bu taciz vakasıdır.

Seza Sinanlar Uslu (124): Yani “Galatasaray’ın adı lekelenmesin” dediler ama bu dediklerinin maliyeti de bir devrenin aidiyetini kırmak oldu. Bunun maliyeti bu oldu öyle mi?! Ve ne yazık ki bu tür bedelleri ödeyen tek devre de 151 olmasa gerek.

[Bütün Yuvarlak Masa adına en büyük ablamız olan Hülya Abla ayağa kalkıp Duygu’ya sarıldı.]

Duygu Aytaç (151): Bizim 12’nci sınıfta sınava çalışmamız gerekiyordu. Hepimizin başına ağrılar giriyordu. Sınava asla odaklanamıyorduk ve bunun üstü kapatıldı. Ama biz hâlâ bununla yaşıyoruz. Çünkü hâlâ o kişiyle denk gelebiliyoruz ve bize hâlâ Galatasaray’dan herhangi bir destek sağlanmıyor.

Seza Sinanlar Uslu (124): Duygu, anlattıkların bizi çok üzdü, sarstı hatta. O dönemde yanınızda olmadığımız için üzgünüz. Paylaşman çok kıymetliydi, teşekkür ediyorum.

Ezgi Taşkın (147): Şimdi Duygu'nun anlattıklarının üzerine çok farklı kişisel deneyimlerle geleceğim, biraz garip olacak. Genel olarak geçmiş, aklımda pozitif kalan biriyim. Ama bu şu anlama gelmesin; *"Her şey çok güllük gülistanlıktı, biz çok mutluyduk"* demeye çalışmıyorum. Farklı farklı deneyimlere ben de şahit oldum. Aklımda kaldığı kadarıyla onlara da değinebilirim hızlıca ama bir kere biz kız ve erkek öğrenciler olarak birbirine çok yakın sayılardaydık ve bizim dönemimizde hazırlıkta ve 9'da sınıflar karılıyordu. Kız-erkek sayıları genelde sınıflarda da eşitti. Üstüne de 150 kişinin toplam 70-75'i yatılıydı, akşamları da beraberdik. O yüzden de hemen hemen herkesin birbiriyle bir sohbeti olmuştur ve birbirini tanıyabilmiştir bizim dönemimizde. İlişkilerimiz o yaşa göre daha serpilmiş olanlarla ya da mental olarak hazır olanlarla flört ilişkileri gibiydi diye hatırlıyorum hazırlığın başında. Sonrasında da herkesin, kendi arkadaş grubu şekillenmeye başladı. Hemen hemen herkesi gözümün önüne getirdiğimde, arkadaş gruplarının kızlı erkekli olduğunu hatırlıyorum. Hâlâ da öyle. O yüzden bizim dönemde (147) arkadaşlık açısından benim aklımda kadın erkek ilişkileri pozitif kaldı diyebilirim.

Biz okula girdiğimizde akıllı telefon yaygın değildi, hiçbirimizin yoktu. Mobil internet erişimimiz yoktu. Onuncu sınıftan sonra falan bizde bunlar yaygınlaşmaya başladı. İnternetin ve dışarıyla bağlantının neredeyse olmamasının bizi birbirimizle iletişim kurmakla ilgili beslediğini düşünüyorum.

Akran zorbalığı tabii ki vardı. Her yerde olduğu gibi. Erkeklere karşı da akran zorbalığı yaygındı bence. Ama hani şöyle genel bir düşününce kadın zorba çok aklıma gelmiyor. Çok daha nadirdir. Genelde zorbalar da erkek yatılı olurdu. Ama o dönem onun adını koymak da hiçbirimizin o kadar alışık olduğu bir şey değildi. Son yıllara doğru, bunların yanlış olduğunu zaman zaman dile getirebilir hale gelmiştik.

Öncesinde daha çok *"komik"*ti. Biri diğerini zorbalıyor ve bu bir şov. Herkes de onu izleyip gülüyor gibi bir haldeydik. Üst dönemlerle ilişkilerimize gelince: Yani üst dönemlerden bize akan bir Galatasaraylılık var. Bunun en cefcaflı tarafı, tabii ki kadın erkek ilişkileri. O yüzden bu ilişkiler Galatasaraylılık hikayesinde kuralların önemli bir kısmını kapsıyordu. Çok travmatik hatırlamıyorum çünkü o zaman kafamda daha çok şöyleydi: *"Galatasaray'a girdim. Buraya ait olmak aşırı önemli bir şey, kesin olmam lazım. Kurallar ne ise ona uyup sahipleneceğiz."*

EZGİ TAŞKIN (147)

1996 yılında Afyon'da doğan Ezgi Taşkın, Galatasaray Lisesi'nden 2015 yılında (147) mezun oldu. Lise yılları boyunca yatılı okudu. Okulda tiyatro ve edebiyat kulüplerinde yer aldı. Farklı sahne ve metin çalışmalarına katıldı. Çeşitli okul içi etkinliklerin yanı sıra Galata Sanat ve Kültür Sanat Festivali gibi etkinliklerin organizasyonunda görev aldı.

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi bölümünde tamamladı. Eşzamanlı olarak başta staj programlarıyla sonrasında tam zamanlı olarak iş hayatına adım atan Taşkın, Yemeksepeti'nde beş yılı aşkın süre çalıştı. Burada ağırlıklı olarak CRM, growth ve analytics odaklı görevler üstlendi, ekip yönetimi deneyimi kazandı. Daha sonra yaklaşık altı ay Enuygun.com'da çalışarak farklı bir sektörde benzer alanlarda deneyim kazandı.

2025 itibarıyla USERA CRM ve Analytics Danışmanlık A.Ş.'nin kurucu ortakları arasında yer alan Taşkın, şu anda USERA bünyesinde; şirketlere CRM, veri analitiği ve müşteri ilişkileri alanlarında danışmanlık vermeye devam ediyor.

Köpek dostudur, Pirinç'le beraber Kadıköy'de yaşıyor. Spor ve yemek yapmaktan, kitap okumaktan keyif alıyor.

Birkaç tane böyle çok çarpıcı, zihnimde yer etmiş laf hatırlıyorum. “Siz kendinizi abilerinize mi beğendirmeye çalışıyorsunuz” falan gibi. Bunları aşırı üstümüze geliniyordu gibi hisle hatırlamıyorum kişisel olarak ama farklı ve bugünden bakınca çok üzücü ve utandıran deneyimlere de şahit oldum.

Gülsün Güvenli (113): Evet, Galatasaray’a 1973’te girdim, 81’de mezun oldum. Galatasaray Lisesi’nin siyasi olarak en aktif olduğu dönemdi. İşte Türkiye İşçi Partisi’nin gençlik kolu çok güçlüydü. Dev-Yol, Dev-Sol vardı, Maocular vardı vs. Hazırlıkta oğlanlarla birlikte okuduk. Ondan sonra onlar gitti 6. sınıfta. Biz kızlar bir gösteri yaptık ve nasıl izin aldıysak, sınıf arkadaşlarımız olan oğlanları da çağırmiştık. O sene devremdeki oğlanlarla ilişkim bu kadar. Ondan sonra yedinci sınıftan itibaren kol çalışmalarını çok faal olmaya başladı. Hepimiz bu çalışmaların içinde bulduk kendimizi.

Bu arada tabii zorbalıktan söz etmeliyim. İlk yıl dokuzuncu sınıf bazı erkekler vardı. O zaman onların zorbalığını yaşadık. Yani zorbalık dediğim şu şekilde: Maç günleri radyoma el koyarlar, o gece uyuyamazdım. Yemekhanede mandalınanın birini alırlar, sonra zorla satmaya çalışırlar.

İlk sene tabii çok ağladık. İstanbullu değiliz çoğumuz. Ablalar hep “geçecek bak göreceksin, çok eğleneceksin” diye teselli ederler, derslerimize yardım ederlerdi. Bir anne şefkati gösterirlerdi. Oğlanlar gidince, zaten zorbalık diye bir şey de kalmadı. Sekizinci sınıfta yoğun aktiviteler dönemi başladı. O sene liseden erkekler, folklor kulübü olarak Ortaköy’e çıkartma yaparak bir gösteri yaptılar. Ve herhalde Ortaköy’de okuyan neredeyse tüm kızlar yazıldı folklorla. E çünkü bir arada çalışacağız; biz Beyoğlu’na gideceğiz, onlar Ortaköy’e gelecek. Ben okuduğum sürece devredaşımla ilişkim devam ettiyse, folklor kolu, koro, kültür edebiyat kolu, tiyatro kolu sayesinde olmuştur. Bir yandan da 9. sınıfta çok ciddi siyasi örgütlenmeler var zaten. Ben hep oğlanlarla birlikte okudum hissine kapıldım. Yani Galatasaray benim için öyle. Ama devredaşıklık hiç gelişmedi bende. Çünkü hep küçüklerle ve büyüklerleydik; abi, abla da demezdik onlara. Keza çoğumuz abilerle evlendik.

Edebiyatı seçenler az sayıda olduğu için sınıf açılmıyordu. 11 sınıfta altı kız Beyoğlu’na gitti edebiyatı seçtiği için. Bu arada tabii ki -Çağlayan da onu çok kullanıyor, ben de hep kullanıyorum- “aşağı okul” ve “yukarı okul” deriz.

Aslında mezun abilerimizin kızların gelmesini istemediği söylendi bize. Yani sizin yeriniz burası değil aslında falan söylemlerini bir şekliyle duyduk. Sonra kızlar girmeden önce okumuş büyük abilerle çeşitli söyleşiler için görüştüğümde hep şöyle derlerdi: “Galatasaray, kızlar girdi bozuldu”...

Cancan Ece Öz (140): Bizim devre 140 devresi, biraz ilginç bir devreydi. Biz kadın-erkek ilişkilerinde mesela bir üst dönemimiz olan 139’u kıskanırdık. Çünkü biz, birlikte okuyan ama hiç birbirine karışmamış bir devreydik. Tabii burada yatılı gündüzlü farkı vardı. Ben yatılı da kaldığım için yatılı olarak deneyimimi anlatacağım. Karmaydık ama birbirimize karışmıyorduk ancak temaslar oluyordu. Özel, romantik ilişkisi olanlar oluyordu, koridorlarda onları ikili olarak görüyorduk. Biz devre olarak aynı odaya girdiğimizde, zeytinyağı ile su gibi birbirimizden ayrılırdık.

Hâlâ mesela hem “140 Kızları” diye bir WhatsApp grubumuz var hem de erkekli-kızlı olan ayrı bir WhatsApp grubumuz var. Aslında yazılı bir kural yok ama sanki çok sert bir anayasamız varmış gibi; hangi konunun kızlar grubunda konuşulacağını, hangi konunun erkekli kızlı olan WhatsApp grubuna yazılması gerektiğini herkes biliyor. Bizim dönem neden böyleydi bilmiyorum. Ama kız arkadaşlarıma bu yuvarlak masadan biraz bahsettiğimde, bir arkadaşım bana hazırlık sınıfı döneminde, devrenin kız-erkek ilişkilerinin sorunlu olmasından dolayı yatılı kızların üst devrelerden rehberlik talep ettiklerini anlattı. Etüt ablalarına “gelin bize rehberlik edin, bu ilişkileri düzeltelim” demişler. Ben hazırlık döneminde yatılı değildim, bunu yeni öğrendim. Hatta o dönem devrenin erkekleriyle de konuşulmuş ama bir sonuç vermemiş.

Bir de son olarak şunu söyleyebilirim... Hatta bu toplantıyı ilk duyduğumda anda zihnimde direkt canlanan bir anı var. Bizim dönemimizde Saint’li okullardan birinin kız takımıyla futbol maçı yapılmıştı. O zamanlar lisenin kız futbol takımı yoktu diye hatırlıyorum; herhalde atletizm kulübündeyim diye beni çağırdılar. O gün o maç için futbol kız takımı kuruluverdi bence. Grand Cour’dayız, karşımızda Saint’li bir okulun kız futbol takımı. Maç başlarken Grand Cour bombostu, üç beş kişi vardı belki. Ama haber bir anda bütün okula yayıldı. Sınıfların Grand Cour’a bakan pencerelerinden erkekler kafalarını dışarı uzatıp maçı izlemeye başladı. Birkaç dakika içinde etraf tribüne döndü resmen. Neredeyse tüm erkekler oradaydı ve herkes bize bakıyordu. Ama ilginç olan şu; inanılmaz bir sessizlik vardı. Tezahürat yoktu, destek yoktu. Toplantıya gelmeden önce arkadaşşıma sordum: “Ben mi yanlış hatırlıyorum, tezahürat hiç yoktu değil mi?” diye. “Yoktu, varsa da çok çok azdı” dedi. Bence bu tamamen şaşkınlıktandı. Çünkü erkeklerin kurduğu, kurallarını bildiği, onlara ait bir alana girmiştik. Ne tepki vereceklerini bilmiyorlardı. Skoru merak ettiklerini sanmıyorum; asıl şaşırdıkları şey, bizim orada olmamızdı. Maç bitince de sanki hiç oynanmamış gibi erkekler sessizce dağıldı.

HÜLYA UĞUR TANRIÖVER (106)

1955 yılında İstanbul'da doğdu. Dedesi, babası ve oğluyla birlikte 4 kuşak Galatasaray Lisesi (106 devresi) sonrası, Paris Sorbonne Üniversitesi'nde hukuk ve siyaset bilimi (lisans) ve siyaset sosyolojisi (yüksek lisans) alanında öğretim gördü. Doktora çalışmasını, sosyoloji alanında Montpellier Üniversitesi'nde yaptı.

Basın, yayın ve özel sektörde sosyal araştırmalar alanında çalıştıktan sonra akademik kariyerini Galatasaray Üniversitesi (1996–2016) ve Giresun Üniversitesi'nde (2016–2019) sürdürdü. Galatasaray Üniversitesi'nde, İletişim Fakültesi dekan yardımcılığı ve Medya Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (MEDIAR) müdürlüğü; Giresun Üniversitesi'nde UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi

ve Kadınların Güçlenmesi Kürsü Başkanlığı ve Tirebolu İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölüm Başkanlığı görevlerinde bulundu.

Sinema, televizyon ve medya sosyolojisi, toplumsal cinsiyet çalışmaları, kültürel çalışmalar alanında çok sayıda araştırması ve yayını ile sosyal bilimler, felsefe ve edebiyat alanında çeviri çalışmaları bulunmaktadır. Eğitim ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarında farklı sivil toplum örgütleri ve kadın kuruluşları ile çalıştı. Halen, Filmmor Uluslararası Gezici Kadın Filmleri Festivali danışmanı ve Türk Sinema Vakfı (TÜRSAV) yönetim kurulu başkan yardımcısıdır; #susmabitsin ve Özgürlük İçin Sanat İnisiyatifi platformlarının üyesidir. Araştırma, eğitim ve yayın çalışmalarını serbest olarak sürdürmektedir.

Seza Sinanlar Uslu (124): O maç erkek takımının olsaydı böyle olmayacağını hepimiz biliyoruz. Sanki kızlar görünmez olmuşlar gibi! Çok ilginç bir şey bu... Evet, 3. sorumuz;

Erkeklerle eşit haklara sahip miydiniz?

sorusuydu ama az önce verdiğiniz yanıtlar içinde bu soruyu sormadan cevaplamış oldu bazılarınız. Şimdi kalan süreyi de dikkate alarak 3. soruyu yöneltirken, 4 ve 5. soruları da birleştirerek ilerlemeyi teklif ediyorum. Üçüncü sorunun devamında;

Bu eşitliğin ihlal edildiği durumlarda tepki veriliğine tanık oldunuz mu?

sorusunu yöneltmek istiyorum. Bunu bazılarınız yanıtladı ama yine de soruda geçen tepki meselesine de odaklanalım. Ardından yaşadığımız eşitlik ihlali durumlarında ya da sadece eşitlik değil, dışlanma ve benzeri her türlü negatif tavırlara maruz kaldığınızda yanınızda birileri olabildi mi? Yalnız mıydınız? Duygu'nunki çok önemli bir örnek, bunun dışında başka örnekler var mı? Bunları konuşalım.

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Bizim dönem için, çok net bir ihlal, hocalar dışında söz konusu olmadı. Hocalara da yani kendimiz olabildiğince karşı gelmeye çalıştık. Veya çeşitli problemlerde bireysel çözümlerle sorun aşıyordu. Ama o bireysel çözümde arkamda bütün kız arkadaşlarım var zaten, onu biliyorum. Yani pantolon giyelim dediğimde biliyorum ki herkes zaten giymeyi bekliyordu. Onun dışında net bir şey söyleyemeyeceğim. Çünkü dediğim gibi gerçekten bizim dönemde, bu tarz bir şey görmedim. Bilgim dahilinde yani ben 8 sene hiç görmedim.

Özen Ülgen (129): Şimdi bize şöyle söylendi. *"Bu okuldaki bütün hakları, abilerimiz elde etmişti."* Ablalarımızın elde etmiş olduğu herhangi bir hak olmadığı için kız kardeşlerine bu hakların geçmesi gibi bir durum söz konusu değildi. Biz hepsini baştan elde etmek zorundaydık. Sözgelimi kot giymek; erkekler kot giyiyor, kızlar giymiyor. Böyle saçmalıklar bir mücadele konusuydu. Devre içinde mücadele edebiliyorduk, o güç her zaman vardı içimizde. Ama yeri geldiğinde hep abiler bahane ediliyordu. Haklı taleplerimiz, *"Abiler istemiyor"* ile engelleniyor; buna karşı gelmek, *"Galatasaray'a karşı gelmek"* ile özdeşleştiriliyordu. Mesela bir gün gazete okumak için Aktüalite Merkezi'ne gitmiştim, Beyoğlu'nda ilk haftalarda. Girdim, böyle herkes bana bir baktı, çok hatalı bir iş yaptığımı anlayıp çıktım. Ve bir abi gelip, Aktüalite Merkezi'ne kızların girmesini abilerin hoş karşılamadığını söyledi. *"Tamam"* dedim ve bir sene girmedim. Görünür olarak rahatsızlık vermemek gerektiği ima ediliyordu. Onların mekânına *"sonradan"* geldiğimiz için rahatsızlık vermekten kaçınmalıydık.

Gülsün Güvenli (113): Sonra girebildiniz mi hiç?

Özen Ülgen (129): Tabii ki, iki sene sonra Tambur'un genel yayın yönetmeni bile oldum. [Gülüşmeler] Birçok mücadelemizi kazandık; kotu da giydik, Grand Cour'a da girdik. Özellikle Grand Cour'a girmeyi planlamak zorunda kalmıştık. Ablalarımız giremezken kimse bize *"buyrun gelin"* demeyecekti. Oraya girmek için sigara içmeye başladık. Dedik ki *"Biz sigara içiyoruz ve bize bir yer göstereceksiniz. Ya Sera bizim olacak ya da Grand Cour"* diye düşündük. Tabii ki öyle olmadı. Bizi arka kapıdan arka sokaklara gönderdiler önce. Kızların olmadığı bir Grand Cour ve Sera o kadar değerliydi. Üçüncü gün, bıçaklı bir sokak kavgasının ortasında kaldık. O zamanlar Beyoğlu'nun arka sokakları da şimdiki gibi değil. Döndük dedik ki *"Bu sorunun bir şekilde çözülmesi lazım."* Başka bir şeyler de oldu muhtemelen. O gece toplantı yaptı abilerimiz, lütfettiler ve biz ertesi sabah girdik Grand Cour'a. Tabii, *"Gözlerim kör olsaydı da bunu görmeseydim"* diyen abilerimizin tepkilerini de duyduk. Böyle yaptığımız, kazandığımız her şey, birilerine çok büyük zarar veriyor gibi *"Galatasaray'a zarar veriyorsunuz"* atmosferinde yaşıyorduk.

Gülsün Güvenli (113): Çünkü erkeklerin iktidar alanlarını sarsıyordunuz.

Özen Ülgen (129): Evet ama ben orada şunu bilmiyordum: Zaten daha büyük ablalar Grand Cour'a giriyormuş, onlar da pantolon giyiyormuş. Bu bilgiler bize ulaşmıyordu. Bilerek yanıltılıyorduk.

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Yahu! Grand Cour'da bazı maçların başlama vuruşunu ben yapardım. Mezuniyet maçının başlama vuruşunu ben yaptım. Bizlere lakap konmadı ama konsaydı benim lakabım *"Müller"* olacaktı o dönem.

Özen Ülgen (129): Arada bunları nasıl kaybettik. Oradan buraya nasıl o bağ koptu ve biz niye o hakları tekrar elde etmek zorunda kaldık? 129 için söylüyorum; biz erkek gibi davranan kızlar olduk. Ablalarımızla da iletişim kurmazdık, onları Galatasaraylı saymazdık. Erkek gibi olmamızın sonucunda, bazı abilerimizin bizi kardeş olarak kabul etmesiyle ödüllendirildik. Erkek gibi olduğumuz için bizi *"karı gibi görmemek"* suretiyle kardeş olarak kabul edebildiler. Ortamda kadına/kadınlığa dair herhangi bir şey hissettirmezsen var olabilirsin mesajı vardı. Kardeşlik erkekler için doğal; kızlar içinse kazanılması, hak edilmesi gereken bir statüydü.

Gülsün Güvenli (113): Demin aklıma geldi bu küfür meselesi konuşulurken. Mesela bizim zamanımızda kadınların yanında küfretmezlerdi.

Çiğdem Usta Güner (136): 136'ya geldiğinde, önceden çekilen eziyetlere minnet duymak gerekiyormuş galiba. Biz daha medeni bir ortamdaydık. Mesela yatılı olan kız öğrencilerin de kendi içlerinde de bir baskınlığı vardı. Orada erkeklerle gene eşit olmayabilir tabii, sanıyorum onların arasında da hiyerarşik bir durum vardı. Ama yatılı kız öğrenciler mesela, zorbalanan bir kız öğrenci varsa devredaşları ona da sahip çıkarlardı. Böyle bir dayanışma ağının olduğunu anımsıyorum. Bir de devrenin mekân hakkı, tüm devreye doğrudan veriliyordu. Kadın-erkek ayrımı olmadı hiçbir zaman.

Özen Ülgen (129): Bizim kızlar olarak mezun olurken bizden sonraki kız kardeşlerimiz için başaramadığımız iki şey oldu: Biri Şamata'ya katılmaktır. Şamata'da sahneye çıkmak zaten söz konusu bile olmadığı gibi, kendi Şamata'mızda içeriye izleyici olarak girmemize bile tahammül edilmedi.

İkincisi de *"Paris"* diye bir kahvehane vardı... Meğer ablalar zaten giriyormuş oraya. Çok da bir hedef değilmiş ama bize *"Abiler istemiyor"* dendi. Kahveye gitme arzum da yoktu doğrusu. Bizim bu konudaki mizahi hedefimiz orayı alıp *"Londra Güzellik Merkezi"* yapmaktır. Çünkü onca mücadeleden sonra, oraya girmek istemesek de girememiş olmayı içimize sindiremiyorduk. Orayı öyle bir *"kadın mekânı"* yapmak isterken zaten kapandı, sorun kalmadı.

İşıl Ertüzün (124): Kız erkek farkını aslında en çok idareden gördüğümüzü düşünüyorum. Beyoğlu'na geçtikten sonra beden dersine kızlar hiçbir zaman girmedik. Sporcuysa sporunu yaptı, voleybol antrenmanı varsa antrenmanına gitti vesaire. Ama dersin kendisinde biz bir köşede oturtulduk. Bazısında biz galiba derse bile girmiyorduk. Beden dersi yapamaz raporu olan arkadaşlarımızla beraber, bir köşede oturuyorduk. Şimdi düşününce, bedenimizle ne olacağı epey bir meseleymiş yani.

Bu arada bizim zamanımızda kendi aramızda çeşitli baskı türleri vardı ve sadece kız-erkek ilişkisi üzerinden değildi. Mesela DEM-GAD bildirisini anlatabiliriz.

Seza Sinanlar Uslu (124): DEM-GAD çok önemli. Bunu bilenler var mı aramızda?

İşıl Ertüzün (124): DEM-GAD, *"Demokratik Galatasaraylılar Derneği Manifestosu"*. Şöyle bir şey oldu: Yani çeşitli baskı, şiddet, üst devre-alt devre kavgası, kültür kolları ile ilgili baskılar vesairenin olduğu bir iklimde... 12. sınıftayken, DEM-GAD Bildirisi'ni sıralarımızın üzerinde bulduk bir gün. *"Galatasaray demokratik, eşitlikçi olmalıdır, böyle bir Galatasaray mümkündür"* diyen bir bildiri. Ve sonra tabii ki bunu yazan arkadaşımız *"soyut"* cezasına çarptırıldı. O cezanın verilmesi, soyut kararının

alınması, bize ertesi sabah “ilan edildi” devrenin bir kısmı tarafından. Fakat sonra biz 124 olarak, bir öğle teneffüsünde Büyük Amfi’de bir referandum yaptık; soyutu kaldırma-devam ettirme referandumu. Referandumda kullanılacak oy kağıtlarını, kütüphanede hep beraber ellerimizle hazırladık. Sonra Büyük Amfi’de çıkan karar, soyutun kalkması yönünde oldu. Bu bizim devrenin kendi kendisiyle karşılaşmasına, kendini biraz onarabilmesine imkân verdi bence...

Seza Sinanlar Uslu (124): Bu muazzam bir örnek evet. Burada şunları da hep söylüyoruz: Bir devre arayla bile çok şey değişebiliyor. Mesela az önce Cancan 139-140 devreleri örneğini verdi; bizde de birer yıl farkla, üstümüzde 123 ve altımızdaki 125 devresi, birtakım şeylerin ağır yaşandığı devrelerdi.

Işıl Ertüzün (124): Evet atlayarak giden bir şey var. Orada haritayı çıkarmamız gerekiyor. O sırada ülkenin tarihinde neler olduğu çok önemli, idareciler kimler, nereden geldiler önemli. Ama iki sınıfın arasında aynı idarecilerle bir şey bu kadar değişiyorsa; burada önemli olan faktör, kimin kimi yetiştirdiği... Hangi etüt abisi kadrosu, hangi devreyi yetiştirdi; o devre kimi yetiştirdi? Burası çok çetrefilli bir mesele.

Gülsün Güvenli (113): Bu konuştuklarımızın Türkiye siyasi tarihiyle, çok ilişkili olduğunu düşünüyorum. 12 Eylül’ün ertesinde sistemli bir şekilde kol faaliyetlerine izin vermemek, sınırlamak gibi uygulamalar yapılmış. Bu arada da İngiliz asalet okullarındaki klasik yöntemi uygulamışlar. Yani idare kendini güçsüz hissettiği yerde en büyük sınıfları kullanır, bu genel bir pedagojik taktiktir. En büyük sınıflara küçükleri denetleme izni verilir. Belki bu kadar net hesaplanarak yapılmamış ama yeni Galatasaray icatları yaratılmış. Bütün bu anlattığınız ritüeller falan, o kadar acayip geliyor ki bana... Bu tabii küçük sınıfları; sürekli olarak yeni gelenleri “Galatasaraylılık budur” fikriyle endoktrine etmek demek. “Galatasaray adetleri bunlardır” diye bizim dönemimizde olmayan kurallar, ritüeller gelişmiş.

Seza Sinanlar Uslu (124): Lise tarihinde 1481’e kadar geri gidilmesi de tam o dönemde ortaya çıkıyor.

Gülsün Güvenli (113): Evet, aslında organik hiçbir bağı yokken yeniden tarih yazıldı.

Seza Sinanlar Uslu (124): Son sorulara geldik; dördüncü ve beşinci soruyu birleştirerek sormak istiyorum:

Camiaya bakınca, kadınların varlığını ve etkinliğini nasıl görüyorsunuz? Kadınlar yönetici kademelerinde yeterince yer alıyor mu? Ve sizce

GÜLSÜN GÜVENLİ (113)

Galatasaray Lisesi’nden 1981 yılında mezun oldu. Paris 8 Üniversitesinde Sosyoloji lisans ve Paris 7 Üniversitesi yüksek lisans eğitiminden sonra Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS)’de “Lycée de Galatasaray: Histoire sociologique d’une institution scolaire” başlıklı teziyle doktora derecesini aldı. 1995 yılından beri Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Galatasaray Lisesi'nde ve genel olarak camiada kadın erkek eşitliğinin sağlanması için neler yapılabilir?
Bitirirken geleceği nasıl görüyorsunuz bu minvalde bir projeksiyon yapabilir miyiz? sorusunu da ekleyeyim.

Ezgi Taşkın (147): Cemiyet, kulüp vesaire herkesin toplandığı ve çok fazla insanın ilgilendiği etkinliklerde şöyle bir şey dikkatimi çekiyor. “Bu ekipte kaç kadın var? Bu ekipte kadın var mıymış, yok muymuş?” vesaire gibi şeyler konuşuluyor. Bunun konu olması iyi bir şey bence. Ama bu konuda konuşulurken şöyle şeyler de duyuyorum: “Gidip görev isterseniz, kimse size kadın olduğunuz için ‘Hayır, sen gelemezsin!’ demez!”... Yok bir de deseydin “OHA!”...

[KOCAMAN BİR “OHA!”]: Ezgi Taşkın’ın bunu demesi üzerine, Yuvarlak Masa oybirliğiyle OHA’nın büyük harflerle Dergi’ye geçmesini istemiştir.]

Ezgi Taşkın (147): İnsanlar o kadar farkında değil ki! Zaten farkında olursa, söylenmez bunlar. Biz de belki çok da üstüne gitmiyoruz. Ben de bunu kulaklarımla duyduğumda o an “Oha abi yok bir de öyle deseydin” demedim. Yani bunu mu demek lazım? Belki de evet...

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Ben onun üzerinden hemen şu şekilde devam etmek istiyorum. Bizde çok klasiktir bu. Genel olarak kadınların siyasete katılımında da gördüğümüz bir şey. Türkiye’deki diğer mağdur gruplar için de geçerli. “E canım önlerinde engel bir şey yok” söylemi. İlk Ermeni kaymakamımız atandı bizim, hani mutluluktan uçuyoruz; “İstedіği zaman atanabilirdi” dediler. Öyle olmuyor yani!...

Şimdi baktığımızda evet, camiada kadınları özellikle daha yönetici pozisyonlarda ya da daha aktif pozisyonlarda daha az görüyorum. Kaldı ki 10 sene evveline göre, sayıları çok daha fazla o pozisyonlarda. Şimdi biraz daha iyi bir durumda olmakla birlikte, hâlâ çok azlar. Ama karşımıza genellikle işte aynen senin dediğin çıkıyor canım; “Biz mi engelledik?” OHA!, bir de engelleseydiniz bari. Bunun hemen yanı sıra şöyle bir şey de var: Siz zaten o kadar eziklemişsiniz ki “Galatasaray erkektir, erkektir”, “Bu bizim, bu bizim” diye.

Yani demek ki burada ne yapmak lazım kadınlar olarak? “Galatasaray bizim” demek lazım!... “Çünkü biz de buranın sahibiyiz aynı zamanda. Ayrıca daha çok biziz. Çünkü geçmiş 60 sene içinde hiç olamadık doğru dürüst. Arayı kapatacağız” dememiz lazım.

Bir defa Mektepli kadınlar arasındaki dayanışma ağlarını çok güçlendirmeliyiz. Biraz var zaten ama çok dağınık. Hiç itirazım yok; kadınların bütün deneyimlerine açığım tabii ki. Örgü grubumuz

da olsun, kısır günümüz de olsun, bayılırım. Çok da güzel olur. Ama bunların yanı sıra daha tematik, daha odak bazı gruplarımız da olsun. Dolayısıyla artık buradan hareketle, belki başka bir isimle “Mektepli Kızlar Hareketi” mi deriz... Ne dersek buna deriz. Ayrı bir grup oluşturulması ve gerçekten daha ciddi ve somut bir dayanışma ağının kurulmasını öneriyorum.

Gülsün Güvenli (113): Yaşananların paylaşılması çok önemli. Şimdi böyle bir şeyi yaşayıp da hâlâ bağımlı koparmamak büyük bir şey. Bunları yaşamış ya da şahit olup ses çıkarmamış olmanın rahatsızlığını duyan birçok kadın ve erkeğin, camiaya uzak hatta küskün olduğunu biliyorum. O yüzden bu dergideki çaba, çok kıymetli. En azından duyulmadık, dinlenmedik, destek almadık diye düşünen yığınla insan, “Birileri toplanmış bu konuları konuşuyor” diye düşünecek. Bu çok önemli bir başlangıç. Kol kırılır, yen içinde kalır mantığından artık çıkmamız lazım.

Seza Sinanlar Uslu (124): Evet yani eşitliğin sağlanması için bu tür toplantıların daha sık, farklı bakış açılarıyla, farklı katılımcılarla yapılması ve yayınlanması, camiaya da duyurulması gerekiyor. İşte o yüzden hem bu toplantı hem de Sultani’nin bu sayısı ve hatta Çalıştay da çok kıymetli ve çok önemli bir başlangıç niteliğinde.

Cancan Ece Öz (140): Burada bir şey eklemek istiyorum. Toplantının hemen öncesinde, aşağıda Cemiyet’in bahçesinde kahve içerken bir abi geldi masamıza, şahsen tanımıyorum. “Ne yapıyorsunuz?” dedi, “Galatasaray’da kadın olmak” temalı bir yuvarlak masa toplantısı için buradayız dedik. Abi şöyle bir tepki verdi: “Yani deşersen bir sürü şey çıkar.”

[Katılımcılar hep bir ağızdan gülüyor.]

Tabii bu çok erkeksi bir pozisyon. İşte bunun karşısında ben de daha çok deşilmesi, daha çok kadın toplantıları yapılması, Cemiyet’te daha çok kısır günü, şarap günü her neyse yapılması gerektiğini düşünüyorum. Şu an içinde bulunduğum bu masa, beni kendi özelimde Galatasaray’a daha fazla yakınlaştırdı. Ne yapılırsa tam olarak eşitlik sağlanır bilmiyorum ama ne yapılacaksa kadınlar tarafından yapılacağına eminim. Bu etkinlik için çok teşekkür ediyorum, çok anlamlı ve değerli.

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Ben bütün bu şeylerin dışında; aslında bütün bu yaşadıklarımız ve yaşamadıklarımızın temelinde, şu “Galatasaray erkektir; abilik müessesesi ve hiyerarşisi” meselesinin yattığını düşünüyorum. Bence ifşalardan önce, ilk önce bu hiyerarşiyi bir irdelememiz, sorgulamamızda fayda var. Yani biz Ortaköy’deyken, hiç kimse bizi “Bana abla diyeceksin” diye köşeye

sıkıştırmadı. Ama ben düştüğümde; beni kolumdan tutup, kaldırıp dizlerimi eliyle okşadığı için 8 sene boyunca o kişi benim “Ablam”dı. Bence bu Galatasaray'ın en büyük sorunu; şu “Abilik Müessesesi”... Müessese diyorum, çünkü gerçekten bir müessese olarak çalıştırılıyor. Kuralları var, o kurallara uymayanların soyutları var, camiadan dışlanmaları var. Ve burada en büyük dışlanma da kadınlara oluyor.

Benim karşılaştığım şöyle bir şey oldu: 128 veya 129 döneminden biriyle karşılaştım. Durmadan bana “Abla abla” diyor. Ya dedim “bana abla deme”, hani plajdayız bilmem neredeyiz... “Abla eğer sana abla demezsem, ben rahatsız oluyorum” dedi. Temel problemin, bu olduğunu düşünüyorum. Biz dayanışma içerisinde olduğumuz insanlara “Abla ve Abi” diyoruz ve hiçbir kuralı yok; hiçbir baskısı yok, hiçbir hiyerarşi yok. Önce bu müessesenin ciddi olarak tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Bunun sorunsallaştırılmasını öneriyorum. Bence de ondan sonra ifşalar filan gerçekten bir yere oturacak. “Kol kırılır yen içinde kalır” bir yere oturacak, niçin bu söze sığmıldığı anlaşılacak. “Galatasaray erkektir, erkek kalacak” da aynı şekilde bir yere oturacaktır. Anlatabiliyor muyum? Erkeklerin de aslında bu hiyerarşi içerisinde “Tepede duran abiler” tarafından nasıl mağdur edildiklerinin farkına varmaları için önemli. Bu sadece biz kadınlar için problem değil, biz hep bunu yaşadığımızın farkındaydık zaten. Onu söyleyeyim. Erkekler de bunun farkına varırlarsa, bence burada bir şeyleri değiştirebileceğiz ve tetikleyeceğiz.

Tacizin temeline nasıl ki toplumsal cinsiyet sistemini koyuyorsak ve de aslında bugün eleştirel erkeklik, feminist hareket, “queer”, sadece ve sadece bu sistem içinde keşiliyorsa; bence burada tacizi de erkek-kadın fark etmeksizin yaşananlar üzerinden ele almalı. Yani bunu fark ettirmek için aslında bence direkt sistemi hedeflemekte fayda var diye düşünüyorum.

Bir de şunu karıştırmayalım: “Camiadan olmak”... “Camia” diye tanımladığımız, olumlu ve olumsuz her şeyi barındıran bir yapı. Mesele camiaysa, şu anda burada, bu camianın parçası olmaktan gurur duymayan bir insan bulamazsınız. Yapılanlara karşı olmakla, aidiyet karıştırılıyor. Yani camia üzerinden kurulan hiyerarşi ile camiayla kurulan aidiyet duygusu, aynı şey değil. Anlatabildim mi?

Hülya Uğur Tanrıöver (106): Bir de şunu ekleyeyim. Dayanışmayla da kayırmacılık aynı şey değil.

Çağlayan Kovanlıkaya (118): Hah, harika bir şey söyledin. Yani camia dediğimiz şeyin altını istediğimiz gibi doldurabiliriz, açıklayabiliriz. Yani burada hepimiz, onun adına bir şey söyleyebiliriz. Ama burada benim söylediğim şey, bu camiayı sürdürmek, sürdürmemek meselesi değil. Bence bu

M. IŞIL ERTÜZÜN (124)

Klinik psikolog, psikanalist. 1984–1992 yılları arasında Galatasaray Lisesi'nde okudu. Psikoloji lisans ve klinik psikoloji yüksek lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi'nde tamamladı. 1999–2007 yılları arasında Galatasaray Lisesi Rehberlik Servisi'nde çalıştı.

Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) ve Psike İstanbul Psikanaliz Derneği üyesidir. SURET Psikokültürel Analiz yayın kurulu üyesidir.

Philippe Jeammet'nin derlediği “Ergenlik: Anne Babalar ve Uzmanlar İçin Nirengi Noktaları” (Bağlam Yayınları, 2012) adlı kitabın çevirmeni, “Baba İşlevi” (Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2012) kitabının derleyenidir.

camia sürmeli. Hele geldiğimiz bu noktada sürmeli. Niçin? Tam da Hülya'nın dediği gibi dayanışmayı genişletmemiz için. Ama hiyerarşi ve bununla kurulan ilişkiler?... Bu konuyu lütfen masaya yatıralım. Benim talebim budur.

İşıl Ertüzün (124): Hiyerarşi, totaliter bir sistemi besliyor. Kadınlar arasında da totaliterleşiyorsa, aynı şekilde totaliterliğe karşı bir şey yapmak zorundayız. Farklılıkları açan, kolektivite ve dayanışmaya açık olan bir şey yapmak zorundayız. Öteki türüsü, kapalılık; kapalılık da ölümdür. Psikanalizde, bu hep aynı kalmaya ve farksız olmaya doğru giden hareket, yaşam dürtüsünün tersi; ölüm dürtüsüdür. Öğrenmeye, yaratıcılığa, yeniliğe mâni olur. Tektiplik, farksızlık ister, yani totaliterlik ister.

Mesela “*Mektepliler Konuşuyor*” yapmak lazım, “*Mektepli Kadınlar Konuşuyor*”un yanı sıra erkekleri de dâhil ederek... Konuşulmamış o kadar çok yük var ki... Bunları hatırlamak zor, ağır, ama çok önemli. O zaman işleyebilme, dönüştürebilme ihtimalimiz olabilir. Travmaların sonraki kuşaklara bilinçli ya da bilinçdışı şekilde aktarılmasına mâni olabiliriz. Hafıza da çok önemli. Bugünkü başlangıç, bazı şeyleri kayıtlara geçirebildiğimiz için gerçekten çok kıymetli bir çalışma. “*Hayvan Çiftliği*” kitabında öyledir ya, hafızayı siler ilk önce o totaliter sistem. Kontrol edebilmek için...

Duygu Aytaç (151): Ben bir şey eklemek istiyorum. Söylenenlerin çoğuna katılıyorum. Bence çözümçül bakış açıları da çok güzel. Ama ben birazcık gerçekten güncel olan sorunlara da değinmek istiyorum. En basitinden şu an içinde bulunduğumuz binada (Galatasaraylılar Derneği binası) gezerken görüyorum ki sadece erkek fotoğrafları asılı. Mesela futbol takımları var. Tamam, Ali Sami Yen bu futbol takımını kurdu ancak kadınlar da futbol oynuyor. Kadınların da içeride yapmış olduğu devrimler var. Neden bunların fotoğrafları Cemiyet’in içerisinde asılı değil? Neden her geldiğimizde burada sadece erkekleri görüyorum? Bu durum beni bir kadın olarak kötü hissettiriyor. En basitinden bir eleştirim bu olabilir. Değiştirilmesi gereken şeylerden bir tanesi bu.

Ben gerçek şeylerden, pratik hayattan konuşmak istiyorum. Çünkü gerçekten çevremde olan kız kardeşlerim, benimle çok konuşuyor. “*Böyle bir sorun yaşadım, şöyle bir şey yaptım ne yapacağım?*” diye bana geliyorlar. Ve onların çaresizliklerini gördükçe çok üzülüyorum. Bunlardan bir tanesini işletmecilere bağlayacağım. Mesela Galatasaray'a ait şu an, Su Ada var, Kalamış Tesisleri var, burası var... Bütün mekânların işletmecileri erkek. İçeride kadın yok. Kadınlar nerede? Açıkçası buraya geldiğimde sizi gördüğümde, hatta ilk başta bu söyleşi için Gülener Abi'yle (Gülener Kırnalı, 139) konuştuğumuzda şöyle demiştin: “*Oraya gittiğimde rol mü yapacağım? Gerçek*

sorunlardan bahsedemeyecek miyim?” Böyle bir endişemi dile getirmiştin.

Şimdi sizleri tanımak çok güzel ama bence sizleri bütün Galatasaray'daki küçük kız kardeşlerimin de tanınması, bilmesi gerekiyor. Çünkü biz sizi bilmiyorduk, ben bilmiyordum. Size gelemiyordum çünkü varlığınıza haberdar değildim. Ve bence bir mekânımız da yok. Buralar da bizim mekânımız evet ama buralarda yokuz. Ben maç izlemeye geldiğim zaman da o kadar az kadın görüyorum ki burada. Veya normal bir yemeğe gelen o kadar az kadın görüyorum ki. Yani o kadar rahatsız edici bir erkek popülasyonu var ki... Tabii ki erkeklerden rahatsız olmuyorum ama kadınların var olmamasından rahatsız oluyorum. Bu sebeple aslında bir sorun olduğu zaman kızlar, küçük kız kardeşlerim de erkeklere gidiyor.

Ve inanın, şu an herkes birbirini öyle bir kolluyor, erkeklerin hepsi birbirlerine öyle bir sahip çıkıyorlar ki... Kızlar bütün cesaretleriyle “*Abi bana bu yapıldı, bu kişi şu şekilde irademi yanılttı*” diyebiliyor. Az önce, az yaş farkıyla flörtleşmelerden falan bahsettiniz. Çok tatlı anlatıyoruz ama şu anda Galatasaray'da böyle tatlılıklar yok. 15-20 yaş büyük insanlar, kaç yaşındaki küçük kızlarla flört etmeye çalışıyor. Yani nasıl desem, onları kendilerince avlamaya mı, yoksa kandırmaya mı çalışıyorlar diyeyim. Galatasaray'da şu anda yer edinmiş ve hepimizin çok yakından tanıdığı, bildiği isimler bunları yapıyor. Ve bu mesele şu an Lise'de okuyanlara kadar gidiyor.

Ve bunu bilenler... Bunu bilen çok fazla abi var. Hiçbir şey yapmıyorlar. Hepsi bir şekilde bu kötülüğü yapan insanların yanında dimdik duruyor, hiç utanmıyorlar da. Ben bunlardan çok rahatsızım. Belki de mesleğimi elime aldığımdan dolayı bilmiyorum, artık kendimi çok güçlü hissediyorum bireysel olarak. Şu anda hani sesim çıkabiliyor ama bundan önce çıkmıyordu. Son bir yıldır sesim çıkmaya başladı ve söylüyorum.

Ya da ben Cemiyet'e geliyorum, burada gerçekten kendimden yaşça küçük kız kardeşlerimi görüyorum. 40-50 yaşındaki abilerimiz -asla tanımadığım, herhangi bir abilik görmediğim insanlar; sadece Galatasaray Liseli olduklarından dolayı “*Abi*” diye hitap ettiğimiz kişiler- belki de sevgilerini göstermek için bir kol atıyor. O kızın rahatsız olup olmadığını bilmiyorsunuz. O kızlar hayır demeyi, rahatsızlıklarını dile getirmeyi bilmiyor. Ben Metin Abi'yle (Metin Sinan Aslan, 126) ilk konuştuğumda zaten bu rahatsızlıklarını dile getirmiştin ve o da “*Buna dikkat edilecek bundan sonra, sana söz veriyorum*” demişti. Ve ben böyle Cemiyet'e üye oldum. Bence bunların üzerine gidilmesi lazım.

Bu noktada düşüncelerim bu şekilde: Eskiye kabul etmek zorundayız gibi hissediyorum. Yani eskiyle savaşılarak ilerleyemeyeceğimi fark ettim. Üstünü kapatmıyorum, yaşadıklarımın ve yaşananların farkındayım ama şimdi kendimden küçük kız kardeşlerimin lisede bence belli başlı eğitimleri

SEZA SINANLAR USLU (124)

Liseden sonra İstanbul Üniversitesi'nde sanat tarihi ve Boğaziçi Üniversitesi'nde tarih alanında yüksek öğrenimini sürdürdü. 1995-96 arasında Yeni Yüzyıl ve Cumhuriyet gazetesinde muhabir olarak çalıştıktan sonra 1996-2007 arasında Galatasaray Lisesi'nde öğretmen ve müdür yardımcısı (kartiyeli) olarak görev yaptı. Liselerde çalıştığı yıllarda sanat tarihi ve tarih derslerine girmenin yanı sıra hazırlık sınıflarına yönelik verilen "Lise Tarihi" dersini yürüttü, Sosyal Bilimler Araştırma Laboratuvarı (SOBİT) projesini hayata geçirilmesinde ve GSL Tango Dans Topluluğu'nun kurulmasında rol aldı. SOBİT Projesi, Sabancı Üniversitesi'ne bağlı Eğitim Reformu Girişimi tarafından 2004 yılında düzenlenen Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nda sunulan 400 çalışma içinden en iyi 16 örnek arasında seçilerek, yurt çapında çeşitli pilot bölgelerde uygulamaya alındı.

2005-2006 arasında Paris'te EHESS'te (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales) serbest araştırmacı olarak bulunan Seza Sinanlar Uslu, 2006-2007 arasında Galatasaray Lisesi Kültür

Sanat Merkezi koordinatörlüğünü üstlendi, 2008 yılında "Pera'da Resim Üretim Ortamı 1844-1916" başlıklı teziyle doktor ünvanı aldı. 2009'dan bu yana da Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi'ne bağlı Sanat ve Kültür Yönetimi Anabilimdalı'nda profesör olarak görev yapmaktadır.

Seza Sinanlar Uslu'nun yayınları arasında 2017 yılında, 124 devresinin mezuniyetlerinin 25. yılı için basılan "Galatasaray Tıbbiyesi'nden Mekteb-i Sultani'ye Eğitimde Yenilik ve Gelenek" kitabıyla; Galatasaraylılar Derneği'nin 110. yaşına atıfla hazırlanan "Mektep'ten Sonra Daimi Yuva: Galatasaraylılar Derneği" kitabı yer almaktadır. 2009'da Pera Müzesi'nde gerçekleşen "Mekteb-i Sultani'de Ressamlar" sergisiyle, 2018'de İstanbul Araştırmaları Enstitüsü'nde düzenlenen "Batıya Açılan Pencere" isimli sergilerin tamamlayıcı yayınlarında yazılarıyla yer alan Sinanlar Uslu, ağırlıklı olarak 19. yy. Osmanlı dünyasında ve 20. yy. Türkiye'sinde kültürel ve sanatsal yaşama odaklanan çalışmalarının yanı sıra unutulmuş, kaybolmuş sanatçıların yaşamlarına dair araştırmalarını sürdürmektedir.

almasa gerekiyor. Yani bazı şeyler hormonlardan kaynaklanıyor ve bunların bilimsel açıklaması var. Bunları ona öğretmemiz lazım. Bu namus değil, ahlâk değil. Bunlar ayıp şeyler değil. Siz bir erkekle beraber olmak isteyebilirsiniz ve bu hormonlarınızla ilgili bir şey olabilir. Kendinizi suçlu hissetmeyin. Kendinizi kötü görmeyin. Birbirinize baskı yapmayın. Ya da bir şey istemiyor musunuz? Birini seviyorsunuz diye evet demek zorunda değilsiniz. Hayır demeyi öğretmeliyiz.

Benim en çok istediğim şey şudur: Galatasaray'daki kardeşlerimizi güzel bir şekilde yetiştirmeliyiz. Yetiştirelim ki onlar da bizim geleceğimizi inşa etsinler. Yani bence ilk adımımız Galatasaray'da yetişen, okuyan küçük kardeşlerimiz olmalı. Hem erkeği hem kızını... Yani her iki tarafa da bilimsel açıklamalarla bunun aşk, sevgi, romantiklik, cinsellik neyse, bunu en iyi şekilde anlatmamız ve eğitmemiz gerekiyor.

Ezgi Taşkın (147): Ben bir şey eklemek isterim, en son bahsettiğimiz çözümlerin üstüne. Bu sorunlar taciz ya da darp kadar ciddileşmeden önce de bir sürü dert var. Ve oraların çözülmesi için benim aklıma gelen, erkeklerin de çözüme yüzde yüz 100 dahil olması gerektiği... Çünkü bu çalışmalar önemli sayıda erkek tarafından çok “woke” ve komik bulunacak, dalga geçilecektir. Bu sorunların kaynağı, geri dönüp çözümleri de tekrar zorbalamaya çalışacaktır. O yüzden sadece taciz ya da darp etmeye giden konularda ciddileşmenin yanı sıra geniş kapsamlı çözümler düşünmek ve erkekleri daha çok dahil etmeye çalışmak lazım.

Çiğdem Usta Güner (136): Ezgi'nin bıraktığı yerden birkaç cümle de ben söylemek isterim. Yani hepimiz zaten burada “Cam tavan”, “kadına yönelik ayrımcılık”, “pozitif ayrımcılığı güçlendirmek” gibi kavramlara hâkimiz. Bunlar dünyada da çok tartışılan konular. Beni tetikleyen senin deneyimini paylaşman oldu mesela Ezgi ve ben bundan hiç haberdar değilim. Galatasaray, her ne kadar “Başka bir hayatım hep vardı” diyor olsan da benim için çok kıymetli ve benim için evet sizler kardeşlerimsiniz. Benim için evet, Seza Abla kişiliğimi oluşturmamda çok önemli bir karakterdir. Böyle bir hikâyeden haberdar olmamak, bana eksikliğimi gösterdi ve burada müthiş bir dayanışma yoksunluğu hissi yarattı. Tam da buradan, bence önce kadınlar arasındaki diyalogu güçlendirmek lazım. Yani bu bana mesela çok sempatik geliyor. Bir “Ablalar Çağırıyor” buluşması yapalım. Gelelim oturalım, kısır yemeyelim, şarap içelim; hani birbirimizle derdimizi tasamızı konuşalım.

Özen Ülgen (129): Çözüm önerileri bakımından genel olarak kardeşlerime katılıyorum. Gerçekçi olmak da çok önemli. Her şeyden önce burayı, Cemiyet'i bizim mekânımız yapabilmek için üye olunması ve aidatların ödenmesi lazım. Daha çok kadının buraya gelmesi,

burada bulunması lazım. Bizim dönemlerimizde de çok fazla küskün var. Uzakta kalmak isteyen, bütün bu konuştuklarımızın saçmalığında boğuluyor gibi hissetmek istemediği için kaçan bir grup var. Onlara değişen atmosferi aktarabilmek ve bir şeyleri birlikte değiştirmeye devam etmek lazım. Örneğin, lisede neredeyse hiç medeni bir ilişki kurmamış bir devre olduğumuzu söylemiştim. Bugün çok yakın ilişkilerimiz var. Ve hiç şüphesiz hemen herkes zamanında yaşananların yanlışlığının farkında. İsterim ki o pişmanlığı genç kardeşlerimde duysun, öğrensün. Aynı hatalar tekrarlanmasın.

Son olarak, Galatasaraylı olmayı erkek olmakla özdeşleştiren ve kız kardeşlerini kardeş olarak görmeyi içselleştiremeyen büyüklerim ve küçüklerim olduğu bir gerçek. Onları abi ya da kardeş olarak nitelemem uygun olmaz. Bu kişilerin varlığına üzülüyorum artık, kız kardeşlerini kabul etmelerini sağlamak gibi bir hedefim de kalmadı. Onlar adına utanabilirim belki. Asıl müdahale etmek gereken konuyu ise burada anladım. Kardeş olarak görmeme hali; bugün farklı ve çirkin yaklaşımlara evrilmiş. Doğrusu canım sıkıldı. Galatasaray çatısı altında kız kardeşlerimin bu sığıltan zarar görmemeleri için elimden geleni yapacağım. Kadınlar buralarda daha fazla var oldukça ve Galatasaray kurumlarında etik değerler üzerinde uzlaşma sağlandıkça, dönüşümün mümkün olduğuna inanıyorum.

Cancan Ece Öz (140): Ben şöyle düşünüyorum: Yani biz hâlâ mekânın sahibi olduğumuzu hissetmediğimiz için mekâna dair bir şeyler yapmıyoruz. Sonuçta insan evi olarak, yuvası olarak hissettiği yeri güzelleştirir. Lisem için bir sürü şey yapmak istememe rağmen tam olarak evim gibi bir aidiyet hissedemediğim için elimi taşın altına koyup bir şey yapmıyordum gibi geliyor bana... Belki bu hissi kadınlarda nasıl uyandırabiliriz diye düşünmeliyiz. Çünkü kadınların daha fazla bu mekâna ait hissetmesinin, kadınsı olanın da bir şekilde buraya gelmesinin, doğal bir şekilde erkekleri de değiştireceğini düşünüyorum. Erkekleri dahil etmeye çalışmaktan çok, biz önce kadınların burayı sahiplenmelerini, evleri gibi görmelerini ve buranın bu sahiplenmeyle dönüşmesini hedeflemeliyiz.

Öte yandan küskünlerin buraya dönmeleri için bir vesile olması adına “Galatasaray’a küskün olanlar gelsin” diye bir etkinlik de olabilir. Ne bileyim “Küskünler günü” olsun, herkes gelip derdini, yaşadıklarını anlatsın. Cemiyet de otursun bu dertleri dinlesin. Onlar da içeri alınabileceklerini hissetsinler. Bu başlığın atılması bile çok önemli. Küskünlerin de küskünlük üzerinden Galatasaray’la yeniden bağını kurabileceği mekanizmalar oluşturmamız çok değerli olur diye düşünüyorum.

Seza Sinanlar Uslu (124): Hayli yoğun bir 6 saat geçirdik. Her birinize teşekkür ediyorum. Benim ayrıca öne çıkan başlıkları söylememe gerek yok ama yine de birkaç şeyin altını çizebilirim. Düşündüm de

Galatasaray'da her ne kadar 1965'te karma öğrenime geçildiğini söylesek de okulun Ortaköy ve Beyoğlu'nda iki binaya ayrılmasının getirdiği fiziksel koşullar sebebiyle tam anlamıyla karma düzene geçilmesi ancak 1993'te GEÖK'ün tesis edilmesinden sonra sağlanmış. Yani kurum, bir yandan ilkokulunu üniversitesini açarken; bir yandan da ana gövdeyi oluşturan lisenin, 1994'ten itibaren tüm şubelerini Beyoğlu'na taşıması ve yatılı düzenin de aynı binaya alınmasıyla, tüm bir okul düzeninde karma yaşam kurabilmiş. Öte yandan bu 60 yıllık süreçte kadınların, öğrenciliklerinde ilk yıllarda Ortaköy'de görev yapan kadın idarecilerden ve kadın öğretmenlerden; sonra üst devrelerden, etüt ağabeylerinden ve bir de devre içindeki yatılı öğrencilerden baskı görmüş olduklarını anlıyoruz.

Burada dikkatle değerlendirilmesi gereken hususlardan biri de Tevfik Fikret'e atıfla *"fikri hür, irfanı hür ve vicdanı hür"* ilkesine bağlı güçlü *"birey"*ler yetiştirmeyi şiar edinen Galatasaray'da; 1980 Askeri Müdahalesi sonrası yerleşen uygulamaların bir sonucu olarak; devrelerin numaralandırılarak, devreler arasında yine askeri düzende görülür şekilde sadece bir sınıf büyük olmanın getirdiği rütbe öncelik sıralamasına benzer hiyerarşik bir yapının gelişmesi. Diğer bir deyişle otoriter *"Ağabeylik"* müessesesinin oluşması...

Her ne kadar Galatasaraylılık değerleri arasında sevgi, saygı ve *"solidarité"* ten; dayanışma ruhunun gücünden bahsedilse de bireyler arasında ortaklaşma olmadan dayatılan *"Ağabeylik"* bugün konuştuklarımıza bakılırsa kurum içinde totaliterliği doğuruyor ve bu baskılayıcı, yasaklayıcı tutumdan da öncelikle kadınlar etkileniyor. Zira içinde yaşadığımız toplumda da kadınların özgürlükleri aileden başlayarak, her yerde sistematik olarak kısıtlanıyor, eşit temsilleri engelleniyor vesaire...

Ayrıca şunu da belirtmek isterim ki 1965'ten 1975'e kadar net şekilde çok az sayıda olan kadınlar, zaman içinde %30'lara ulaşmışlarsa da 2015'ten bu yana yani son 10 yılda, kız öğrencilerin sayısı artıyor ve kadın-erkek oranının yarı yarıya geldiğini görüyoruz. Bu oranın kurumların yönetimlerine yansması şart.

Son olarak, bugün konuştuklarımızın içinde ortaklaştığımız çözüm önerilerinden biri Galatasaray'dayken yaşanan her türlü olumsuzluğun yine Galatasaray'ın içinde düzeltilmesi gerektiği oldu.

Galatasaray gücünü yetiştirdiği bireylerden alıyorsa, bundan böyle lafta değil, özde eşitlik ilkesini benimsemiş; düşüncelerini özgürleştirmiş ve dayanışma ruhunu özümsemiş yaratıcı bireylerin yetişmesi konusunu önceliklendirmelidir.

2000'li yıllarda olduğu gibi lisede, *"Galatasaray Tarihi"* ile *"Demokrasi ve İnsan Hakları"* dersleri, yeniden programa alınmalı; taciz, şiddet, akran zorbalığı gibi konularda öğrencilere yönelik seminerler yapılmalı; yapmalıyız.

ÖZEN ÜLGEN (129)

Galatasaray Lisesi 129 devresi mezunudur. 1989-1997 yılları arasında dört yıl Ortaköy, dört yıl Beyoğlu'nda yatılı okudu. 2002 yılında Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni, 2004'te Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nı, 2010'da Kamu Hukuku Doktora Programı'nı bitirdi. 2018 yılında doçent oldu.

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Galatasaraylılar Derneği, Galatasaray Spor Kulübü, Galatasaray Üniversitesi Mezunlar Derneği ve Anayasa-Der üyesidir.

KADIN ÇALIŞTAYI:

**“GALATASARAY’IN KADINLARI,
KADINLARIN GALATASARAY’I”**

2025 yılında göreve başlayan Galatasaraylılar Derneği Yönetimi, bir “Kadın Çalıştayı” yapma iradesini 8 Mart’ta açıklamıştı. Galatasaray Lisesi’ne kız öğrenci kabulünün 60.yılı olması nedeniyle önceliklendirilen bu projenin çalışmalarına, temmuz ayında başladı. Galatasaraylı kadın akademisyenlerden **Hülya Uğur Tanrıöver, Gülsün Güvenli, Çağlayan Kovanlıkaya, İpek Merçil ve Feyza Ak Akyol**’dan oluşan bir Bilim Kurulu oluşturuldu. Yönetim Kurulu adına projenin mimarlarından **Günnur Diker**’in de katıldığı bu Kurul, öncelikle Çalıştay’ın formatını, ardından sorularını belirlemek üzere toplandı.

İş yerinde, sporda, toplumsal hayatta Galatasaraylı kadınlara ilişkin pek çok konunun gündeme geldiği bu toplantılarda; sonuç olarak

Çağlayan Kovanlıkaya’nın önerisi olan “Galatasaray’ın Kadınları, Kadınların Galatasaray’ı” başlığıyla tüm masalarda aynı soruların cevaplanması yöntemine karar verildi. Böylece öncelik, kadınların kendi lise deneyimleri ve bu deneyimlerin sonraki yansımalarına verilmiş oldu. Sınırlı sayıda kayıtlı katılıma açık olabilecek bu yuvarlak masa deneyiminin ardından, herkese açık bir tartışma kısmına da yer verilerek; kapsayıcı bir program oluşturulması hedeflendi.

Oldukça uzun bir program olması nedeniyle Galatasaray maçı olmayan bir gün olarak 23 Kasım Pazar günü yapılması planlanan Çalıştayın yuvarlak masa kısmına kayıt yapılabilmesi için başlangıçta 8 masa düşünülmüştü. Ancak salondaki masa dağılımı dikkate alınarak süreçte masa sayısı 6’ya indirildi.

Kayıt yaptırdığı halde, çeşitli mazeretleri nedeniyle o gün katılamayanlar nedeniyle de sonuçta 4 masada altı moderatör (**Hülya Uğur Tanrıöver, Gülsün Güvenli, Çağlayan Kovanlıkaya, İpek Merçil, Didem Damış ve Seza Sinanlar Uslu**) ile Çalıştayın yuvarlak masa kısmı gerçekleştirildi. Her masada ayrıca 157 devresinden gönüllü kardeşlerimiz (**Özge Karaman, Emel Kuzu, İlayda Çavdar, Sinem Şenyiğit, Makbule Nursima Emül, Yağmur Eliküçük, Ceylin Serter ve Zeynep Yaşar**) raportörlük görevini üstlendiler.

Etkinlik Galatasaraylılar Derneği Başkanı **Metin Sinan Aslan**’ın projeye verdiği önemi açıkladığı açılış konuşması ile başladı. Bilim Kuruluna ve süreçte çalışan tüm ekibine teşekkürün ardından, kadınların konuşmasının Galatasaray

camiasına önemli katkılar sağlayacağına olan inancını belirten Arslan, verimli bir Çalıştay olması temennisiyle mikrofonu Hülya Uğur Tanrıöver'e verdi. Hem Bilim Kurulu adına hem de en büyük ablalardan biri olarak konuşan Hülya Abla, Çalıştayın temel amacını ve yuvarlak masa sürecinin nasıl işleyeceğini kısaca özetleyerek toplantıyı başlattı.

Yuvarlak masa kısmında, her masada yer alan farklı devrelerden Galatasaraylı kadınlar, şu sorular çerçevesinde deneyimlerini aktardılar:

- Galatasaray'da kadın olmak nedir?;
- Galatasaraylılık sizde ne ifade ediyor?;
- Kendi döneminizde devre içi ve devreler arası ilişkiler nasıldı?;
- Kadın-erkek eşitliği çerçevesinde sorunlar yaşandı mı/yaşamıyor mu?;
- Galatasaray kendilerine ne kazandırdı, ne kaybettirdi?;
- Sorun olarak nitelenen olguların düzeltilmesi için neler yapılabilir?"

Özetle fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür olmak; Batıya açılan

pencere, özgürlük-eşitlik-kardeşlik gibi bilinen ifadeler üzerinden çok temel hususların çok geniş bir çerçevede konuşulduğu bir çalışma yapıldı.

İki saat süren paylaşımların ardından, moderatörler ilk çıktıkları kısaca özetlemek üzere bir araya gelirken; Seza Sinanlar Uslu tarafından Sultani Dergi'nin bu sayısında da yer alan Galatasaray'da Kadın öğrencilere yönelik istatistiki veriler paylaşıldı.

Ardından tüm masalarda ortak olan sorunların kısaca özetlenmesiyle, bunlara çözüm bulunması için tartışma bölümüne geçildi. Az sayıda erkeğin de yer aldığı herkese açık olan bu kısımda en önemli sorunun, gençlerin eğitimi ve ablalarla ilişkilerin sınırlılığı olduğu tespit edildi. Özellikle lise düzeyinde taciz ve şiddet üzerine bilgilendirici eğitimler verilmesi, sorunlar ortaya çıktığında da bunları görmezden gelmemek gerektiği vurgulandı.

Katılımcılara sıcak şarap ikramıyla sona eren Çalıştayın ve forum tartışmalarının ayrıntılı raporu ileriki tarihlerde açıklanacak. Ancak farklı dönemlerin bir araya gelerek Galatasaray'a dair konuştuğu etkinliklerin artması ortak temenniydi.

Ağız tadıyla,
Süt[♥]askıyla
mutlu yıllar herkese!

Galatasaray'da Karma Eğitimin 60 Yılı:

Biz kaç kişiyiz?

Prof. Dr. Seza Sinanlar Uslu (124)

Geçtiğimiz yaz sonunda Galatasaraylılar Derneği tarafından Galatasaray'da karma eğitime geçişin 60. Yılında “Galatasaray'da Kadın Olmak” başlıklı bir Yuvarlak Masa toplantısıyla, “Galatasaray'ın Kadınları, Kadınların Galatasaray'ı” başlıklı bir Çalıştay düzenlenmesi kararlaştırılmıştı. Planlandığı gibi bu iki etkinlik Kasım ayında Dernek Lokalimizde gerçekleştirildi. Söz konusu etkinliklerin gerek yöntem olarak ne şekilde yapılacağı, gerekse içerik açısından nasıl çerçeveleneceği konusunda oluşturulan Danışma Kurulu'nda neler yapılabileceği konuşulurken ortaya atılan “Biz kaç kişiyiz?” sorusu rakamsal veri analizinin yapılmasını gündeme getirdi ve böylece Galatasaray Lisesi'nde karma eğitimin başladığı 1965

yılından günümüze geçen 60 yılda kaç kız öğrencinin kuruma kaydolduğu ve ilk mezun verilen yıl olan 1973'ten bugüne geçen 52 yılda toplamda kaç kız öğrencinin mezun olduğu gibi soruları cevaplamaya yönelik bir veri toplama çalışması yapılmasına karar verildi.

Dernek Başkanlığı'nın Lise Müdürlüğü'ne yaptığı başvuruya kişilere ait özel bilgilerin ve kurum mahremiyetinin öneminin bilincinde olarak yapılacak çalışmanın sınırlarını yazılı olarak da belirterek Lise Müdürlüğü'nden resmi izin alındı ve böylece çalışmamız başladı. Bu aşamada Galatasaraylılar Derneği'ne bu araştırmayı emanet ettikleri ve de Galatasaray Lisesi Müdürü **Prof. Dr. Reşat Dabak'a** lisedeki

ilgili birimlerin çalışmaya destek olmalarını sağladığı için teşekkür ederim.

İlk etapta Lise bünyesindeki Not ve Devam Bürosu, Bilgi İşlem ve Pansiyon müdür yardımcılığı yetkilileriyle görüşmeler yaparak mevcut verilerin ne şekilde tutulduğunu ve nasıl bir yöntemle birleştirilebileceğini görüştük. Ardından da ana kaynak olarak numara kütük defterleri, diploma ve tasdikname defterleriyle, 2007 yılından itibaren toplanan E- Okul verilerini ve de **Tahsin Berküren'in** 2006 yılında yayımladığı çalışmasını kullanabileceğimizi gördük. İki aylık hızlı çalışma sonunda aşağıdaki tabloları oluşturduk.

Tabloları değerlendirmeden önce söz konusu çalışmanın ilk aşamada Sultani Dergi'nin bu sayısında yer verilecek temel birkaç soruyu cevaplamayı amaçladığını, ileride daha uzun soluklu araştırmalarla başka sorulara yönelik veri analizlerinin yapılabileceğini de belirtmek isterim.

Bu uzun girizgâhtan sonra şimdi Milli Eğitim Bakanlığı'nın yıllar içinde aldığı kararlara ilişkin olarak Galatasaray Lisesi'ne ne şekilde öğrenci alındığını hatırlayalım ve ardından da rakamsal veriler üzerine oluşturduğumuz tablolara bir bakalım.

Türkiye'de ilk kez 1946

GSL Not ve Devam Bürosu şefi Nuran Varlı ve Seza Sinanlar Uslu

yılında beş yıllık ilkokulun üzerine okunacak üç yılla beraber temel eğitimin sekiz olması konusu kararlaştırılır. Ancak ülke genelinde yeteri kadar orta okul bulunmadığı için bu karar uygulanamaz. Ne var ki o tarihte Galatasaray, bünyesindeki ilkokulu, orta okulu ve lise sınıflarıyla beraber toplamda 12 yıl öğretim süresi olan nadir kurumdan biri olarak bu kararı zaten doğal olarak uygulamaktadır. Dolayısıyla tüm okullar içinde bu özelliği nedeniyle de tercih edilen kurumların başındadır. 1955 yılına gelindiğinde MEB bu defa yabancı dilde öğretim yapan okulları Maarif Koleji olarak tanımlar ve bu okulların kendi yapacakları sınavlara bağlı olarak öğrenci alabileceklerini onaylar. Bu karar 20 yıl boyunca uygulanır. Dolayısıyla 1965 yılında Galatasaray Lisesi'ne giren ilk kız öğrenciler diğer öğrenciler gibi kurumun kendi sınavında başarılı olarak okula girerler.

- 1955'te Yabancı Dilde öğretim yapan okullara genel olarak Maarif Koleji adı verilir ve bu okulların her biri kendi sınavını yapar.
- 1975'te Maarif Koleji tanımı yerine Anadolu Lisesi tanımı getirilir ve bu okullara giriş için merkezi sınav olan Anadolu Liselerine Giriş sınavı uygulaması başlar.

- 1997'de Merkezi Sınavın seviyesi ilkokul sonunda sınıftan ortaokul sınıfa alınır ve sınavın adı Liselere Giriş Sınavı LGS olur.
- 2005'te Orta Öğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı: OKS
- 2008'de Seviye Belirleme Sınavı: SBS
- 2013'te Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı: TEOG
- 2018'de yeniden Liselere Giriş Sınavı: LGS
- 1975 yılında Maarif Koleji tabiri

yerini Anadolu Lisesi tanımına bırakır ve MEB, Merkezi Sınav sistemini uygulamaya başlar. İlkokulu bitiren öğrenciler merkezi sınavdan geçerek Anadolu Lisesi konumundaki okullara yerleşme imkânı bulacaklardır. Bu uygulama bazen iki basamaklı olarak da gerçekleştirilir.

1997-98 Öğretim yılına gelindiğinde o yıllarda Galatasaray Lisesi yönetiminin de olumsuz görüş bildirmesine rağmen sekiz yıllık kesintisiz

öğrenim planı uygulamaya alınır ve Anadolu Liseleri'ne giriş sınavı ilkokulların beşinci sınıf seviyesinden orta okul son sınıf seviyesine taşınır ve böylece Galatasaray Lisesi'ne sınavla girecek öğrencilerin yaşı 11'den 14'e yükselirken öğrenim süresi de 8 yıldan 4 yıla düşer. Ancak Galatasaray Lisesi gibi yabancı dilde yapan okulların Hazırlık Şubesi nedeniyle öğrenim süresi 5 yıl olarak kararlaştırılır. Öte yandan Galatasaray Eğitim ve Öğretim Kurumları'nın

Özel Malkoçoğlu

tesis edilmesi sayesinde, Galatasaray, kaybedeceği orta okul sınıflarını 1994'te açtığı ilkokulunun ortaokul şubelerinin eklenmesiyle görece telafi etme imkânına sahip olur. Buna karşın okul kontenjanlarında yapılan düzenlemeyle sınavla Galatasaray'a girecek öğrenci sayısı 100 ile sınırlandırılacaktır. Galatasaray İlkokulu ise bu durumda beş yılın yerine sekiz yıl öğrenim verecek ve kura usulüyle maksimum 50 öğrenci kabul etmeye devam edecektir. Yıllar içinde liselere giriş sınavları gerek içerik gerek isim olarak değiştirilse de Galatasaray Lisesi'nin sınavla alacağı öğrenci kontenjanı arttırılmaz.

Tekrar karma öğrenimin uygulanmaya başladığı yıllara dönelim. 1975 yılına kadar kız öğrenci sayısının görece az olması nedeniyle sınıflarda karma düzen benimsenirken, 1975-1990 yılları arasında Galatasaray Lisesi Beyoğlu ile Ortaköy binalarında öğrenim vermektedir. O yıllarda yaygın olarak yatılı kızlar Ortaköy'de, yatılı oğlanlar da Beyoğlu'nda okumaktadır. Ancak bir süre sonra Hazırlık

sınıflarında tüm öğrenciler karma düzende hep birlikte Ortaköy'de öğrenim görürken, 6. sınıftan bazen de 7. sınıftan itibaren yatılı oğlanlar Beyoğlu'na alınır ve az sayıda gündüzlü oğlan Ortaköy'de okumaya devam ederken; az sayıdaki gündüzlü kız da Beyoğlu'nda okur. Bu nedenle 1970'lerin sonlarında ve 80'lerin başlarında sadece kız öğrencilerden ya da sadece oğlanlardan oluşan tek cinsiyetli sınıflar oluşturulduğu görülür. Bu durum 1990'lardan itibaren değişir ve önce sadece tüm son sınıfların tamamen karma şubelerde kız-oğlan birlikte Beyoğlu'nda okuması sağlanır ancak yatılı kızlar pansiyon olarak yine Ortaköy'de kalmakta, sabahları servisle Beyoğlu'na taşınmaktadır. 1994 yılından itibaren Ortaköy'deki binaların Galatasaray Üniversitesi'ne tahsis edilmesi üzerine tüm öğrenciler yatılı ve gündüzlü olarak aynı çatı altında öğrenim görmeye başlarlar. Bu durum halen bu şekilde devam etmektedir. Galatasaray İlkokulu öğrencileri ise ilk yıllarda Şişli'deki binada öğrenim görürken, Anadolu Lisesi sınavlarının ortaokul sonunda yapılmaya başlamasıyla

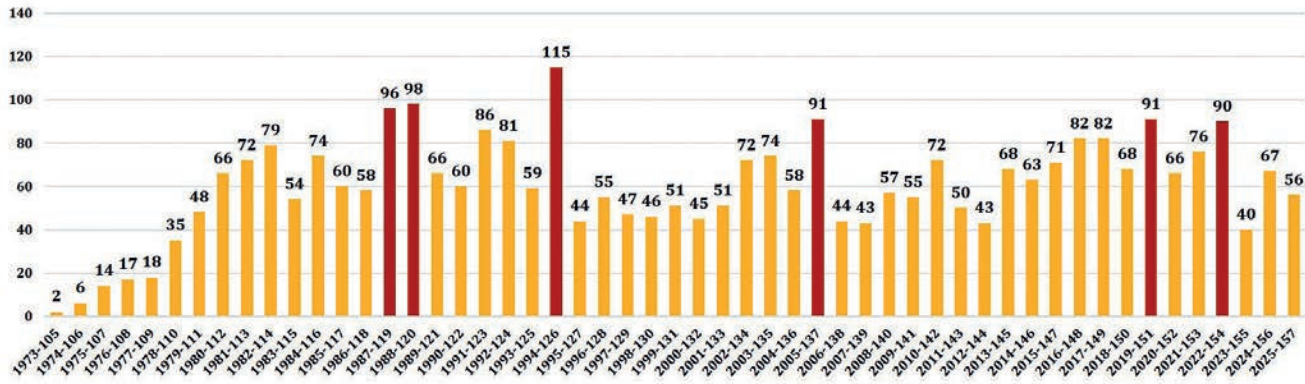
Galatasaray İlköğretim Okulu'nun 6., 7. ve 8. sınıf şubeleri Beyoğlu'na alınır. Günümüzdeyse Şişli binasının yenileme çalışmaları nedeniyle ilkokulun ilk 4 şubesi Beyoğlu'ndaki Şato binasına, 5., 6. 7. ve 8. sınıf şubeleri ise Lise binası içinde giriş katın sol kanadına yerleştirilir.

Galatasaray Lisesi'ne kız öğrencilerin ilk kez 1965'te girdiği bilinmesine rağmen ilk kız öğrencinin mezuniyet tarihinin 1964 olduğunu söylersek şaşırırsınız değil mi? Peki bu nasıl mümkün olmuştur? Cevabı 1963 tarihli Galatasaray dergisinden öğreniyoruz. **Özel Malkoçoğlu** isimli kız öğrenci, Galatasaray Lisesi'nde okumadığı halde kurumun Lise Mezuniyet Sınavlarına girmiş ve derslerini başarıyla vererek diploma almaya hak kazanmıştır. Böylece karma öğretime geçmeden bir yıl önce Galatasaray Lisesi diploması almıştır. Acaba Özel Malkoçoğlu'ndan başka kız öğrenciler de var mıydı? Bu soruyu ancak lise arşivinde eğer geçmiş dönem olgunluk sınav kayıtları varsa öğrenebiliriz.

Galatasaray Lisesi'nden Mezun Kadınların Yıllara Göre Dağılımı 1973-2025

52 Yılda 3139 Mezun Kadın

Bu grafik Tahsin Berküren'in çalışması ışığında GSL Not ve Devam Bürosu kayıtları ve E-okul sistemi verileri birleştirilerek oluşturulmuştur.

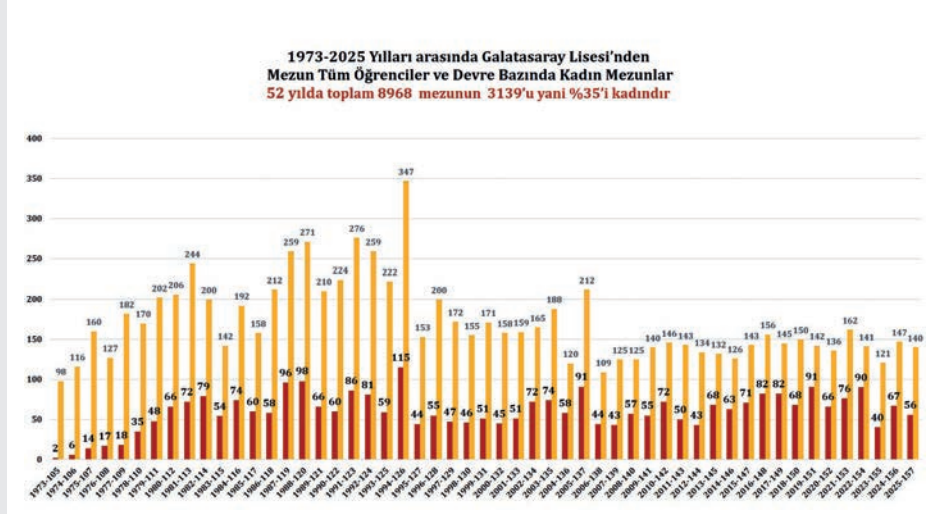

Grafik 1: 1973-2025 arası mezun kız öğrenci sayısı

Konumuza dönersek 1965 yılına gelindiğinde Galatasaray Lisesi'nin düzenlediği kurum sınavını başarıyla veren 10 kız öğrencinin Hazırlık şubesine girdiğini biliyoruz. Bu öğrencilerden sadece **Ayfer Aksan** 1973 yılında mezun olurken, birkaçı sene tekrarı yaptıkları için sonraki yıllarda mezun olmuşlar, birkaçı da kurumdan ayrılarak başka okullara geçmiştir. 1966 yılına gelindiğinde Galatasaray Lisesi'nin sınavına toplamda kaç kız öğrencinin o yıl girdiğini lise kayıtlarından tespit edemiyoruz ancak 1966 yılında 6. sınıf seviyesine yani ara sınıftan kız öğrenci alındığını tespit ediyoruz. Bu öğrenciler arasında da **Mahide Demirel**'in, Ayfer Aksan ile beraber 1973 yılında mezun olduğunu takip edebiliyoruz. Sonraki yıllarda ufak artışlarla kız öğrencilerin Galatasaray'a girmeye devam ettiklerini görüyoruz. Bu öğrenciler özelinde yapılmış bir çalışma olmamakla beraber ilk yıllarda okula giren kız öğrencilerin bazılarının baba, amca, dayı ya da ağabeylerinin Galatasaray Lisesi mezunu olması nedeniyle sınavlara girdiklerini kendilerinin sözlü beyanlarından öğreniyoruz.

1973 yılında sadece iki kız öğrencinin mezun olduğunu söylemiştik. Sonraki yıllara bakıldığında 2025 mezunları da dahil olmak üzere 52 yılda, 3.139 kız öğrencinin mezun olduğunu görüyoruz. (Verilerin toplanmasında cinsiyet belirtmeyen Deniz, Ülkü, Özgür, Başak gibi isimli öğrencilerin her biri numara kütüklerinden kontrol edilerek sayılmış olmakla beraber sehven yapılmış sayım hatası olabileceğini belirtmek yerinde olacaktır. 1 numaralı grafikte 52 devre içindeki mezun kız öğrenci sayısının en kalabalık olduğu devreler kırmızıyla işaretlenmiştir.

Grafik 1'deki bilgiler elbette devre genelinde toplam mezun

Grafik 2: 1973-2025 arası tüm öğrenci mevcutları ve kız öğrencileri gösteren grafik

öğrencilere göre oranlanarak anlam kazanacağı için ikinci bir grafik hazırlanarak, toplam devre mevcutlarıyla kız öğrenci mevcutları birlikte işaretlenmiştir. Bu grafikte en kalabalık kız öğrencinin mezun olduğu 126 devresinin Kredili Sisteme kayıtlı öğrenciler nedeniyle 1994 yılında hayli kalabalık mezun mevcuduna eriştiği gözlenmektedir. Bu devreden mezun 347 öğrencinin %33'ünü kadınlar oluşturmaktadır.

Bu grafikten hareketle 1973 yılından 2025 yılı Haziran ayına kadar mezun olan 52 devreden toplamda 8968 öğrencinin mezun olduğu bunların da %35'ini kadınların oluşturduğu görülmektedir.

Ancak son 10 yıla odaklanıldığında 2014 yılındaki TEOG sınavıyla Liseye giren 100 öğrenciden 70'inin kız olduğuna bakarak; tüm devreler genelinde kızların sayıca çoğunlukta olduğu ilk devrenin 151 devresi olduğunu söylemek mümkündür. 151 devresinin mezun sayısına bakıldığında 141 öğrencinin 91'inin kadın olduğu görülmektedir, diğer bir deyişle bu devre mezunlarının

%64'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Son 10 yıldaki mezun sayılarını topladığımızdaysa 1.583 öğrencinin 789'unun kadın, 794'ününse erkek olduğu yüzdelik oran olaraksa kadınların %49,84 oranında olduğu görülmektedir. Bu oranlar elbette her yıl sınavla gelen öğrencinin kadın erkek dağılımına göre şekillenmekle beraber, ülke genelinde kız çocuklarının eğitimde fırsat eşitliğine sahip olma oranlarıyla da ilgili olarak artacağını düşünmek mümkündür.

2015-2025 yılları arasında toplam mezun sayısı: **1583**

Kadın mezunların sayısı: **789**

Erkek mezunların sayısı: **794**

Kadınların son 10 yılda oranı: **%49,84**

Sonuç olarak ilk aşama yapılan sayımlarla elde edilen verilerin, 1965'ten bu yana karma öğrenimden geçen öğrencilerin kadın erkek oranları rakamsal olarak belirlenirken, ileride çalışmanın daha detaylandırılmasıyla öğrencilerin yatılı, gündüzlü, daimi yatılı mevcutları, İstanbul dışı ikametlerde il bazında öğrencilerin dağılımının yanı sıra kız öğrencilerin bu dağılımdaki istatistikleri de ortaya çıkarılabileceği görülmüştür.

Bir erkeğin gözünden ablalık müessesesi

“Abla” Türüyle Yakından Karşılaşmalar

İzzeddin Çalışlar (115-116)

Yazıya Spielberg'in "Close Encounters of The Third Kind" filmine gönderme yapan bu başlığı atarken herhangi bir alt metin oluşturmayı hedeflemediğimi baştan belirteyim. Filmdeki "üçüncü tür" doğrudan dünya dışı akıllı canlı türünü tarif ediyordu. Galatasaraylı "abla" imgesi de ergenlik öncesi benliğimde neredeyse bir uzaylı kadar farklı, uzak ve bilinmezdi.

Amcamın ve babamın çevresinden dolayı Galatasaraylıların arasında doğup büyümüş, babamın devre arkadaşlarıyla maçlara gitmiş, daha Mektep'e girmeden "Lycée de Galatasaray" yazılı bir tişörtüm bile olmuştu. Hatta bazılarının çocukları, **Burak Ertung, Mehmet Tınaztepe, Kutluğ ve Halil Ataman** doğuştan abilerim, dahası idollerimdi. Mektepli abileri Mektep'ten önce tanımuştum ama hayatıma bir de abla mevhumu gireceğine dair hiçbir ipucuyla karşılaşmamıştım. Biyolojik kız kardeşim ya da yakın çevremde ablalık rolü üstelenen akrabam yoktu. İlk tanıdığım ablalar, aynı zamanda gördüğüm ilk karşı cinsten Galatasaraylılar oldu.

Belleğimdeki ilk Galatasaraylı kadının adını maalesef anımsamıyorum. Ona sadece "Abla" deniyordu. 1975'in Ekim ayında, Ortaköy'deki yetiştirici sınıfının ilk günü sıraya girip sınıflara dağıldıktan sonra karşımıza çıkmıştı. Sevimli bir Fransız olan **M. Denève**, öğretmen masasına geçmiş anlamadığımız bir dilden bir şeyler anlatırken; gri jilesinin üzerinde lacivert hırka giymiş bir abla belirmiş, tercümanlık yapıyordu. Yani abla denen tür o yabancı dili biliyordu ve hayatı kolaylaştırıcı bir rolü vardı. Parmak kaldırıp "Tuvalette gidebilir miyim?" demek için muhatap alabileceğimiz biri olması, oldukça rahatlatıcıydı. Ne var ki bu beklenmedik destek hizmetinin sadece ilk derslere mahsus olduğunu gördük. Bir hafta geçmeden M. Denève ve audio-visuel dil eğitimi sisteminin yıldızı **M. Thibault** ile baş başa kalmıştık. Teneffüslerde iki kat aşağı inip bahçeye ve Boğaz kıyısına çıkma cesareti göstermeye başladığımızda, okulun silme o ablalarla dolu olduğunu gördüm. Karşı cinsin bir yaş bile büyük olmasının önemli bir büyüklük farkı yarattığı yaşıydık. Yaşıtlarımız dışındaki bütün öğrenci nüfusu, ablalardan oluşuyordu. Gözlerim beyhude o tek tanıdık ablayı arayıp durdu. Soracak bir sorum vardı; hocanın ikide bir sözünü ettiği

dictée’nin ne demek olduğunu öğrenmek istiyordum. Yüzlerce abla arasında ne kadar arasam da ona rastlayamayınca dictée’yi yaşayarak öğrenmek zorunda kaldım.

Çok geçmeden aslında her ablanın bir danışma noktası olabileceğini öğrendim. Sahilde oynamaya ve denize top kaçırmaya başlamıştık. Denizanası öbeklerine takılan topu duvar dibindeki uzun sopayla kurtarma yöntemini yine isimsiz bir abladan öğrendik. Demek ki bu ablalar topun değerini biliyor, bu işten de anlıyordu.

Belleğimdeki ablaların ne kadar önemli bir tür olduğuna dair en eski anı ise oldukça kanlı. On bir buçuk yaşımın bilinçsizliğiyle delicesine koşuştururken kendimi önce havada sonra yerde bulduğumda bahçe zemininin pütürlü yüzeyi bacağımyı boydan boya sıyrırmış, kanamalı bir kazazede olarak yere serilmiş, çaresizce acıdan inlerken oturduğu banktan fırlayıp yanıma gelen, yüzündeki ifadeden halime ne kadar üzüldüğü belli olan, şefkatle kucaklayıp yerden kaldıran, piyasaya yeni çıkmış Selpak’la kanları temizleyip dizindeki esas yaraya ilk yardım yapmak için

revire götüren artık herhangi bir abla değil, benim için bir melek olmuştu. Bana dokunan ilk ablaydı o. Şoku atlatır atlatmaz üzülmeye sebep olduğum için üzüldüğüm, endişelenmemesi için hissettiğim acıyı göstermemeye gayret ettiğim, karşısında bu duruma düştüğüm için utandığım, kısacası karşı cinsten tanımadığım biriyle ilk temasım. Sonrasında gözlerim yine beyhude, bu tanıdık ablayı arayıp durdu. Söyleyecek bir şeyim vardı; teşekkür etmek ve iyi olduğumu bilmesini istiyordum. Bulamadım ama zihnime kazınan suretini hiç unutmadım. Aradan belki otuz, belki daha fazla geçti. Yıllar önce tanıştığım harika bir kadının Galatasaraylı olduğunu ve sonradan yüzüne estetik bir müdahale yaptırdığını öğrendim. O an iki suret üst üste bindi ve ilk abla-kahramanımın kimliği ortaya çıktı. Otobiyografime dair en müthiş keşfimdi.

6’ncı sınıftaki ilk günümde, 12’nci sınıftaki dev abilerim **Burak Ertung** ve **Mehmet Tınaztepe**, sıramı seçmemden ders kitaplarımın teminine kadar her işimle ilgilenmenin yanında “*Bak şu hocaya ‘Kel’ dersin çok sinirlenir,*” “*Grand Cour ve arka bahçeye giremezsin*”, “*Yemeğini*

3’üncü yemekhanede yiyeceksin” gibi temel oryantasyon eğitimimi de vermiş, Ortaköy’de oluşan “*kutsal abla*” imgesini dağıtmıştı. Zaten yukarı okulda ablalara nadiren rastlanıyordu. Sadece 11 ve 12’nci sınıfların edebiyat şubesinde okuyan, iki elin parmakları kadar ve tek tek adlarıyla bilsek bile herhangi bir erişme olanağımız olmayan o yüce varlıklar, bir emperyal yapıdan diğerine geçtiklerinde, birdenbire ezici çoğunluktan nadide bir azınlığa dönüşmüştü. Giderek onların ataerkil bir sistemin hiyerarşik sosyal yapısındaki kutsallık atfedilmiş ayrıcalıklı zümresi gibi görür oldum. Dokunulmazlıkları vardı. 11’de olanlar bile Grand Cour’da sigara içebiliyordu örneğin.

Herhangi bir sebeple muhatap olma olasılığı bile olmadığından, mezun olana kadar hiçbirine “*abla*” diye hitap ettiğimi anımsamıyorum. Körpe herifler olarak dedikodularını yapar, hangisinin solcu, hangisinin sosyetik olduğunu, kimin kimle çıktığını falan konuşurduk. **Cavidan** ablanın sertliği meşhurdu. Ablalar her yıl değişiyor, gidenlerin yerine yenileri geliyor ve gözümüzde abladan çok birer Yeşilçam yıldızı gibi konumlanıyorlardı. Sporcu, folklorcu ya da tiyatrocu olmadığımdan, Ortaköy ve ahalisiyle ilişkim yetiştirici yılıyla sınırlı kalmış; bir iki okul çayı dışında kız arkadaşlarımla bir daha görüşmemiştim. Milliyet Liselerarası Müzik Yarışması’nda **Candan Erçetin**’le gururlanır, **Aygen Tezcan**’ın Shakespeare yorumuna hayranlık duyardım o kadar. Onlardan sadece bir yaş küçük olduğum dahi aklıma gelmezdi.

11 Fen C’de okurken, günümüzden elli yıl önce yetiştiricide tanıştığım birkaç kız yukarıya geldi. Onlardan **Ayşen Aydemir**’le yaşamı boyunca, **Sedef Ecer**’le de halen (muhtemelen yaşam boyu sürecek) ve **Arzu Bigat**’la dostluk kurunca, Galatasaray’ın efsunlu tutkalının hemcinsler

Ortaköy Konser

1984 Tüge Toprak Dukul ile ilk Cemiyet günü

1980 Candan Erçetin

arasından ibaret olmadığı kafama dank etti. O yıl çıkıp edebiyata geçtiğimde ise kendimi birkaç devreden kızlarla bir arada buldum. **Nil Çayan** ve **Sarı Deniz (Özüçer)** ile yedi yıl sonra yeniden sınıf arkadaşı olmuştum. Daha önce hiç tanımadığım 116 devresinden birçok kafa dengi kız vardı. Sıramı paylaştığım ilk karşı cins olan **Bahar Atlamaz**'ın benim kadar rock kültürüne sahip olmasına, **Tüge Toprak Dukul**'un avangard gardrobuna, **Zeynep Kazancıgil**'in edebiyat çevresine, **Zerrin Sıdar**'ın lakabına sahip çıkışına inanamıyor, onlar sayesinde hayatıma giren her Ortaköylü kişilikte hayranlık uyandırıcı bir özellik keşfediyordum.

Biraz geç de olsa Galatasaraylı kadının ne demek olduğunu damardan öğrendiğim okuldaki son iki yılda yaşadığım sosyal deneyim, sonraki yaşantımı belirleyecek kadar leziz geçti. O yıllarda sınıfta bir de kadayıf abla vardı aslında ama ona “Abla” demek kimsenin aklından geçmezdi. Çünkü **Andon Deniz (Çakır)** muhtemelen geniş argo hazinesiyle dünyanın kaç bucak olduğunu gösterirdi.

“Abla” türüyle yakından karşılaşmalar ve bu hitabı kullanmaya başlamam mezuniyet sonrasında oldu. Üniversitede okurken bulduğum hold-up işlerden biri olan OECD Konferansı'nda mihmandarlık yaparken Fransa delegasyonu içinde yıldız gibi parlayan **Ayşe** ablayı gördüğümde yine belleğimde bir sahne canlanmış, 6'ncı sınıfta okuldan çıkarken rastladığımda şıklığına ve güzelliğine hayran kalışımı anımsamıştım.

Orada burada yazılarım çıkmaya başladığında beni keşfedip iş veren ilk yayıncı ne o abi ne bu abi, o zaman kurumsal yayıncılık yapan rahmetli **Canan Celiloğlu** oldu. Reklam ajansı kurduğumda yıllarca en büyük müşterim **Şima Akkan**'dı. Körfez Krizi'nde ayakta kalmamı sağladı. Serbest yazarlıkta ikinci işverenim de bir abla, **Fatoş Yalın**'dı. Yüzlerce gezi ve moda yazısı yazdırıp dünyayı tanımamı sağladı. Galatasaray üzerine ilk ciddi yayını da yokluğuna alımadığım **İpet Altınay**'ın girişimiyle yaptım. Birlikte ortak imzalı köşe yazarlığı da yaptık.

Galatasaray Eğitim Vakfı'nda yıllarca **Begüm Hesapçıoğlu** ile kafa patlattık. GÜBEK oluşumunda **Gülbin Erduran**, **Abbas** projesinde **Candan Erçetin**, Galatasaray Adası'nın ilk rehabilitasyonunda **Nellie House** tam anlamıyla (bu deyişe gelecek tepkileri göze alıyorum) abilik yapan ablalardı. **Işıl Ergüvenç**'le Leros buluşmalarımızın bir gün pat diye kesileceği hiç aklıma gelmezdi.

Galatasaray Lisesi'nin 150'nci yılında Mektep'in ilk kız öğrencilerinden olan **Meral Mercan**'ın müdür olması, birçok etkinlikte yolumuzu kesiştirdi. Sağladığı ayrıcalıklara minnettarım. Son iki yıldır da Galatasaray Ödülü jürisinde görüş paylaştığım **Nurperi Gazioğlu'nun** bilgeliğine tanık oluyorum. Bu yıl aynı vesileyle hep uzaktan izlediğim **Nur Ger**'le de tanışmış oldum. Hayatıma giren bu ablalarımın hiçbirine “abla” diye hitap etmediğimi itiraf etmeliyim. Nedenini bilmiyorum. Belki de hepsini birer tanrıça olarak gördüğümdendir.

ENTRETIEN AVEC LA CONSULE GÉNÉRALE DE FRANCE À İSTANBUL Mme. NADIA FANTON

Entretien mené par: **Günnur Diker** (113), **Gülener Kırnalı** (139) et **İlker Kocael** (139)

Madame la Consule, bonjour. Tout d'abord, nous vous remercions chaleureusement de nous recevoir. C'est un honneur pour nous de pouvoir échanger avec vous dans les pages de Sultani, le magazine de l'Association des anciens du Lycée Galatasaray. Cela fait plus d'un an que vous avez pris vos fonctions à Istanbul. Avant d'évoquer votre mission et vos impressions sur la

Turquie, afin que les anciens élèves du Lycée Galatasaray puissent mieux faire votre connaissance, pourriez-vous nous parler de votre parcours professionnel et des expériences qui vous ont menée jusqu'à Istanbul?

Bonjour au magazine Sultani. Merci beaucoup pour cette rencontre. Je suis diplomate de carrière, Consule générale de

France à Istanbul depuis un an. Précédemment, j'étais conseillère auprès du cabinet de la ministre des Affaires étrangères, Catherine Colonna. Avant cela, j'étais conseillère politique à la mission permanente de la France auprès de l'Organisation des Nations unies, à New York, au Conseil de sécurité, pour négocier les résolutions des Nations unies. J'ai aussi occupé des postes dans les ambassades de France au Mali et au Burkina Faso.

Juste après l'entretien
De gauche à droite: Günnur Diker (113), Nadia Fanton,
Gülener Kırnalı (139), İlker Kocael (139)

Vous exercez vos fonctions de consule à Istanbul depuis maintenant plus d'un an. Comment évaluez-vous cette période? Quelles sont vos impressions générales sur la Turquie et sur Istanbul en particulier?

Istanbul n'était pas une ville nouvelle pour moi, puisque j'ai eu la chance, en 2007, d'effectuer six mois d'échange Erasmus à l'Université Galatasaray. Je suis donc moi aussi Galatasaraylı. Ma première expérience à Istanbul à l'âge de 20 ans, soit un âge où les expériences comptent double, m'a évidemment beaucoup marquée. Je me suis toujours sentie très bien à Istanbul et j'étais donc très heureuse d'y revenir, en tant que Consule générale de France. L'énergie de la ville me marque encore aujourd'hui. C'est une ville qui vibre, avec beaucoup de dynamisme et beaucoup de créativité. Istanbul a un charme unique.

Depuis sa fondation en 1868, le Lycée Galatasaray -alors Mekteb-i Sultani- entretient avec la France des liens historiques profonds et une tradition de coopération exemplaire. Dans ce contexte, quelle est la perception de la France à l'égard de cette institution emblématique? Que représente, selon vous, le Lycée Galatasaray d'hier et d'aujourd'hui? Quel message souhaiteriez-vous adresser aux anciens élèves qui nous lisent?

Effectivement, le lycée Galatasaray est un des grands piliers historiques de la relation franco-turque et de l'amitié franco-turque. C'est une coopération très ancienne et surtout dans un des domaines qui est le plus essentiel : la formation des jeunes. Donc, c'est une grande fierté pour la France

La Consule générale de France à Istanbul, Nadia Fanton, prononçant un discours lors d'un événement de l'Institut français

de mener cette coopération depuis plus de 1868 avec le lycée Galatasaray.

Personnellement, je me sens très proche du lycée Galatasaray, parce que je viens d'un lycée en France qui est un peu comme le Galatasaray français. C'est un lycée qui s'appelle le lycée Louis-le-Grand, à Paris, près du Panthéon, et qui a beaucoup de points communs avec le lycée Galatasaray.

Le premier point commun, c'est un passé très ancien et très prestigieux. Le lycée Louis le Grand a été créé par les père Jésuites en 1553, soit quelques décennies après l'Ecole du Palais de Galata, ancêtre du lycée Galatasaray. C'est un lycée issu de l'ancien régime, mais qui a su devenir par la suite une grande institution de la République, tout comme le lycée Galatasaray

A Louis-le-Grand, nous sommes portés par cette tradition, et par tous les grands hommes et

femmes qui y ont étudié depuis des siècles. Cette tradition et ce passé forcent le respect et nous poussent à être à la hauteur. C'est je crois aussi le cas des élèves du lycée Galatasaray.

C'est aussi un lycée qui repose sur le mérite. Les élèves de mon lycée venaient des quatre coins de la France et de milieux sociaux très divers. Mais nous avions tous en commun le culte de l'excellence et du dépassement de soi. Ce sont, je crois, également des valeurs importantes de votre lycée.

C'est enfin un lycée où la camaraderie et l'amitié comptent beaucoup. Sans doute parce qu'on y travaille beaucoup, et sans doute aussi en raison de l'internat. J'y ai passé de très belles années : nous y avons travaillé dur, mais nous nous sommes aussi fait des amis pour la vie. Lorsque je vois les anciens de Galatasaray parler de leur Abi et de leur Abla, je comprends et je partage cet esprit fraternel.

En parlant du rôle éducatif et culturel du Lycée Galatasaray, permettez-nous de revenir sur la coopération actuelle. Le gouvernement français et le Consulat de France à Istanbul mènent régulièrement des projets en partenariat avec le Lycée Galatasaray et l'Association des anciens du Lycée Galatasaray. Pourriez-vous nous en dire davantage sur ces coopérations existantes ou à venir? Quels en sont les principaux axes?

Concernant l'enseignement, 23 enseignants directement recrutés par la France dispensent au lycée Galatasaray l'enseignement de la langue française, des mathématiques, des sciences selon les programmes turcs mais en français. C'est un effort très important pour garantir l'excellence linguistique.

L'Institut français accompagne par ailleurs le personnel du lycée via des formations et l'organisation des examens français. Le lycée n'est éloigné que de quelques centaines de mètres de l'Institut et les lycéens peuvent

bénéficier des nombreuses activités qui y sont proposées, expositions, débats, séances de cinéma, accès à la médiathèque. Cela participe au lien constant entre la France et le lycée.

Nous avons aussi récemment organisé la remise du Prix de la personnalité francophone de l'année, attribué à Monsieur Dursun Aydın Özbek, dans les murs du Lycée Galatasaray, un symbole important et un bel exemple de coopération.

Au-delà de vos fonctions consulaires, la France et la Turquie entretiennent un dialogue culturel et universitaire de longue date. Selon vous, quels sont aujourd'hui les domaines où cette coopération pourrait être encore renforcée? Comment voyez-vous l'avenir des échanges entre nos deux pays, notamment entre les jeunes générations?

Je suis très confiante sur l'avenir de l'amitié entre la France et la Turquie pour plusieurs raisons. La première raison, c'est la profondeur historique.

Cette alliance date de bientôt cinq siècles : en 1535, Soliman le Kanuni et le roi François Ier ont noué cette alliance historique. Cette ancienneté dans la relation est un ciment.

Le deuxième élément de solidité, ce sont les liens humains. Il y a beaucoup d'expatriés français en Turquie, et d'expatriés turcs en France. Beaucoup de familles binationales, de couples mixtes, d'enfants, à la fois français et turcs. Les coopérations, notamment éducatives avec le projet Erasmus ou la coopération avec Galatasaray, renforcent ces liens humains.

Aussi, cette relation bilatérale repose sur deux grands piliers. Le premier, c'est la coopération culturelle, éducative autour de la francophonie, avec le lycée Galatasaray, l'université Galatasaray et les établissements francophones partenaires.

Le deuxième pilier, c'est l'économie. Plus de 400 entreprises françaises sont implantées en Turquie. Le commerce bilatéral n'a jamais été aussi important, les échanges ont atteint plus de 23 milliards d'euros. La Chambre de commerce France-Turquie vient de fêter ses 140 ans d'existence. Les entreprises françaises sont des partenaires de long terme de la Turquie. Elles investissent dans la durée. Les entreprises françaises ou franco-turques produisent 1,6 % du PIB turc, et sont à l'origine de 400 000 emplois directs ou indirects en Turquie. Elles ont investi 3,6 milliards d'euros en Turquie entre 2020 et 2024 et prévoient de nouveau 5 milliards d'euros d'investissements dans les trois prochaines années.

Istanbul est une ville fascinante, à la fois européenne et orientale, moderne et historique. Qu'est-ce qui vous a le plus marquée

La Consule générale de France à Istanbul, Nadia Fanton, avec le directeur du lycée Reşat Dabak dans le bureau historique du directeur

La consule générale de France à Istanbul, Nadia Fanton, aux côtés du président du club de football Galatasaray, Dursun Özbek, premier lauréat du “Prix de la personnalité francophone de l’année”, ainsi que l’ambassadrice de France en Turquie Isabelle Dumont et Mesude Özbek

depuis votre arrivée? Avez-vous découvert un aspect de la culture stambouliote ou turque qui vous a particulièrement touchée?

Ce que je trouve le plus touchant et le plus émouvant, ce sont les chats. Et surtout l'amour et la tendresse que les Stambouliotes leur portent.

Cette année marque le 60e anniversaire de l'admission des jeunes filles au Lycée Galatasaray. Le thème de ce numéro de notre revue est donc « Galatasaray et les femmes ». C'est pourquoi nous souhaitons conclure cet entretien avec une question consacrée aux femmes.

La France est l'un des pays pionniers de la « diplomatie féministe ». Comment cette approche se traduit-elle concrètement dans l'action du Consulat de France à Istanbul?

Et selon vous, quel rôle la diplomatie féministe peut-elle jouer dans le renforcement des liens entre la France et la Turquie, notamment dans les domaines éducatif et culturel?

Effectivement, la France a adopté en 2019 ce qu'on appelle « une diplomatie féministe ». Cela veut dire qu'une des priorités la diplomatie française, c'est le soutien à l'émancipation des femmes. Cela passe par plusieurs actions : à l'ONU et dans les enceintes internationales, nous soutenons les droits des femmes ; partout dans le monde, nous soutenons des ONG et des projets qui soutiennent l'émancipation économique, sociale et culturelle des femmes. Cela passe aussi par la féminisation du corps diplomatique lui-même. Et d'ailleurs, aujourd'hui en Turquie, pour la première fois, la France est représentée par une Ambassadrice, Madame

Isabelle Dumont, et une Consule générale, moi-même. L'équipe du Consulat est aussi très féminine.

J'aimerais conseiller aux femmes et surtout aux jeunes lycéennes de Galatasaray, d'avoir doublement confiance en elles. Malheureusement, on vit encore dans des sociétés patriarcales où on a tendance à fragiliser la confiance des femmes et à essayer de les rabaisser, parfois consciemment, souvent inconsciemment aussi. C'est important que les petites filles, les jeunes filles et les jeunes femmes, aient encore plus confiance en elles.

Madame la Consule, nous vous remercions au nom du magazine Sultani ainsi qu'au nom de tous les anciens élèves de Galatasaray.

Merci à vous.

CEMİYETTEN HABERLER

Derneğimizde tüm faaliyetlerimizin temel amacı birbirimizle olan bağımızı kuvvetlendirecek fırsatlar yaratmak ve her etkinlik aracılığıyla bir araya gelme imkanlarımızı çoğaltmak. Cemiyetten Haberler bölümümüzde dönem boyunca yürüttüğümüz etkinlikleri özetliyoruz...

2025 yılı etkinliklerimizden haberdar olmak için:

Resmi Sosyal Medya Adreslerimiz:
Linkedin: Galatasaraylılar Derneği
Youtube: @GalatasarayliarDerneği
Instagram: @gscemiyet
X: @GSCemiyet

İletişim:

Dilek Çam Etkinlik ve İletişim Koordinatörü
Tel: 0212 270 1908
E-posta: dilek@gsd.org.tr

92. Geleneksel Pilav Günü “Pilav 2025” coşkusu

Galatasaray Lisesi’nin 92. Geleneksel Pilav Günü “Pilav 2025”, 1 Haziran’da tüm mezunlarını yeniden Mektep’lerinde bayram havasında bir araya getirdi. Pilav Günü’ne özel olarak donatılan İstiklal Caddesi’nin nostaljik tramvayı, sabah saatlerinden itibaren günün coşkusu Beyoğlu’na, hafızalarda yer eden zil sesleriyle her yeni turunda yeniden yaydı ve tüm gün Galatasaraylılar’ı Mekteplerine taşıdı. Program akışı, her zaman olduğu gibi Taksim Atatürk Anıtı’na çelenk koymak üzere Galatasaray Lisesi önünden hareket edilmesiyle başladı. Kortejde, Galatasaray Lisesi Müdürü **Prof. Dr. M. Reşat Dabak**, Galatasaraylılar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı **Metin Sinan Aslan** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Galatasaray Spor Kulübü Başkanı **Dursun Aydın Özbek**, Galatasaray Spor Kulübü Divan Kurulu Başkanı **Aykutalp Derkan**, Galatasaray Yardımlaşma Vakfı Başkanı **Betül Pasinler**, Galatasaray Lisesi’nden mezuniyetlerinin 50. yılını kutlayan Galatasaray Liseliler ve Galatasaraylılar Derneği üyeleri yer aldı. Sabah saat 09:15’teki çelenk koyma töreninin ardından Lise’ye dönen Galatasaraylılar, daha sonra geleneksel Galatasaray Pilav töreni için Tevfik Fikret Salonu’nda bir araya geldi. Tören Gazi Mustafa

Kemal Atatürk ve Milli Mücadele kahramanlarımız için saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başladı. **Kirkor Döşemeciyan** (90) ağabeyimiz ile yaş kütüğüne çivi çakılmasının ardından açılış konuşmalarına geçildi. Galatasaraylılar Derneği Başkanı **Metin Sinan Aslan**, açılış töreni konuşmasına, 107 devresinin 50. yılını, 132 devresinin 25. yılını kutlayarak başladı. Bu yıl kız öğrencilerin Galatasaray Lisesi’ne kabulünün 60.yılı olduğunu anımsatan **Metin Sinan Aslan**, Dernek olarak bu yıl bir “*Kadın Çalıştay*” ve “*Galatasaray’da Kadınlar*” odağında çeşitli etkinlikler düzenlemeyi hedeflediklerini belirtti. Program kapsamında Galatasaray Hizmet Ödülü de verildi. Divan Kurulumuz tarafından bu yıl ödüle layık görülen isim **Vecdi Türk** (113) oldu. Sultani Turnuva kapsamında basketbol, voleybol, tenis ve futbol final maçları oynanarak kupa teslimleri yapıldı. Lise bahçesine kurulan özel stantta, şampiyonluk kupalarımız sergilendi. Galatasaraylılar, kupalarla fotoğraf çekirmek için uzun kuyruklar oluşturdu. Yüzlerce Galatasaraylı abla, ağabey ve kardeşlerimize kavuştuğumuz; kültür, sanat, müzik ve spor dolu eşsiz bir Pilav Günü daha hafızalarda yer etti.

Bir kez daha Galatasaray'ın Şampiyonluğunu kutladık

Galatasaray Spor Kulübü'nün futbol şampiyonluğunu, Kulüp Başkanı Dursun Özbek, Yönetim Kurulu üyeleri ve değerli Galatasaraylıların katılımı ile 25 Mayıs'ta düzenlediğimiz bir akşam buluşmasıyla kutladık.

Galatasaray Bodrum Pilav Buluşması

Galatasaraylılar Derneği Bodrum Şubesi'nin geleneksel “GS Pilav Bodrum 2025 Buluşması”, 20 Temmuz’da, Müskebi Mahallesi’ndeki Çakır Bahçe restoranında gerçekleştirildi.

Galatasaray Lisesi Müdürümüz Prof. Dr. M. Reşat Dabak, Galatasaraylılar Derneği Başkanı Metin Sinan Aslan, Galatasaray Eğitim Vakfı Başkanı Muharrem Yılmaz’ın da davetliler arasında bulunduğu geceye, Bodrum’da yaşayan Galatasaraylıların yanı sıra çevre illerde yaşayan çok sayıda Galatasaray Lisesi mezunu da katıldı.

Oldukça kalabalık ve coşkulu seyreden gecenin organizasyonuna büyük emek veren Galatasaraylılar Derneği Bodrum Şubesi Başkanı Can Tengizman ve Şube yöneticilerimiz ile Pilav Günü bir araya gelen tüm Galatasaraylılara, bu güzel geleneği büyüttükleri için teşekkür ediyoruz.

Üniversitemizin ilk “Bilim Kafe” etkinliği Dernek Lokalimizde gerçekleşti

Galatasaray Üniversitesi’nin ilk “Bilim Kafe” etkinliği, “Bilim Suyun Altında” başlıklı atölyeyle, 27-28 Haziran 2025 tarihlerinde Dernek Lokalimizde gerçekleşti. Bilim Kafe etkinlikleri, Türkiye’nin dört bir yanındaki 150’ye yakın üniversite tarafından, 81 ilde eş zamanlı olarak düzenleniyor. Galatasaray Üniversitesi’nde de bu kapsamda uygulamalı ve eğlenceli bir bilim atölyesi organize edildi.

Galatasaraylılar Derneği Heyeti Anıtkabir'i ziyaret etti

Galatasaraylılar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Metin Sinan Aslan ve beraberindeki Dernek yönetimi heyeti, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebedi istirahatgâhı Anıtkabir'i ziyaret etmek üzere, 28 Mayıs 2025'te Ankara'ya gitti.

Öğle saatlerinde, Ankara Galatasaraylılar Birliği yönetici ve üyeleriyle bir araya gelen heyet, burada kalabalık bir öğle yemeği ile ağırlandı. Daha sonra Anıtkabir'e yola çıkan heyet, Anıtkabir'de bir resmi tören düzenledi. Başkan Metin Sinan Aslan'ın Derneğimiz adına mozoleye çelenk bıraktığı tören, saygı duruşu ile sürdü. Aslan'ın Anıtkabir Özel Defteri'ni imzalamasının ardından tören sona erdi.

Cemiyet Sahne Etkinlikleri

Ali Yiğit Pekiener -

23 Mayıs

Dernek Lokalimizde 23 Mayıs Cuma akşamı, 153 devresinden Ali Yiğit Pekiener, tek kişilik oyunu "Tek Büyük Galatasaray"ı sergiledi. Oyunun süpervizörü Jörg Menke-Peitzmeyer ve 151 devresinden afiş tasarımcısı Bilge İyibozkurt da izleyiciler arasında yer aldı.

Berk Karan, Aksel Gürel -

5 Temmuz

Cemiyet Sahne'nin ön salonunda 5 Temmuz Cumartesi Berk Karan, Aksel Gürel sahne aldı. İki komedyenin gösterileri, kalabalık izleyici kitlesini kahkahalara boğdu.

Seda Yüz - 14 Haziran

Türkiye'de sayıları oldukça az olan kadın stand up komedyenlerinden Seda Yüz, 14 Haziran Cumartesi akşamı Cemiyet Sahne'nin konğu oldu. Gecenin eğlencesinden bazı kareler sizlerle...

Ali Poyrazoğlu - 23 Temmuz

“Cemiyet Kabare” etkinlikleri çerçevesinde, 23 Temmuz Çarşamba akşamı Ali Poyrazoğlu’nu ağırladık. Biletleri tamamen yardım amaçlı değerlendirilen etkinliğin, tüm biletleri erkenden satıldı. Kabareyi izleyenler, Cemiyet’te biriken anılarına unutulmaz bir gece daha ekledi.

Derya Beşerler, Birol Namoğlu - 3 Ekim

Cemiyet Sahne’de sonbaharın ilk günlerini “Bir Hikaye, Bir Şarkı” ile karşıladık. Derya Beşerler bizlere seçilmiş Türk Sanat Müziği eserlerinin hikâyelerini anlattı. Birol Namoğlu ise aynı eserleri seslendirerek, izleyicilere keyifli bir akşam sundu.

Cüneyt Akalın’ı Anma - 7 Ekim

“Taş Devrinden Orta Çağ’a Uygarlık Tarihi”, “Asya’nın Işığı Pandit Cavahirlal Nehru” gibi önemli eserlere; “Fellini”, “Dev Şeftali” ve “Selanik” gibi çevirilere imza atan değerli akademisyen ve yazar 96 devresi Cüneyt Akalın’ı, 7 Ekim Salı günü Dernek Lokalimizde, Cemiyet Sahne’de, saygı ve özlemle andık.

Pulp Fiction - 10 Eylül

Derneğimizin yenilenen yüzünü “Cemiyet Açık Hava Sineması” ile kutladık. Hep birlikte Quentin Tarantino’nun klasikleşmiş filmi “Pulp Fiction”, Atilla Dorsay’ın keyifli sunumu ve değerli yorumları eşliğinde izledik.

Neandria - 1 Ekim

Cemiyet Açık Hava Sineması programı kapsamında 1 Ekim akşamı, Galatasaraylı yönetmen Reha Erdem (112)’in, Çanakkale’de çekilen “Neandria” adlı filmi, eleştirmen ve yazar Mehmet Açar (114)’ın keyifli sunumu ve değerli yorumları eşliğinde izledik.

Yazar Yaver Zeytinoğlu - 22 Eylül

Derneğimizin “Cemiyet Agora Buluşmaları” programı çatısı altında birleştirdiği geleneksel etkinlikleri tüm hızıyla devam ediyor. 22 Eylül Pazartesi günü yazar Yaver Zeytinoğlu (97) ile buluştuk. Mekteplileri anlattığı 2024’te yayımlanan “Pılava Kaşık Sallayanlar” kitabının hayata geçiş hikayesini anlatan Zeytinoğlu ile Galatasaray ve yeni çalışmaları üzerine söyleşi yaptık.

Prof. Dr. Köksal Bayraktar - 25 Eylül

Camiamızın duayen isimlerinden Prof. Dr. Köksal Bayraktar (93), 25 Eylül Perşembe akşamı Cemiyet Agora buluşmalarımızın konuğuydu. Prof. Bayraktar ile güncellenmiş 2. baskısı Der Yayınları’ndan yayımlanan “Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu” kitabını ve onun üzerinden hekim ve hasta hakları hukuku ile güncel tıbbın tartışma konuları ve ahlaki üzerine konuştuk.

Prof. Dr. Reha Yolalan - 12 Kasım

Cemiyet Agora’nın 12 Kasım Cuma günü buluşma konuğu, geçtiğimiz ağustos ayında Remzi Kitabevi’nden yayımlanan “Dalgalardan Döngülere Krizlerin Anatomisi, ABD ve Türkiye’den Yaşanmış Örneklerle” kitabının yazarı **Prof. Dr. Reha Yolalan** (112) oldu. Prof. Dr. Yolalan, kitabın irdelendiği söyleşisinde dinleyenlerin krizlere ilişkin meraklı soruları karşısında da görüşlerini paylaştı.

Doç. Dr. Zeynep Banu Dalaman (120) ile

“Öncü Kadınlar” Söyleşisi ve İmza Günü

Galatasaray Cemiyeti Agora’da, Doç. Dr. Zeynep Banu Dalaman, editörlüğünü yürüttüğü Öncü Kadınlar kitap serisinin birinci ve ikinci ciltleri üzerine 4 Aralık 2025 Perşembe günü bir söyleşi gerçekleştirdi ve ardından kitaplarını imzaladı. Galatasaray Lisesi’nde kız öğrencilerin kabulünün 60. yıl dönümü çerçevesindeki etkinlikler kapsamında düzenlenen söyleşide Dalaman, “Öncü Kadınlar” serisinin iki cildini anlattı:

- Birinci cilt, Osmanlı’nın son döneminden Cumhuriyet’in kuruluşuna uzanan süreçte, eğitimden basına, edebiyattan siyasal örgütlenmeye kadar birçok alanda sınırları zorlayan ve toplumsal dönüşüme katkı sunan kadın figürlerini merkeze alıyor.

- İkinci cilt ise 1900–1923 arasında doğmuş, Cumhuriyet’in erken döneminin kültürel, sanatsal, hukuki ve düşünsel ortamını kuran kadınların yaşam hikâyelerini, üretimlerini ve mücadele pratiklerini ele alıyor.

Her iki ciltte toplam 37 kadının biyografisi, arşiv belgeleri, görseller ve akademik analizlerle sunuluyor. Dalaman, bu serinin esas amacının “kadınların kurucu hafızasını görünür kılmak ve üç kuşağa yayılan bir kadın tarihini sistematik biçimde ortaya koymak” olduğunu ifade etti. Yoğun ilgi gören program, imza bölümünün ardından Galatasaray Cemiyeti Başkanı Av. Metin Sinan Arslan’ın teşekkür konuşmasıyla sona erdi.

Yeni Škoda Kodiaq

Hayaller Bir Araya Geldi
Gerçeğe Dönüştü

Š K O D A

www.skoda.com.tr

f X Instagram /SkodaTurkiye

Škoda Kodiaq için birleşik yakıt tüketimi 6,0 – 8,5 litre/100 km, CO2 salımı 138 – 192 g/km değerleri aralığındadır. Yakıt tüketimi ve CO2 emisyonu değerleri, WLTP (Hafif Taşıtlar için Dünya Geneline Uyumlu Test Prosedürü) ile belirlenmiştir. Açıklanan değerler, sürücü, sürüş şekli, doğal koşullar (yol, hava koşulları, vb.) gibi özelliklere göre değişiklik gösterebilir. Reklamdaki otomobil özel aksesuar ve donanım içerebilir. Detaylı bilgi skoda.com.tr'de.

XüceAUTO

10 Kasım'da Selanik'te Atatürk Evi'ni ziyaret ettik

Cumhuriyetimizin kurucusu, 20. yüzyılın en büyük lideri **Gazi Mustafa Kemal Atatürk**'ü, aramızdan ayrılışının 87. yıldönümü olan 10 Kasım 2025'te Selanik Atatürk Evi'nde saygı, minnet ve özlemle andık. Atamızın evini ziyaretimizde Galatasaraylılar Derneği heyetine eşlik eden Selanik Başkonsolosumuz **Serkan Gedik** ve Atina Büyükelçimiz **Çağatay Erciyes**'e gösterdikleri nezaket ve ev sahipliği dolayısıyla içtenlikle teşekkür ediyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Galatasaraylılar olarak attığımız her adımda, Ulu Önderimiz Atatürk'ü hatırlamaya ve yaşatmaya devam edeceğiz.

PhillipCapital Yarım Yüzyıldır Sizinle!

Yarım yüzyıllık tecrübemiz ve uluslararası finans altyapımızla, yatırım yolculuğunuzun her aşamasında yanınızdayız.

15

Ülke

6000+

Çalışan

80 Milyar\$

Yönetilen Varlık

3,5 Milyar\$

Özsermaye

PhillipCapital **50**
Your Partner In Finance years

Instagram phillipcapitalturkiye

X phillipcapitalturkiye

YouTube PhillipCapital Türkiye

PhillipCapital Menkul Değerler A.Ş. | www.phillipcapital.com.tr

Engelsiz Aslanlar kupalarıyla birlikte Cemiyetimizde

Engelsiz Aslanlar, geçtiğimiz sezon kazandıkları kupalarla birlikte, yeni sezon öncesi 19 Kasım Çarşamba günü düzenlenen moral yemeğinde, Cemiyet Lokali'ne misafir oldu. Galatasaray Fuzul Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı Şube Sorumlusu **Rıza Tefrik Morova**, teknik ve idari kadro ile takımımızın isim sponsorluğunu üstlenen Fuzul Holding'in Yönetim Kurulu Üyesi **Furkan Akbal** da yemeğe katılanlar arasındaydı. Etkinlikte ayrıca geçtiğimiz sezondaki şampiyonluklarımızdan kesitlerin yer aldığı bir video gösterimi de yapıldı.

AFET SAHALARINDA GÖNÜLLÜLERE GÜÇ KATAN

AFET BİSİKLETİ PROJESİNİ HAYATA GEÇİRDİK!

ETi Sarı Bisiklet'in yeni açılımı Afet Bisikleti ile, afet sonrası Ahbap Derneği gönüllülerinin zorlu alanlarda daha hızlı hareket etmesini ve temel ihtiyaçların bölgeye güvenle ulaştırılmasını hedefliyoruz.

Her Çarşamba Derneğimizde Koro çalışmaları

Sultani Koro, 5 Kasım'dan bu yana her çarşamba Derneğimizde **Haluk Polat** (121) şefliğinde bir araya gelerek çalışmalarını sürdürüyor.

24 Kasım Öğretmenler Günü Yemeği'nde buluştuk

Mektebimizin eski ve yeni öğretmenleriyle her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde buluşma geleneğimizi bu yıl da sürdürdük; Galatasaraylılar Cemiyet Lokali'nde düzenlenen öğle yemeğinde yeniden bir araya geldik.

Galatasaraylılar Derneği olarak öğretmenlerimiz başta olmak üzere, yemeğe katılan Galatasaray Lisesi Fransız Ders **Nazırı Monsieur Luc Talmon Laroderie**'ye; Galatasaray İlkokulu Müdürü Sayın **Ferda Önengüt Yapar**'a ve orada bulunarak öğretmenlerimizi onurlandıran bütün Galatasaraylılara teşekkür ediyoruz.

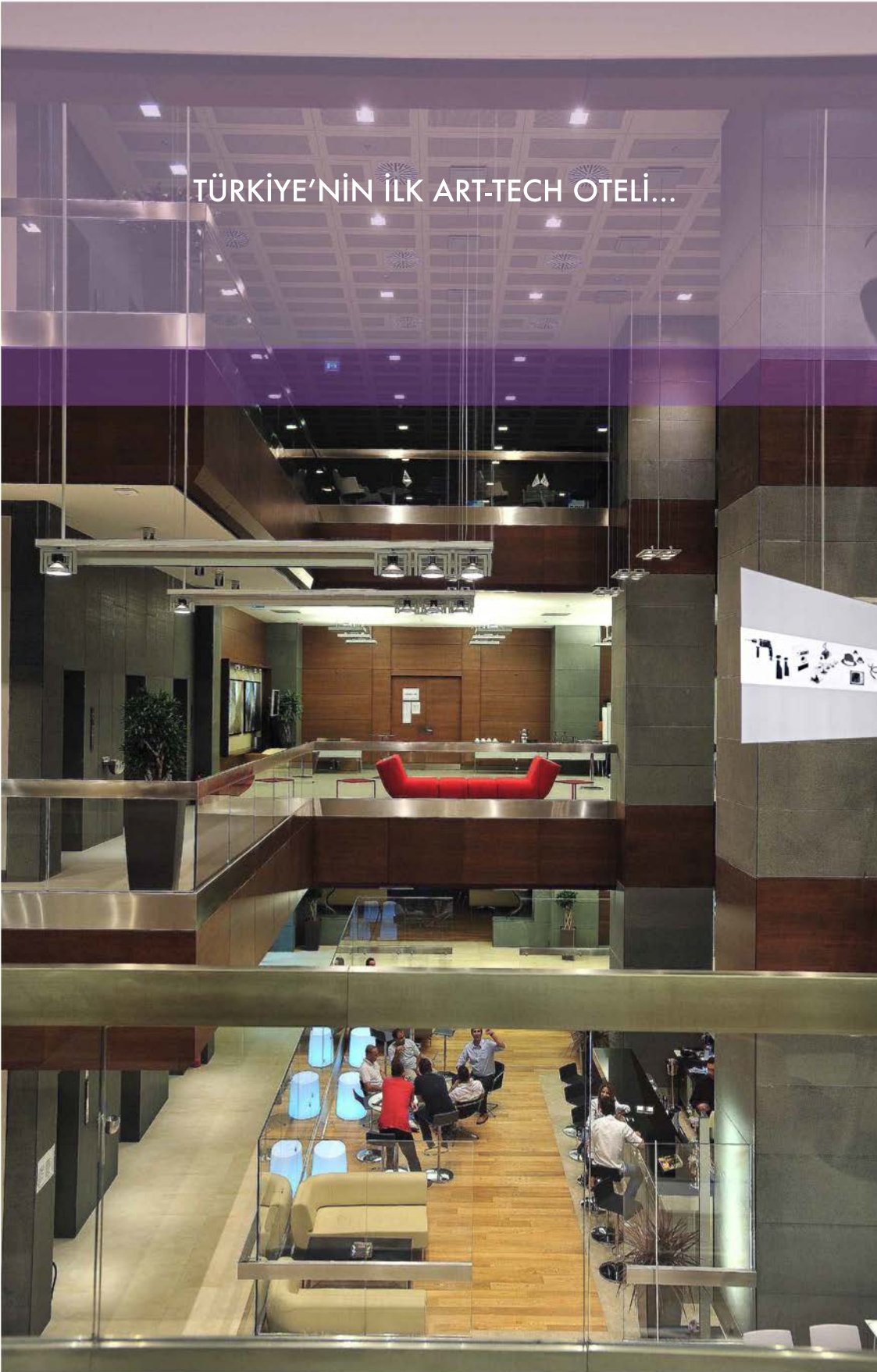
13. Sınıf İçin Projeler Toplantısı

13.Sınıfımız için projeler ürettiğimiz, devam eden çalışmalarımızı nasıl geliştirebileceğimizi değerlendirdiğimiz toplantı serimizin ilkin, 29 Kasım'da gerçekleştirdik. Katılım göstererek fikirlerini ve emeklerini paylaşan bütün Galatasaraylılara teşekkür ederiz.

TÜRKİYE'NİN İLK ART-TECH OTELİ...

Çağdaş sanat,
ileri teknoloji,
servisin sanata dönüştüğü
bir yaşam biçimi...
Ayrıcalıklarla dolu
bir dünya sadece
Türkiye'nin ilk
art-tech oteli Point Hotel
Barbaros'ta

110. ölüm yıl dönümünde Tevfik Fikret'i mezarı başında andık

Türk aydınlanmasının öncülerinden, vatan şairi, yazar, öğretmen ve büyük Galatasaraylı **Tevfik Fikret'i**, 110. ölüm yıl dönümünde mezarı başında andık. Galatasaray camiası adına 19 Ağustos Salı günü gerçekleştirilen anma törenine katılan heyet içerisinde Galatasaray Lisesi Müdürü **Prof. Dr. M. Reşat Dabak**, Galatasaraylılar Derneği Başkanı **Metin Sinan Aslan**, Galatasaray Spor Kulübü Başkanı **Dursun Aydın Özbek**, Galatasaraylılar Yardımlaşma Vakfı Başkan Vekili **Gültekin Köksal**, Galatasaray Topluluğu İşbirliği Kurulu Genel Sekreteri **Osman Reha Yolalan**, Galatasaray Spor Kulübü Divan Kurulu Başkanı **Aykutalp Derkan**, Galatasaraylılar Derneği Divan Kurulu Başkanı **Ali Esat Tansev**, Galatasaray Eğitim Vakfı Genel Müdürü **Begüm Hesapçıoğlu** yer alırken anma törenine Atatürkçü

Düşünce Derneği yöneticileri ile çok sayıda vatandaş da katıldı.

Aşiyen Müzesi Sorumlusu **Nebahat Yusoğlu'nun** heyeti karşıladığı mezar ziyaretinde Galatasaraylılar Derneği Başkanı **Metin Sinan Aslan**, “Gerçek bir devrimci karakter” ve İlhan Selçuk’un tabiriyle “İnsan şairi” olarak tanınan Tevfik Fikret ağabeyimiz için şunları söyledi:

“Yaşamı boyunca aydınlanmayı ve insanı merkeze koyan Tevfik Fikret’in eserlerinde şiddete, kine ya da nefrete dair hiçbir iz bulunmaz. Aksine daima barış, iyilik ve güzellikten yana tavır almıştır. Mustafa Kemal Atatürk’ün çok beğendiği ‘Ferda’ şiiri ile ‘Gençliğe Hitabe’ arasında özel bir bağ bulursunuz. Her iki metin de gençlere emanet edilen bir gelecek fikrini yansıtmaktadır.”

Metin Sinan Aslan, daha sonra “Küçük Asker” şiirinden alıntı

yaparak, vatan sevgisinin yanında şefkat ve üretkenliğin önemine işaret etti. “Vatan için ölmek de var fakat borcun yaşamaktır” dizeleriyle Fikret’in gençlere verdiği mesaja dikkat çekti. Aslan, “Onun dönemin tüm baskılarına rağmen fikirlerinden asla vazgeçmeyen duruşuna ve ruhuna Cemiyetimiz adına bir kez daha saygılarımızı sunuyoruz” dedi.

TÜRKİYE'DE TEK KORUYUCU İÇERMİYEN PORTAKALLI

uludağ

ULUDAĞ İÇECEK TÜRK A.Ş.

Geleneksel Sultani Balo'da 3 milyon TL'lik rekor bağış

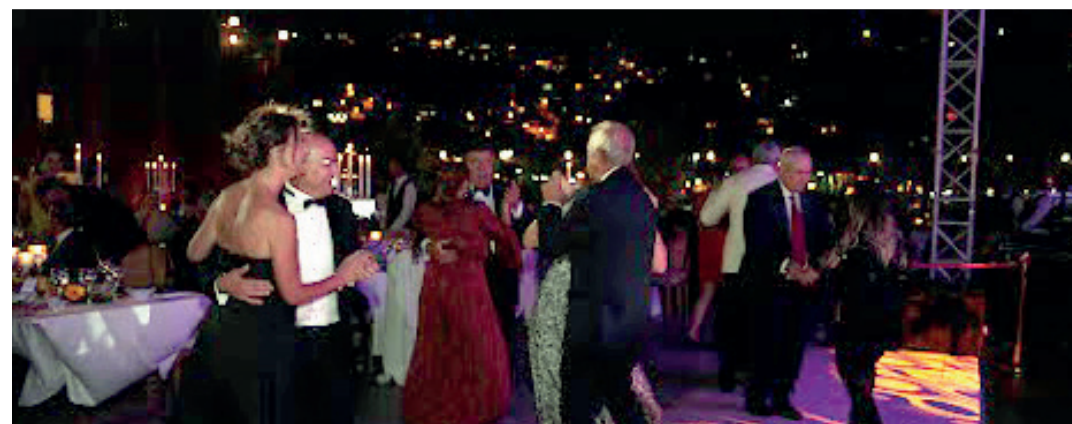
"19. Geleneksel Sultani Balo"muz bu yıl 20 Eylül akşamı, Galatasaray Adası'nda yaklaşık 400 Galatasaraylının katılımıyla gerçekleştirdik.

Mektebimizde yatılılığı desteklemek üzere, bu yıl rekor bir bağış toplandı. Dernek Başkanımız **Metin Sinan Aslan**'ın,

Lise Müdürümüz **Prof. Dr. Reşat Dabak**'a yardımlara ilişkin takdim ettiği temsili çek, toplanan 3 milyon TL'yi gösteriyordu.

Mektebimizden doğan tüm kurumlarımızın en üst düzeyde temsil edildiği baloda, hem eğlenip hem de özlem giderdik.

Galatasaraylılar Derneği Divan Toplantısı gerçekleşti

Galatasaraylılar Derneği Divan Kurulu Toplantısını, 25 Ekim 2025 Cumartesi günü Cemiyet Lokali'nde gerçekleştik.

Toplantıda, Lise Müdürümüz **Prof. Dr. Reşat Dabak**, Mektebimizdeki gelişmeler; Dernek Başkanımız **Metin Sinan Aslan** ise son beş ayda gerçekleştirilen faaliyetler hakkında üyeleri bilgilendirdi.

Divan Toplantısı'nda, **Ruhan Çelik**'e 30. yıl ve **Etem Sönmezşık**'a 20. yıl hizmetlerinden dolayı plaket verildi. Dernek Tüzüğü'müzün 45. maddesi gereğince, Divan üyeliği hakkını kazanan üyelerimize de beratları takdim edildi.

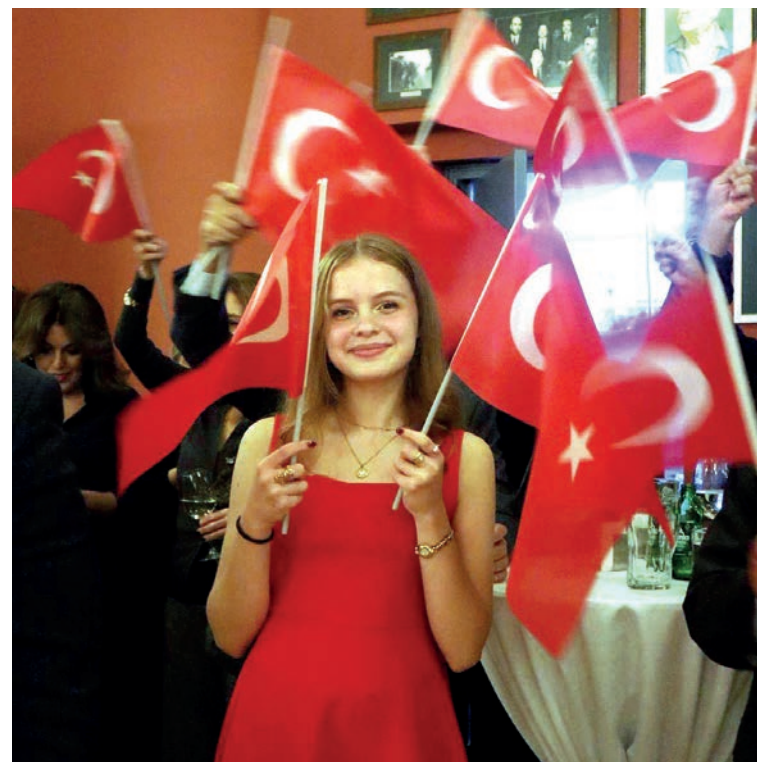
Cumhuriyet Bayramı Resepsiyonu coşkusu

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 102. yılını, 29 Ekim Çarşamba akşamı Derneğimizde düzenlediğimiz geleneksel “Cumhuriyet Resepsiyonu” nda coşkuyla kutladık.

Galatasaray Lisesi’ndeki öğrenci kardeşlerimizin gerçekleştirdiği bando, vals ve zeybek gösterileriyle başlayan resepsiyon, ünün anlam ve önemine dair konuşmalarıyla devam etti. Galatasaray Lisesi Müdürü **Prof. Dr. Reşat Dabak** ve Dernek Başkanımız **Metin Sinan Aslan**’ın ardından **İzzettin Çalışlar**’ın, Galatasaraylıların Cumhuriyet’in ilanı sürecine etkilerini anlattığı konuşması, salonda bulunan herkesi duygulandırdı.

Resepsiyon, Galatasaray Lisesi’ndeki kardeşlerimizin hazırladığı müzik dinletisiyle sona erdi.

Ahmet Sabri Gürçağlar'ın tezhip eserleri Cemiyet duvarlarında sergilendi

Galatasaray Lisesi 113 devresinden sanatçı **Ahmet Sabri Gürçağlar**, tezhip sanatında hazırladığı eserlerini, Cemiyet Lokali'nde Galatasaraylı sanatseverlerle buluşturdu.

Sergi afişinde, tezhip sanatıyla ilişkisini “Bir gün bir afiş gördüm, hayatım değişti... Klasik sanatlar sizi günlük hayattan alıp, başka bir âlemlere taşır. Kendi cennetinizi yaratın...” sözleriyle betimleyen Gürçağlar'ın eserleri, 1 Kasım Cumartesi günü düzenlenen açılıшта birçok Galatasaraylıyı bir araya getirdi. Sergi, 7 Kasım tarihine kadar Galatasaraylıların beğenisine sunuldu.

Beşiktaş Kaymakamlığı Ziyaretimiz

Galatasaraylılar Derneği Başkanımız **Metin Sinan Aslan** ve Genel Sekreterimiz **Emre Danişmend**, 30 Ekim Perşembe günü Beşiktaş Kaymakamı Sayın **Oğuzhan Bingöl**'ü makamında ziyaret ettiler.

Briç Derslerimiz başladı

11 Ekim'de **Serdar Erdem** (111) hocamız eşliğinde briç derslerine başladık.

Yağı ileriye taşıyoruz

Nynas yağlarını dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca uygulamada bulabilirsiniz. Ürünlerimiz gazeteler, oyuncaklar ve güneş gözlükleri gibi günlük hayatta kullandığımız eşyalardan; rüzgar türbinleri, asfalt ve güç trafoaları gibi endüstriyel ürünlere kadar hayatın her noktasında önemli rol oynar.

Cemil Topuzlu Cad., Dalyan Konut Sitesi
No:24 F Blok D:24
34726 Kadikoy Istanbul Turkey
sales.turkey@nynas.com

Kaptan Yılmaz Dağcı:

Bir Galatasaray Liseli, Bir Denizci, Bir Cumhuriyet Çocuğu

14 HAZİRAN 2025'TE, DENİZLERİN ÜSTÜNDE BİR ÖMÜR GEÇİRMİŞ, HAYATI BOYUNCA RÜZGÂRLA, TUZLA VE ONURLA YOĞRULMUŞ BÜYÜK BİR AĞABEYİMİZİ, KAPTAN YILMAZ DAĞCI'YI SONSUZLUĞA UÇURLADIK. "MEKTEB-i SULTANİ DENİZCİLERİ" GRUBUMUZUN EN KIDEMLİ, AMA KALBİ HEP GENÇ KALAN ÜYESİYDİ O. DENİZİN DERİNLİĞİNİ BİLGELİĞİNE, GALATASARAY TERBİYESİNİ KARAKTERİNE TAŞIMIŞ BİR DENİZCİ... **BU YILKİ GS TROFE 2025, ONUN ADINA 40 TEKNEYLE GELEN 178 LİSELİ KARDEŞİYLE DÜZENLENDİ. HER YELKEN, HER RÜZGÂR DÖNÜŞÜ, ONUN HATIRASINA DUYULAN SAYGININ SESSİZ BİR SELAMIDYDI.**

1 927'de İstanbul'da doğan Yılmaz Dağcı, Cumhuriyet'in ilk kuşaklarından biriydi. Çocukluğu Boğaz'ın kıyısında, gemilere bakarak geçti. Ortaköy sıralarında okurken, gözleri hep denizdeydi. O yıllarda Avrupa'yı savaşın karanlığı sarmıştı ama o, umutla parlayan bir Türkiye'nin çocuğuydu. bakarken deniz sevdasının filizlendiğini anlatırdı; "Deniz bana çocukken bile uzak değil, sadece çağırın bir dosttu," derdi.

Galatasaray Lisesi'yle yolu kesiştiğinde, o çağrının sesi daha da belirginleşti. Mekteb-i Sultani, ona yalnızca bir eğitim değil, bir duruş, bir hayata bakış biçimi kazandırdı. Disiplin, zarafet, entelektüel merak ve Fransız kültürüyle harmanlanan o yıllar, Yılmaz Dağcı'nın hayat pusulasını belirledi. Hocası Feruhzat Turaç'ın derslerinde sorduğu düşündürücü sorular, onun zihninde yıllar boyu yankılandı. Yıllar sonra, Bergen Limanı'ndan hocasına yolladığı o meşhur kartpostal — "Hocam,

bugün Bergen'de bir at beni şemsiyesiz gördü ama ürkmedi!" — hem mizahın hem de vefanın en güzel örneklerinden biri olarak hafızalarda kaldı.

1947'de Galatasaray Lisesi'nden mezun olduğunda, ailesi onun devlet hizmetine girmesini, memur olmasını isterdi. Fakat Yılmaz Dağcı'nın içindeki deniz aşkı başka bir yön gösteriyordu. O, savaşın yaralarını sarmakta olan Norveç'e gitmeye karar verdi. "İyi bir denizci, denizi en alttan, muçoluktan öğrenir," diyordu.

Böylece bir Galatasaraylı olarak, cebinde birkaç kuruşla ama yüreğinde büyük bir inançla, Norveç gemilerinde muço olarak işe başladı. Bu yolculuk, onun hem karakterini hem mesleğini şekillendirdi. Tayfalıktan kaptanlığa uzanan o uzun rota boyunca, her fırtına ona sabrı, her liman insana dair bir ders öğretti. Hamburg'un yıkılmış limanlarında limon boşaltırken de, Pasifik Okyanusu'nda günlerce süren yolculuklarda da aynı sakinliği korurdu. *"Deniz insana haddini öğretir,"* derdi sık sık; bu sözü onun yaşam felsefesinin özeti gibiydi. Yılmaz Dağcı sadece bir denizci değil, bir girişimci ruhtu da. 1963'te denizlerden karaya adım attığında, Norveç'te Sound Electro adını verdiği müzik şirketini kurarak bambaşka bir alanda iz bıraktı. ABBA gibi dünya çapında sanatçıların plaklarını üretmek, onun yenilikçi ve vizyoner kişiliğinin doğal bir sonucuydu. *"İyi iş, hangi ülkede yapılsa yapılsın, insanı onurlandırır,"* derdi. 1986'da tam kırk yıl sonra Türkiye'ye döndüğünde, Ataköy Marina'nın genel müdürlüğünü üstlendi. Bu kez bilgi ve birikimini, ülkesinin denizciliğine aktardı.

TURMEPA/DenizTemiz Derneği'nin kurucularından biri olarak, denizlerin korunması ve gençlerin denizle barıştırılması için çalıştı. Koç Marinaları genel koordinatörlüğü, Ege Yat Rallisi vice komodorluğu gibi görevlerde hem vizyonu hem de tevazusuyla iz bıraktı. *"Deniz sadece gemilerin yolu değil, bir yaşam biçimidir,"* diyerek her projeye bir anlam kattı. Yıllar geçtikçe, Kaptan Yılmaz Dağcı'nın ufku daralmadı; tam tersine genişledi. 2017'de başlattığı üç yeni proje — *"Yüzer hastane"*, *"Engelliler için yelkenli gezi teknesi"* ve *"4E: Engellilere Eğitimde, Eğlencede, Eşitlik"* — onun vicdanının ve ileri görüşlülüğünün birer yansımasıydı. O, denizle yaşamayı öğrenmişti ama asıl bildiği, deniz kadar engin bir insanlık duygusuydu.

14 Haziran 2025'te, çok sevdiği denizlere doğru son seyrine çıktı.

Ardında yalnızca başarı dolu bir hayat değil, her biri birer değer dersi olan anılar bıraktı. Bu yılki GS Trofe 2025 onun adına, 40 tekneyle gelen 178 liseli kardeşiyle düzenlendi.

O gün yelkenler açıldığında, rüzgârda bir uğultu vardı; sanki o yine köprü altlarından geçen rüzgâra karışmış, *"rota doğru"* diyordu. Kaptan Yılmaz Dağcı, yalnızca bir denizci değil, bir Cumhuriyet aydınıydı. Dürüstlüğü, disiplini, vefası ve ince mizahıyla her ortamda iz bırakmıştı. Denizde fırtınaya, karada bürokrasiye, hayatta zorluklara karşı hep aynı duruşu korudu. Ne çok konuştu, ne de övünmeyi severdi; ama herkes onun cümlelerinin ardındaki birikimi hissederd.

Mekteb-i Sultani'nin evladı, Norveç'in misafiri, dünyanın denizcisiydi.

Şimdi o, sonsuz maviliklerde... Ama bizler biliyoruz ki, rüzgârın yönü biraz daha hüzünlü esse de, pusulamız hâlâ onun gösterdiği yöne dönük: ufka, ışığa, denize...

*Ruhun şad olsun Yılmaz Ağabey.
Denizler seninle
hep sakin olsun...*

Yılmaz Dağcı ağabey anısına düzenlediğimiz GS Trofe 2025'i unutulmaz anılarla geride bıraktık!

GS Trofe 2025 Ahmet Tamay Kural (93) komodorluğunda 40 tekne ve 178 Galatasaray liseli ile gerçekleşti. Lise Müdürümüz Prof. Dr. M. Reşat Dabak'ın da katılımıyla bizleri onurlandırdığı GS Trofe 2025'i unutulmaz hatıralarla noktaladık. 93 devresi büyüklerimizden 159 devresi kardeşlerimize kadar geniş bir katılımın olduğu Trofemizde, Mekteb-i Sultani ruhunu denizlere taşıırken, dayanışma ve kardeşlik duygularımız bir kez daha güçlendi. Birlikte eğlenmenin, birlikte olmanın mutluluğunu doyasıya yaşadığımız Trofe'ye katılan tüm Galatasaraylı denizcilerimize teşekkür ediyor, önümüzdeki yıl yeniden buluşmayı sabırsızlıkla bekliyoruz!

Davetlisiniz... **GS Trofe 2026** **18-20 Eylül**

Mekteb-i Sultani Denizcileri Grubu tarafından organize edilecek "GS Trofe 2026", teknesi olan veya olmayan tüm Galatasaraylılara açıktır. Katılmak isteyenler; isim-soyisim, telefon ve devre bilgileriyle berk.kutengin@bnktextile.com mail adresi üzerinden Berk Kutengin (123) ile iletişime geçebilir.

Trofe 2025 Katılımcıları

MAMİTA: TAMAY KURAL 93, AYTEN KURAL / **MA VIE:** BURHAN RAMAZANOĞULLARI 93, ERKAN RAMAZANOĞULLARI / **FERAYE:** GÜNDÜZ NALBANTOĞLU 94 / **KAANADA:** HAMDİ YASAMAN 98, NEŞET ÜSTER 98, OLGUN YENERSOY 98 / **CONGO:** CEMAL BURNAZ 98, DERYA FIDAN 101, MİNE FIDAN / **ANOUK:** EKREM İNÖZÜ 101, VEDAT YAPANAR 101 / **BEAU GOSSE:** YALÇIN ALGANER 100, HALUK DOĞANÇAY 101, SÜKRÜ BEKDİK 102, LEVENT ARER 100 / **AEGEAN:** AHMET SEMİZ 104, MACİT ÇELİKOĞLU 106, İSMAİL TÜMER / **LUNAY:** CEM DEMİRAY 106, SELMA DEMİRAY, ŞEBNEM DEMİRAY, SIMON GRIFFITH / **PESCATORE:** MEHMET İŞMEN 108, GÜNEŞ İŞMEN / **LA BOHEME:** ÇİĞDEM UÇKUNKAYA 109, NESİMİ UÇKUNKAYA 108, REYHAN TÜRKAY, ERGUN TÜRKAY 109 / **MEHVEŞ:** ERCÜMENT ERDEM 112, GALİP YORGANCIOĞLU 112, OĞUZ ÖZKARDEŞ 112, MEHMET ÖNDER 112 / **KNIDOS:** UĞUR GÜRLER 112, EROL KARAKAŞ 112, NURETTİN TARAKÇIOĞLU 112, SERDAR KAHRAMAN 112, MÜMTAZ ARDALI 112 / **SIESTA:** ALİ ÖĞÜDÜCÜ 113, SERDAR EDER 113, DEVRİM ATVUR 124, DAMLA SANBERK ATVUR / **MEDOCEAN:** SELÇUK TİFTİK 113, GÖKALP ÖZKAPLAN 113, GÜVEN AYKAÇ 113, ALPER OKUDAN 113, EMİN CİNGİL 113, MEHMET ÇETİN ATAÜNAL 113, RENDA OĞUZ 113, MURAT ÜNAL 113 / **NAZ:** AHMET CEBECİ 113, ERCÜMENT SÜER 113, ADİL BALKAYA, MEHMET DERYA AYHAN / **PERA:** EREN GÜRA 114, YEŞİM GÜRA, BURHAN OZAN 114, RENGİN OZAN / **GURUR DENİZ:** YÜCE UYANIK 114, ŞENNUR UYANIK / **SMILEY:** SINAN ÇAKIM 114, ALP BERK / **TRUE BLUE:** COŞKUN KUTBAY 114, TİJEN KUTBAY, EMİR KUTBAY, YAĞMUR TÜRKANT / **İSTAVRIT:** İZZEDDİN ÇALIŞLAR 115, SANER GÜLSÖKEN, YASEMİN CHICHEPORTICHE 115, EMİNE SAYI 115, ŞULE ŞAMLI 115, CÜNEYT KESKİN 115, FİDEL BERBER 123 / **FIRST:** HACER ALTINER 115, SERAP AMASYA 115, OKTAY CANDAN 115, ALPER ÖZEN 115, NİL GOKSUN KOCAGİL 116, IRMAK YAYIN 115 / **LADY FLORA:** DENİZ HEKİMOĞLU 115, METİN HEKİMOĞLU / **TURQUOISE:** SEDAT ARTUKOĞLU 115, İLHAN ŞARE, RANA ŞARE, SEDA GÜVEN / **AFFOLA:** AHMET DİKENCİK 117, REŞAT DABAK 117, HÜSNÜ FARUK AKALIN 117, ARGUN ERKAYA 117, ALİ AĞAÇKESEN 117, MERT ATEŞ 117, EMİR DİKENCİK / **DEFNE:** TURGUT İNAL 117, GÖKHAN BİNGÖL 117, AHMET HAKAN SAVAŞ 117, MEHMET İPEKDOKUYAN 117, TAMER GÜNALP 117 / **CELINEŞ:** MEHMET DEDEOĞLU 117, OKTAY GÖZÜDOK 117, CEM YELKOVAN 117, DERYA SABAZ 117, DENİZHAN EGE 117, COŞKUN YILMAZ 117 / **BIG BOSS:** SEÇKİN ARIKAN 117, OKAN ÇEVİK 117, REHA KESKİN 117, SINAN BUDAK 117, SERHAT CEVHER 118 / **PEGASUS:** CEM UĞUR 117, HALUK CAMCI 117, ERKAN ŞAHİNLER 117, CENGİZ ERTEM 117 / **GRAND MOBY:** SARA KULAKSIZOĞLU 117, MURAT KULAKSIZOĞLU 117, DENİZ ÖZALP 117 / EYLÜL 23 SUAT EKMEKÇİOĞLU 118, AYŞEGÜL EKMEKÇİOĞLU, BAŞARAN KOÇ 118, ARZU KOÇ / **MIRANDA:** HASAN ORHAN YAZICI 119, FİĞEN ÇİZGEN YAZICI, BURAK BOYNUK 119, TUĞBA BOYNUK, MURAT DAĞLI 119 / **OZ:** YASEMİN İÇOĞLU 119, OSMAN ÖZARAS / **MEKE:** KEREM KEMERLİ 120, İDİL KEMERLİ, IŞIK YÜCEORAL 119, CEYLAN YÜCEORAL / **LOTUS:** MEHMET EREM 120, ERCAN TANRIKUT 120, HALDUN MENGÜ 120, MURAT KURAN 120, ERKUT SAĞLAM 154, BERİVAN ŞELELE 154 / **BAYBİSH:** ÖZLEM TÜZÜNER ÖZKONUKSEVER 121, BORA ÖZKONUKSEVER 121, MURAT DALDAL 121, NUR YELALDI 142 / **VAMOS:** BERK KUTENGİN 123, ALPER AMUÇA 123, MEHMET DİRİK 123, HÜSEYİN YILMAZER 123, HASAN CENK BUYURGAN 123, SEMİH ANALI 123, METİN SINAN ASLAN 126, ÖMER GİRGİN 155, İPEK NARİN 156 / **ENERGİ:** TUĞÇE AKDUR 123, BURCU İNAL, NEDİME KONUKSEVER 115, SEZİN TINMAZ 115, DORUK TEBER / **NORA:** ERDAL DEMİRBAĞ 124, BORA GERÇEK 124, AHMET YANAR 124, MURAT ERDOY 124, AYKUT UZUNOĞLU 124, MAHMUT ALKIS 124 / **GSL DENİZCİLİK VE YELKEN KULÜBÜ ÖĞRENCİLERİ:** ÖMER ZAFER GÜNAL 158, APLER ATLI 158, YAĞIZ OLGUN 158, YUSUF EMRE KIZIKKAYA 158, MEHMET NAIM KARABULUT 159, EGE BİRİNCİ 159, POYRAZ SAVAŞ 159, ARDA RÜZGAR ERGÖLEN 159, TALHA USALP 159, HANZADE ARAS 159

KAYBETTİKLERİMİZ

(13 Haziran – 13 Aralık 2025)

Ahmet Keresteci(1958 mezunu)
Ahmet Yılmaz Doğru(1954 mezunu)
Akın Er(1973 mezunu)
Ali Doğan Sinangil(1954 mezunu)
Belgin Gönenc(1961 mezunu)
Bilgüday Mehmet Günday(1967 mezunu)
Cemal Aydın Gönel(1979 mezunu)
Deniz Akşın(1957 mezunu)
Dursun Levent Yücel(1963 mezunu)
Elvan Umur(1979 mezunu)
Eyüp Cüneyt Akalın(1964 mezunu)
Fatin Yurtsay Mıhçıoğlu(1983 mezunu)
Göksel Özdikicioğlu(1988 mezunu)
Hakan Melek(1995 mezunu)
Hüsnü Vedat Aksan(1965 mezunu)
İbrahim Demir Alay(1967 mezunu)
İhsan Süheyl Donay(1959 mezunu)
Kamil Tezer Olcayto(1964 mezunu)
Muhsin Kıvan İpekar(1959 mezunu)
Mustafa Altun(1984 mezunu)
Ömer Tunç(1977 mezunu)
Özgecan Kunt(1995 mezunu)
Selçuk Ahmet Güvengez (1962 mezunu)
Selim Selçuk (1970 mezunu)
Selma Burçak Targaç (1993 mezunu)
Sümer Mehmet Bileydi (1956 mezunu)
Süreyya Serdengeçti (1970 mezunu)
Turgut Bingöl (1979 mezunu)
Ümit Aktan (1969 mezunu)
Yılmaz Dağcı (1947 mezunu)
Yiğit Bulut (1991 mezunu)

Alfabetik olarak listelenmiştir.

Yemeksepeti

**Keyfin
yerine gelsin**

**Hemen
indir!**

Görseller reklam amaçlıdır. Sağlığınız için yağ, tuz ve şekeri azaltın. Bilgi: yemeksepeti.com

facebook.com/PointBarbaros

x.com/point_barbaros

instagram.com/pointbarbaros

foursquare.com/point_barbaros

Expand your point of view

ESENTEPE, YILDIZ POSTA CD. NO: 29
34394 ŞİŞLİ - İSTANBUL

T: +90 212 337 3000 F: +90 212 337 3030
www.pointhotel.com

